

Avtaleguiden

2025-2026

Oversikt over jordbruksforhandlingene 2025,
samt priser og tilskudd i jordbruket

NORGES
BONDELAG

FORORD

Årets "Avtaleguide" er nummer 49. i rekken. Teksten er sammenstilt av Anders Huus på næringspolitisk avdeling i Norges Bondelag.

Første del inneholder en generell omtale av rammene rundt jordbruksavtaleinstituttet og blir avsluttet med en omtale av jordbruksoppgjøret 2025. Deretter gjengis protokoll fra årets jordbruksforhandlinger. Til slutt er "Jordbruksavtale for 2025 - 2026" gjengitt.

Hensikten med "guiden" er å gi en kortfattet oversikt over jordbruksavtalens ordninger og bestemmelser og dermed viktige sider av jordbrukspolitikken. Vi håper at også denne utgaven vil kunne oppfylle dette formålet.

Avtaleguiden finnes også på våre internettsider:

<https://www.bondelaget.no/bondelaget-mener/jordbruksoppgjoret/jordbruksoppgjoret-2025/>

Oslo, august 2025.

Innhold

JORDBRUKSAVTALESYSTEMET	1
Hovedavtalen.....	1
Jordbruksavtale	1
Prosessen forut for kravet.....	3
Jordbruket sitt krav	3
Statens tilbud.....	5
Forhandlingene.....	5
Dagsprotokoll av 16. mai 2025 fra Norsk Bonde- og Småbrukarlag.....	8
Sluttprotokoll fra forhandlingsmøte 16. mai 2025.....	11
1 Grunnlag for avtalen.....	11
2 Økte inntektsmuligheter i 2026	12
3 Utslag på referansebrukene.....	14
4 Økt selvforsyning og plan for styrking av den samlede norske plantebaserte produksjonen	15
5 Kornproduksjonen	16
6 Styrket produksjon og konkurransekraft for grøntnæringen	16
7 Prioritering av produksjon av sau og ammeku	17
8 Natur, miljø og klima.....	18
9 Satsing på Nord-Norge	22
10 Velferdsordninger.....	22
11 Økologisk landbruk	22
12 Landbrukets utviklingsfond.....	23
13 Andre endringer.....	26
13.1 Gjennomgang av grunnvilkår.....	26
13.2 Telledato for storfe	27
13.3 Finansiering av utredninger, evalueringer og elektroniske fagsystem.....	27
14 Arbeidsgrupper og utredninger	27
JORDBRUKSAVTALE 2025-2026	29
1. INNLEDNING	30
2. PRISBESTEMMELSER	30
2.1 Produkter med målprisregulering	30
2.1.1 Generelle bestemmelser	30

2.1.2	Korn.....	31
2.1.3	Grøntsektoren	32
2.2	Volummodell kjøtt og egg (PGE).....	33
2.2.1	Generelle bestemmelser	33
2.2.2	Svinekjøtt	33
2.2.3	Storfekjøtt.....	33
2.2.4	Sau og lam.....	33
2.2.5	Konsumegg.....	33
2.3	Volummodell melk og melkeprodukter (PGE).....	33
2.4	Referansepris kylling	34
3.	FONDSAVSETNINGER – Landbrukets utviklingsfond	34
3.1	Investerings- og bedriftsutviklingsordningen i landbruket (IBU-ordningen).35	
4.	TILSKUDD VED PRODUKSJONSSVIKT.....	36
5.	MARKEDSREGULERING.....	38
5.1	Markedsreguleringen på de enkelte sektorer	38
5.2	Nærmere bestemmelser om produksjonsregulering melk.....	38
5.2.1	Omsetning av melkevoter.....	38
5.2.2	Rekrutteringskvote for kumelk i Troms og Finnmark	38
5.3	Tilskudd til markedstiltak i grønntsektoren	39
5.4	Tilskudd til råvareprisutjevningensordningen	39
5.5	Tilskudd til avrensordningen for poteter.....	39
6.	PRISTILSKUDD	39
6.1	Driftssenter.....	39
6.2	Pristilskudd melk	40
6.2.1	Pristilskudd ku- og geitemelk.....	40
6.3	Pristilskudd kjøtt	40
6.3.1	Grunntilskudd kjøtt	40
6.3.2	Distriktstilskudd kjøtt.....	41
6.3.3	Kvalitetstilskudd storfekjøtt	41
6.3.4	Tilskudd for lammeslakt og kjeslakt	42
6.4	Pristilskudd egg.....	42
6.4.1	Distriktstilskudd konsumegg.....	42
6.5	Pristilskudd ull og skinn av sau/lam	42

6.6	Pristilskudd grøntsektoren	42
6.6.1	Definisjoner	43
6.6.2	Grunnlag for tilskudd	43
6.6.3	Satser	44
6.6.4	Pristilskudd for økologisk grøntproduksjon	44
6.7	Frakttilskudd	45
6.7.1	Frakttilskudd slaktedyr	45
6.7.2	Frakttilskudd egg	46
6.7.3	Tilskudd til frakt av kraftfôr og korn	47
6.8	Prisnedskrivningstilskudd korn	48
6.9	Matkorntilskudd	49
7.	PRODUKSJONSTILSKUDD M.V.	49
7.1	Generelle bestemmelser for produksjonstilskudd	49
7.2	Tilskudd for husdyr	49
7.2.1	Tilskudd for husdyr – satser	50
7.2.2	Definisjoner av dyreslag mv.	51
7.2.3	Tilskudd til små og mellomstore melkebruk	51
7.3	Driftstilskudd til melkeproduksjon	52
7.4	Driftstilskudd til spesialisert storfekjøttproduksjon	52
7.5	Tilskudd for bevaringsverdige husdyrraser	53
7.6	Tilskudd for dyr på beite	53
7.7	Areal- og kulturlandskapstilskudd	53
7.7.1	Satser, definisjoner og soner	54
7.7.2	Arealgrunnlag for tilskuddsutmåling	55
7.7.3	Fastsetting av tilskuddsberettiget grovfôrareal per foretak	55
7.8	Tilskudd til økologisk jordbruk	58
7.9	Tilskudd til regionale miljøprogram	59
8.	UTVIKLINGSTILTAK	60
8.1	Tilskudd til dyreavl m.m.	60
8.2	Tilskudd til veterinærreiser	60
8.3	Tilskudd til frøavl m.m.	61
8.4	Tilskudd rådgivning	61
8.5	Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak	61

8.6	Tilskudd til fellesanlegg for frukt	61
9.	VELFERDSORDNINGER	61
9.1	Tilskudd til avløsning	61
9.2	Tilskudd til avløsning ved sykdom m.m.....	62
9.3	Tilskudd til sykepengeordningen	64
9.4	Tilskudd til landbruksvikarordningen.....	64
9.5	Tilskudd til tidligpensjonsordningen	65
10.	Driftskostnader	65
	VEDLEGG 1: SONER FOR AREALTILSKUDD.....	66
	VEDLEGG 2: FORDELING 2025-2026	71
	VEDLEGG 3: GJENNOMSNIITTLIG ENDRING I MÅLPRIS FOR FRUKT OG GRØNT.....	86
	VEDLEGG 4: MÅLPRISER OG ØVRE PRISGRENSER FOR GRØNTSEKTOREN 2025-2026.....	87

JORDBRUKSAVTALESYSTEMET

Hovedavtalen

Hovedavtalen for jordbruket tredde i kraft 01.09.1950 etter forhandlinger mellom myndighetene, Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Den var resultat av en prosess som startet på 1930-tallet. På den tiden forhandlet de økonomiske organisasjonene direkte med myndighetene om priser på jordbruksvarer. I 1939-40 forhandlet myndighetene for første gang med de næringspolitiske organisasjonene om priser og reguleringsbestemmelser. Dette var en praksis som ble tatt opp igjen i 1945, etter at de næringspolitiske organisasjonene hadde vært nedlagt under krigen. Ved prisforhandlinger i 1947 ble det enighet om å utrede en "langsiktig avtale" om jordbruket, og i 1948 ble det satt ned et utvalg til å arbeide med dette.

Hovedavtalen ble vesentlig endret i 1984 og deretter i 1992, da det ble enighet om en ny hovedavtale som grunnlag for jordbruksforhandlingene.

I Hovedavtalen er det slått fast at partene i forhandlingene på den ene siden er Staten, og på den andre siden jordbruket ved Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag i fellesskap. Ved uenighet mellom organisasjonene er det fastlagt at Staten, under visse forutsetninger, kan føre forhandlinger med den ene av organisasjonene. Dette ble gjort i årets jordbruksoppgjør, da Norsk Bonde- og småbrukarlag brøt, og Staten førte forhandlingene videre med Norges Bondelag.

Formålet med avtaleverket for jordbruket er å regulere tiltak som er egnet til å fremme fastlagte mål for jordbruket, og som ikke er uttømmende regulert ved lov, Stortingsvedtak eller forskrift.

Hovedavtalen regulerer framgangsmåten ved forhandlinger om og inngåelse av jordbruksavtaler og endrings- og tilleggsavtaler, visse virkninger av slike avtaler, og gjennomføring av tiltak som er fastsatt i jordbruksavtalen. Dersom det ikke er mulig å nå fram til en forhandlingsløsning, kan Regjeringen invitere Stortinget til å fastsette jordbruksoppgjøret.

Organisasjonene er ansvarlige for iverksettelse av tiltak i samsvar med jordbruksavtalen. Selv om det blir inngått jordbruksavtale med bare en av landbruksorganisasjonene, har også den andre organisasjonen ansvar for gjennomføringen av avtalen.

I avtaleperioden foreligger fredsplikt. Tvister skal søkes løst ved forhandlinger, men kan også løses ved voldgift (ble sist anvendt i 1978). Hovedavtalen er tilgjengelig på nettsidene til Landbruks- og matdepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/hovedavtalen-for-jordbruket-/id87386/?q=Hovedavtalen>

Jordbruksavtale

Med grunnlag i Hovedavtalen foregår årlige jordbruksforhandlinger om priser og andre forhold som har betydning for bøndenes arbeids- og inntektsforhold.

Avtalebestemmelsene som gjelder bevilgninger over statsbudsjettet følger kalenderåret, mens de avtalte målpriser gjelder for perioden 01.07 – 30.06. På grunn WTO-avtalen (tak på gul støtte (AMS)), har Norge måttet legge om prissystemene for en rekke jordbruksvarer og dermed redusere antall varer med målpris. Nå forhandles målpris kun for korn, potet, epler og 10

grønnsaker. Melk, egg, storfekjøtt, svinekjøtt og lammekjøtt har markedsregulering med planlagt engrospris fastsatt av markedsregulator i en volummodell.

Budsjettnemnda for jordbruket

Budsjettnemnda for jordbruket (BFJ) har som hovedoppgave å legge fram grunnlagsmateriale til jordbruksforhandlingene for vurdering av den økonomiske situasjonen i jordbruket. BFJ er sammensatt av representanter fra ulike departementer, jordbruksorganisasjonene, samt Statistisk sentralbyrå. Sekretariatet er lagt til Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO). Hovedprinsippene for grunnlagsmaterialet for jordbruksoppgjørene som BFJ utarbeider, fastsettes av Stortinget og, innenfor disse rammene, ved avklaringer mellom avtalepartene. Partene kan også be BFJ legge fram materiale som grunnlag for tilleggsforhandlinger. Dette ble blant annet gjort høsten 2021 for gjødsel og byggevarer, da disse innsatsfaktorene hadde en vesentlig sterkere prisvekst enn forutsatt i jordbruksoppgjøret.

BFJ utarbeider årlig et totalregnskap og totalbudsjett for jordbruket (Totalkalkylen for jordbruket). Her ligger også beregninger for arbeidsforbruk og produktivitetsutvikling i jordbruket totalt. Til fjorårets oppgjør ble systemet lagt om. Normaliserte regnskaper ble erstattet av en totalkalkyle for aktive jordbruksbedrifter som grunnlag for beregning av inntektsramma i jordbruksforhandlingene (se nærmere omtale i kapittel «Jordbruksoppgjøret 2025»).

Videre legges det fram referansebruksberegninger som viser inntektsutviklingen for ulike bruksstørrelser, distrikter og produksjoner, samt virkningen av endringer i priser og virkemidler som følge av jordbruksoppgjøret.

BFJ utarbeider også en resultatkontroll for gjennomføringen av landbrukspolitikken. Resultatkontrollen omfatter en sammenstilling av data som belyser utviklingen i jordbruket i forhold til de mål og retningslinjer Stortinget har trukket opp for landbrukspolitikken.

Andre premissgivere for jordbruksoppgjøret

Fram til og med 2023 ble inntektsutviklingen i jordbruket sammenlignet med inntektsutviklingen for gjennomsnittet av alle lønnsinntakere (andre grupper i samfunnet). I tråd med Stortingets behandling av Meld. St. 11 (2023-2024) og Meld. St. 10 (2024-2025), beregner man nå et inntektsnivå i jordbruket som skal sammenlignes med gjennomsnittet av alle lønnsinntakere der de som tjener 10 prosent minst og 10 prosent mest er utelatt. Data for dette hentes både fra det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene som legger fram materiale som bl.a viser lønnsutviklingen i norsk arbeidsliv, og fra SSB.

BFJ sitt budsjettanslag gjelder inneværende år. I jordbruksoppgjøret forhandles det om rammevilkår som påvirker inntektene kommende år. Partene er derfor avhengig av å gjøre anslag for utvikling av sentrale økonomiske faktorer som bl.a konsumpriser og rente. Til det støtter partene seg på prognoser for utvikling i norsk økonomi utarbeidet av ulike institusjoner bl.a Statistisk sentralbyrå, Norges Bank og Finansdepartementet.

JORDBRUKSOPPGJØRET 2025

Prosessen forut for kravet

Ved behandlingen av fjorårets jordbruksoppgjør ba Stortinget Regjeringen legge fram en ny sak for Stortinget om beregning av sammenligningsinntekt innen februar 2025. Saken ble lagt fram 28. februar i Meld. St. 10 (2024-2025) og var noe av det siste daværende AP/SP-regjering gjorde. Kjernen i meldinga var en avtale mellom AP, SP, Krf, Venstre og Pasientfokus. Meldinga ble behandlet av Stortinget den 8. april, der innholdet i avtalen ble vedtatt. Meldinga stadfester de prinsippene for beregning av sammenligningsinntekt som ligger i Meld. St. 11 (2023-2024) som la føringer for fjorårets jordbruksoppgjør. Forskjellen knytter seg til timetallet i et årsverk. Den politiske enigheten innebar at timetallet settes ned til 1700 timer i to like trinn for kalenderårene 2026 og 2027. Det ble understreket at normeringsfaktor og avsetning til avskrivbare egenkapital skulle ligge fast slik det ble brukt ved jordbruksoppgjøret 2024.

Budsjettnemnda for jordbruket (BFJ) som årlig utarbeider grunnlagstallene til jordbruksoppgjørene, la som vanlig de politisk vedtatte føringene til grunn. Materialet var omforent mellom medlemmene og ble lagt fram den 14. april.

Sammenligningsinntekta ble beregnet til:

- 430.000 kr/familieårsverk for 2023 (624.700 kroner for lønnsinntaker)
- 581.200 kr/familieårsverk for 2024 (658.800 kroner for lønnsinntaker) og
- budsjettert til 691.600 kr/familieårsverk for 2025 (688.400 kroner for lønnsinntaker).

Overraskende for mange viste Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter at sammenligningsinntekta for bønder ville overstige inntektsnivået for sammenligningsgruppa blant lønnsinntakere i 2025. Mao, budsjettanslaget for 2025 indikerte at inntektsmålet om jamstilling av inntekt mellom bønder og lønnsinntakere vil bli nådd allerede to år før målsettingen. De som hadde sett for seg et jordbruksoppgjør med ekstra høye rammer på linje med de to siste årene, ble nok skuffet.

Referansebrukene viste betydelig økning i inntekta for melkebønder fra 2023, mens sau og ammeku fortsatt lå lavest i inntekt.

Jordbruket sitt krav

Tilnærmet samtidig som BFJ avga grunnlagstallene startet faglige arbeidet med å komme fram til et felles krav. Den 28. april fremmet Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag et felles krav til ramme og fordeling. Kravet la Stortingets behandling av Meld. St. 10 (2024-2025), samt Budsjettnemndas omforente materiale til grunn.

Hovedprioriteringen i kravet var å øke sjølforsyningen, jfr. Stortingets mål om 50 prosent sjølforsyning innen 2030. Jordbruket la opp til økt sjølforsyning gjennom å:

- Stimulere til økt produksjon av korn, grønt og poteter
 - Ekstra stimulering av matkornproduksjonen.
 - Målprisøkning av hvete på 32 øre/kg mer enn for bygg.
 - Styrking av matkorntilskuddet
 - Særskilt økning av arealtilskuddet for hvete
 - Økning av arealtilskuddet for proteinvekster

- Innføring av et arealtilskudd for dyrking av såkorn
- Økte målpriser for potet og grønnsaker
 - Beholde forhøyet øvre prisgrense på 25 % over målpris
 - Innføre tilskudd til industripotet
 - Doble prisen på avrenspotet
- Løfte de produksjonene som ligger lavest i inntekt, dvs ammeku og sau, for å opprettholde den høye sjølforsyningsgraden for husdyrprodukter.
- Prioritering av økt produksjon i Nord-Norge
 - Styrke distriktstilskuddene
 - Øke maksimalsatsene for investeringstilskudd
- Prioritering av produksjon og kvalitet
 - Endring i lammeslaktilskuddet for å stimulere til bedre kvalitet og færre lette slakt
 - Øke kvalitetstilskuddet for storfekjøtt med 2 kr/kg fra 1. juli inneværende år
- Prioritering av volumproduksjon av øko-grønt
 - Etablere et pristilskudd med 1 kr/kg.
- Styrke velferdsordningene i landbruket med særlig vekt på svangerskap og fødsel
 - Avvikle samordning med andre ytelser for disse ordningene
- Knytte krav om klimatiltak i husdyrtilskuddet til tiltak som ikke reduserer norsk matproduksjon
- Styrking av støtteordninger for å bekjempe smitte av Blåtunge og Ringorm.
- Midler til sortsutvikling ved investeringer i «Speed breeding»
- Tilskudd til kalking for å sette jorda bedre i stand til å produsere.
- Styrke bruken av utmarka og beite.
 - Styrke utmarksbeitetilskudd markant
 - Innføre beitetilskudd til kastrat
 - Investeringstilskudd til digitale beiteløsninger.

Kravet la opp til samme inntektsutvikling som sammenligningsgruppa, altså fortsatt jamstilt inntekt med sammenligningsgruppa i 2026. Kravet hadde ei økonomisk ramme på 2000 mill. kroner. Denne summen besto av økte målpriser med 288 mill. kroner, økte budsjettmidler med 1650 mill. kroner, ubrukte midler fra i fjor med 64 mill. kroner og en beregnet inntektsvirkning av jordbruksfradraget med minus 2 mill. kroner. Med kravet la en opp til økte inntektsmuligheter på 27.500 kr per familieårsverk¹ i gjennomsnitt.

Jordbrukets forhandlingsutvalg la til grunn en sterk kostnadsvekst fra 2025 til 2026, bl.a. for gjødsel. I tillegg var det lagt inn vel 300 mill. kroner i ekstra kostnadsøkninger knyttet til investeringstiltak i jord og digital beiteteknologi for å stimulere til økt sjølforsyning, som ikke ville gi økte inntekter i 2026, men potensielt på lengre sikt.

Jordbrukets forhandlingsutvalg krevde videre at det blir innført sterkere virkemidler for produksjonsregulering gjennom to-delt omsetningsavgift for egg, for å unngå at opptrappingen av inntektsmulighetene fører til overproduksjon.

¹ Familieårsverk er brukerfamiliens arbeidstid. Brukerfamilien består av bruker, ektefelle/samboer, barn, barnebarn og foreldre og søsken av brukerne.

I kravet reagerte Jordbruket på regjeringens varsel om nye særavgifter i klimameldingen. Det ble poengtert at det vil svekke produksjon og selvforsyning og undergrave både klimaarbeidet og tilliten til avtaleverket.

Statens tilbud

Staten la fram sitt tilbud den 7. mai.. Tilbudet la opp til å gå vekk fra inntektsjamstillinga i 2025, gjennom å legge til rette for et inntektsgap på 8.700 kroner per familieårsverk i 2026. Tilbudet skulle gi økte inntektsmuligheter på 15.600 kroner per familieårsverk.

Tilbudet hadde en økonomisk ramme på 805 mill. kroner for 2026. Ramma var fordelt på 191 mill. kroner i økte målpriser, 545 mill. kroner over statsbudsjettet, 64 mill. kroner i overførte midler og 5 mill. kroner i økt verdi av jordbruksfradraget. Staten la i hovedsak de samme tekniske forutsetningene til grunn som jordbruket hadde brukt i sitt krav, men vurderte prisveksten på gjødsel til å bli lavere og noe høyere prisvekst (inntekter) på produkter som en ikke fastsetter målpris på i jordbruksoppgjøret. Staten hadde heller ikke lagt inn dekking av nye kostnader som jordbruket mente ville oppstå i forbindelse med stimulering til økt sjølforsyning.

I tilbudet hadde staten behov for å forklare hvorfor ramma på årets tilbud lå vesentlig lavere enn de siste årene. De påpekte at:

- Kostnadsveksten var mer normalisert
- Grunnlagsmaterialet viste at opptrappingen av inntektsmulighetene kan bli nådd før 2027
- Melk var tatt ut av målprissystemet og en trenger ikke finansiere ei ramme med økt målpris på melk lenger.

Statens tilbud la i stor grad til grunn de samme prioriteringene som Jordbruket hadde i sitt krav, men generelt var lista lagt lavere på grunn av lavere økonomisk ramme. Staten prioriterte plantevekster relativt sett sterkere, som innebar betydelig svakere økonomiske rammer for ammeku og sau enn jordbruket hadde i sitt krav. Tilbudet prioriterte klima- og miljøarbeidet høyt, og bevilgninger til ordninger med natur-, miljø eller klimaeffekt ble foreslått økt med 258 mill. kroner. I likhet med Jordbruket prioriterte Staten å styrke landbruket i Nord-Norge.

Forhandlingene

I plenums møte mellom forhandlingsutvalgene meldte Jordbrukets forhandlingsutvalg muntlig tilbake den 9. mai at de ønsket å gå i forhandlinger. I perioden 9. til 11. mai møttes partene i plenum for å diskutere seg igjennom innholdet i krav og tilbud for å klarlegge posisjoner og argumentasjon på ulike tema.

I de neste dagene ble det gjennomført møter på lederplan og utvidede ledermøter, hvor også organisasjonenes generalsekretærer deltok på jordbrukets side. I disse møtene ble det gjentatt at Stortingets behandling av Meld. St. 11 (2023–2024) og Meld. St. 10 (2024–2025), herunder premissene for tallgrunnlaget, dannet rammene for partenes oppdrag fra Stortinget, sammen med Budsjettnemndas omforente grunnlagsmateriale. Jordbruket sluttet seg til dette.

Om morgenen den 15. mai la Staten frem en uformell skisse til løsning. I møte på formiddagen på utvidet lederplan meldte et samlet jordbruk at de aksepterte den økonomiske rammen og ønsket å gå videre med sikte på å komme frem til en avtale. Kl. 22:40 mottok staten tilbakemelding fra et samlet jordbruk på omtalen av grunnlaget for avtalen, som skulle inngå som kapittel 1 i en

sluttprotokoll. Kl. 00:35 den 16. mai la staten frem utkast til sluttprotokoll, inkludert omtalen av grunnlaget for avtalen, der alle jordbrukets endringsforslag var tatt inn.

I utvidet ledermøte fra kl. 02:40 var partene i sluttdiskusjoner om innholdet i en ny jordbruksavtale. Da fremholdt Solberg, leder i Norsk Bonde- og Småbrukarlag, at han så det som et grovt tillitsbrudd at det ikke var avklart hva som skulle gjelde etter 2027, når målet for opptrappingen av inntektsmulighetene skulle være fullført. Dette kom overraskende både for jordbrukets forhandlingsleder og for staten. Statens forhandlingsleder, Viil Søyland, sa at hva Stortingets rammer for jordbruksforhandlingene etter 2027 er, lå utenfor det som var tema i disse forhandlingene.

Kl. 05:15 meldte jordbrukets forhandlingsleder at jordbruket ikke lenger kunne opptre som én part. Statens forhandlingsleder hadde deretter kontakt med lederne for å undersøke om det kunne finnes grunnlag for at jordbruket kunne opptre som én part, slik Hovedavtalen sier at staten skal.

I plenumsmøte kl. 07:30 gikk statens forhandlingsleder igjennom det som hadde skjedd og ba organisasjonene avklare om de kunne gå videre i prosessen. Gimming viste til at Norges Bondelag la Stortingets behandling av Meld. St. 11 (2023–2024) og Meld. St. 10 (2024–2025) til grunn, og sa at det er grunnlag for å slutføre årets forhandlinger.

Solberg sa det hadde vært ryddige og gode forhandlinger. Han viste deretter til at et spørsmål fra NBS i forbindelse med Meld. St. 11 (2023–2024) om hva som gjelder etter 2027 ikke var besvart, og at et udatert brev, journalført hos LMD 3. juni 2024, sendt fra NBS til LMD v/statsråd Geir Pollestad, ikke var besvart skriftlig.

Gimming kommenterte deretter at Norges Bondelag ikke var enig i beskrivelsen av at det er stor avstand mellom jordbrukets organisasjoner. Gimming sa at dette handler om NBS sin tolkning av Stortingets vedtak. Søyland sa at dette spørsmålet var kommentert tidligere og gjentok at dette er utenfor det som kan håndteres i jordbruksoppjøret.

Søyland spurte om organisasjonene kunne bekrefte at staten hadde gjort det som var mulig for å oppnå felles opptreden fra organisasjonene. Både Gimming og Solberg bekreftet dette.

Søyland konstaterte at NBS ikke kunne stille seg bak protokollen som beskriver grunnlaget for årets forhandlinger. Hun uttrykte dyp skuffelse over tidspunktet NBS hadde brakt spørsmålet opp på, og at hun hadde et ansvar for å fullføre forhandlingene på en ryddig måte innen fristen. Hun viste videre til Hovedavtalen § 1-4 og at staten går videre i forhandlingene med Norges Bondelag.

Staten fortsatte deretter forhandlingene med Norges Bondelag. Partene sluttførte arbeidet med en ny jordbruksavtale og sluttprotokoll. I plenumsmøte kl. 15:00 den 16. mai konstaterte Søyland at det var inngått ny jordbruksavtale. Gimming beklaget at det ikke hadde vært mulig for jordbruket å opptre samlet, men at Norges Bondelag hadde brukt forhandlingsretten innenfor rammene Stortinget hadde lagt.

Jordbruksforhandlingene 2025

Referat fra forhandlingsmøte 16. mai, kl. 07:30

Til stede:

Fra Jordbrukets forhandlingsutvalg: Gimming, Hjørnegård, Hoen, Fjelltveit, Huus, Pettersborg, Johnsrud, Dynna, Agerup, Solberg, Klemoen, Lunåsmo, Saga, Engeseth, Kinn, Lie, Fossen.

Fra Statens forhandlingsutvalg: Søyland, Bergset, Helgen, Simonhjell, Orlund, Rød, Lunde, Grotli, Dombu, Krekling.

Statens forhandlingsleder Søyland viste til prosessen som hadde vært mellom partene fra krav og tilbud ble lagt frem. Partene hadde gjennomført tre dager i plenum med gjennomgang av krav og tilbud, det hadde vært jobbet i arbeidsgrupper og avholdt møter både på lederplan og i utvidede ledermøter. Hun viste til at møtene hadde vært konstruktive og holdt i en god tone.

Hun viste videre til at det hadde vært lagt til grunn at Stortingets behandling av Meld. St. 11 (2023–2024) og Meld. St. 10 (2024–2025) dannet rammene for partenes oppdrag fra Stortinget, og premissene for tallgrunnlaget, sammen med Budsjettnemndas omforente grunnlagsmateriale. Søyland viste til at disse rammene for årets jordbruksoppgjør tydelig ble gjort rede for ved fremlegging av statens tilbud, ved oppstart og avslutning av prosedyren og i de utvidede ledermøtene.

Søyland viste til at Statens forhandlingsutvalg hadde lagt frem en uformell skisse 15. mai kl. 08:00. I møte på utvidet lederplan kl. 11:10 hadde et samlet jordbruk meldt tilbake at de ønsket å gå videre med sikte på å komme frem til en avtale. Staten mottok tilbakemelding fra et samlet jordbruk på omtalen av grunnlaget for avtalen kl. 22:40. Kl. 00:35 la staten frem utkast til sluttprotokoll, inkludert omtalen av grunnlaget for avtalen der jordbrukets endringsforslag var tatt inn.

Søyland viste deretter til utvidet ledermøte fra kl. 02:40, hvor partene var i sluttdiskusjoner om innholdet i en ny jordbruksavtale. Da hadde Norsk Bonde- og Småbrukarlag (NBS) sin leder Solberg fremholdt at han så det som et grovt tillitsbrudd at det ikke var avklart hva som skulle gjelde etter 2027, når målet for opptrappingen av inntektsmulighetene skulle være fullført. Jordbrukets forhandlingsleder hadde sagt at dette kom overraskende og han ba om at organisasjonene måtte få litt tid til et møte seg imellom.

Søyland sa at hva Stortingets rammer for forhandlingene etter 2027 er, lå utenfor det som kunne løses i forhandlingsrommet og at det var et spørsmål som tilhører et annet sted og tid. Hun viste videre til at dersom organisasjonene ikke kunne komme frem til felles standpunkter, skal staten ta underhåndskontakt med hver av organisasjonene med sikte på felles opptreden.

Hun viste til at Gimming kontaktet henne kl. 05:15 og sa at jordbruket hadde en situasjon på jordbrukets side der de ikke kunne opptre som en part.

Søyland viste til det fremlagte utkastet til sluttprotokoll og spurte om organisasjonene kunne gå videre i prosessen, og viste spesielt til omtalen av grunnlaget for avtalen.

Gimming viste til prosessen så langt, med krav, tilbud, gjennomførte prosedyrer og diverse forhandlingsmøter. Norges Bondelag (NB) aksepterte i går, 15. mai, at de ønsket å gå videre i forhandlingene. Han viste til skissen som ga grunnlag for en slutføring, med en ramme på 1 107 mill. kroner. Videre viste han til at NB har lagt Stortingets behandling av Meld. St. 11 (2023–2024) og Meld. St. 10 (2024–2025) til grunn, og sa at han mente det er grunnlag for å slutføre årets forhandlinger. Gimming bekreftet deretter at Norges Bondelag ønsket å gå videre med mål om å inngå avtale på grunnlag av den fremlagte skissen og senere prosess, og at Norges Bondelag sluttet seg til omtalen av grunnlaget for årets forhandlinger.

Søyland ga deretter ordet til Solberg.

Solberg sa at det har vært ryddige og gode forhandlinger. NBS har lagt hovedavtalen og de omforente tallene fra Budsjettnemnda for jordbruket til grunn. Videre sa Solberg at bakgrunnen for situasjonen som har oppstått var et spørsmål fra NBS i forbindelse med Meld. St. 11 (2023–2024) om det er presentsatsen eller det kronemessige beløpet som ble benyttet under forhandlingene i 2024, som skal benyttes videre etter opptrappingsperioden frem til 2027. Solberg refererte deretter til et brev NBS sendte til Landbruks- og matdepartementet v/Geir Pollestad, som han sa ikke har blitt besvart skriftlig. Han leste deretter opp en ensidig dagsprotokoll fra NBS. Protokollen er vedlagt referatet.

Gimming kommenterte deretter at NB ikke var enig i beskrivelsen av at det er stor avstand mellom jordbrukets organisasjoner. Gimming sa at dette handler om NBS' tolkning av Stortingsvedtak.

Etter en kort pause, viste Søyland til at spørsmålet som stilles, tidligere er kommentert, og er utenfor det som kan og skal håndteres i jordbruksoppgjøret. Videre viste Søyland til NBS sin protokoll og formuleringen om megling.

Søyland spurte deretter om organisasjonene kunne bekrefte at staten hadde gjort det som var mulig for å oppnå felles opptreden fra organisasjonene. Gimming og Solberg bekreftet dette.

Søyland konstaterte at NBS ikke kunne stille seg bak protokollen som beskriver grunnlaget for årets forhandlinger. Hun uttrykte dyp skuffelse med tidspunktet NBS hadde brakt spørsmålet opp på, og at hun hadde et ansvar for å fullføre forhandlingene på en ryddig måte innen fristen. Hun viste videre til Hovedavtalen § 1-4 og at staten går videre i forhandlingene med Norges Bondelag.

Møtet var slutt kl. 08:08.

Dagsprotokoll av 16. mai 2025 fra Norsk Bonde- og Småbrukarlag

Dagsprotokoll av 16. mai 2025

Norsk Bonde- og Småbrukarlag viser til Jordbrukets krav av 28. april og Statens tilbud av 7. mai 2025, samt de prosesser som er ført mellom partene. Stortingets behandling av Meld. St. 11 (2023-2024) og Meld. St. 10 (2024-2025) legger føringer for årets jordbruksoppgjør. Jordbrukets forhandlingsutvalg har fulgt Stortingets føringer opp i kravet, men leder av Norsk Bonde- og Småbrukarlag har i møte den 15. mai der Staten la frem sin skisse bedt om en avklaring rundt forståelsen av normeringsfaktor mtp kronemessig beløp eller presentsats.

Ved behandlingen av Meld. St. 10 (2024-2025) vedtok Stortinget bl.a. at:

Stortinget ber regjeringa leggje til grunn at normeringsfaktoren, avsetning til investeringar i avskrivbar egenkapital og samanlikningsgruppe ligg fast i talgrunnlaget slik det vart nytta ved jordbruksoppgjøret 2024, men at timetalet per årsverk i jordbruket vert redusert med 50 timar til 1 700 timar i to like trinn med verknad for kalenderåra 2026 og 2027.

Leder av Norsk Bonde- og Småbrukarlag har bedt om en klargjøring fra staten om det er presentsatsen eller det kronemessige beløpet som ble benyttet under forhandlingene i 2024, som skal benyttes videre etter opptrappingsperioden frem til 2027. Norsk Bonde- og Småbrukarlag sendte også et brev til Landbruks- og matdepartementet og Statsråd Geir Pollestad, signert Tor Jacob Solberg og Anton Langeland i juni 2024. Dette brevet er ikke besvart, og det er i tillegg bedt om et skriftlig svar.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag har vist betydelig forhandlingsvilje. Etter "Hovedavtalen for jordbruket", § 1-4 om uenighet mellom organisasjonene, konstaterer Norsk Bonde- og Småbrukarlag at avstanden mellom faglagene kan være så stor at det er behov for megling, grunnet et ønske om et svar på spørsmålet knyttet til avklaring om normeringsfaktoren. Norsk Bonde- og Småbrukarlag opplever at man er forhandlingsdyktig, men har et behov for en avklaring i dette viktige spørsmålet.

Oslo, 16. mai 2025

Tor Jacob Solberg

Vedlegg: Kopi av brev til LMD, juni 2024

Jordbruksforhandlingene 2025

Referat fra forhandlingsmøte 16. mai, kl. 15:00

Fra Jordbrukets forhandlingsutvalg: Gimming, Hjørnegård, Hoen, Fjelltveit, Huus, Johnsrud, Dynna, Agerup

Fra Statens forhandlingsutvalg: Søyland, Bergset, Simonhjell, Helgen, Lunde, Rød, Krekling, Orlund, Grotli, Nøkleby, Bergeland, Magnusson

Søyland viste til jordbrukets krav av 28. april og til statens tilbud av 7. mai. Hun viste videre til partenes gjennomgang av dokumentene i forhandlingsmøter 9. til 11. mai. I perioden 11. mai til 16. mai ble det jobbet i arbeidsgrupper og avholdt møter både på lederplan og i utvidede ledermøter.

Søyland viste videre til prosessen etter at Statens forhandlingsutvalg hadde lagt frem en uformell skisse 15. mai kl. 08:00, som endte med at Norsk Bonde- og Småbrukarlag trakk seg fra årets jordbruksforhandlinger.

Søyland takket Norges Bondelag for krevende, men konstruktive, forhandlinger, og konstaterte at det var inngått ny jordbruksavtale for 2025/2026.

Gimming bekreftet at Norges Bondelag vil anbefale sitt styre å godkjenne avtalen, og melde fra til staten om resultatet før proposisjonen om oppgjøret fremmes for Stortinget.

Partene var enige om å møtes etter Stortingets behandling for å utarbeide fullstendig avtaletekst og signerte deretter sluttprotokollen.

Møtet var slutt kl. 15:15.

Sluttprotokoll fra forhandlingsmøte

16. mai 2025

mellom staten og Norges Bondelag

1 Grunnlag for avtalen

Jordbruksavtalen er et verktøy for å oppnå landbrukspolitiske mål. I de årlige jordbruksforhandlingene bidrar staten og næringsorganisasjonene i jordbruket i fellesskap til utforming av langsiktige rammevilkår for jordbruket og norsk matproduksjon.

Stortingets behandling av Meld. St. 11 (2023–2024) *Strategi for auka sjølvforsyning av jordbruksvarer og plan for opptrapping av inntektsmøgleighetene i jordbruket*, jf. Innst. S. 258 (2023–2024), Meld. St. 10 (2024–2025) *Premisser for tallgrunnlag m.m. i jordbrukspolitikken*, jf. Innst. 197 S (2024–2025) og klimaavtalen med jordbruket er det mest sentrale grunnlaget for den inngåtte avtalen, sammen med det omforente tallgrunnlaget fra Budsjettnemnda for jordbruket.

Partene viser til at gjennom Stortingets behandling av Meld. St. 10 (2024–2025) er de politiske premissene for tallgrunnlaget for opptrappingen av inntektsmulighetene og nivå sammenligning med sammenligningsgruppen endelig fastlagt. Ved behandlingen vedtok Stortinget bl.a. at:

«Stortinget ber regjeringa leggje til grunn at normeringsfaktoren, avsetning til investeringar i avskrivbar egenkapital og samanlikningsgruppe ligg fast i talgrunnlaget slik det vart nytta ved jordbruksoppgjeret 2024, men at timetalet per årsverk i jordbruket vert redusert med 50 timar til 1700 timar i to like trinn med verknad for kalenderåra 2026 og 2027.»

Partene legger dette til grunn, og viser til at det er innenfor disse rammene, fastsatt av Stortinget, at jordbruksavtalen er inngått. Formålet er å nå målsettingene Stortinget har satt for jordbrukspolitikken. I avtalen avveies målkonflikter og kryssende hensyn mot hverandre, herunder måloppnåelse for samfunnet opp mot inntektsfordelingshensyn i jordbruket. Partene har i denne avtalen fulgt opp Stortingets vedtak om å arbeide for 50 pst. førkorrigert selvforsyningsgrad innen 2030, økologisk jordbruksareal på 10 pst. innen 2032 og en satsing på Nord-Norge innenfor rammen.

Regjeringen startet arbeidet med opptrapping av inntektsmulighetene i jordbruket i 2021. Budsjettnemndas materiale viser at et beregnet gjennomsnittlig inntektsgap til sammenligningsgruppen på 194 000 kroner i 2021 ligger an til å kunne bli tettet i 2025, dersom regnskapstall neste år er noenlunde i tråd med Budsjettnemndas budsjett for 2025 i årets materiale. Det skyldes både at overføringene over statsbudsjettets kap. 1150 er økt med 71 pst. siden regnskapsåret 2021 til 2025 og forbedring av markedsinntektene, spesielt for melk, men også for grønt og kjøtt.

Partene har vurdert avtalen opp mot vilkårene som er satt for opptrappingen. Det er i den inngåtte avtalen tatt hensyn til jordbrukets konkurransekraft, produktivitetsutvikling, klima- og miljøhensyn og markedsbalanse. I tillegg til inntektseffekter av den økonomiske rammen, ligger det økte inntektsmuligheter i forventet bedret markedsbalanse for storfe og svin. I motsatt retning drar usikkerheten om et mindre behov for melk i 2026.

I prioriteringene og utviklingen av virkemidlene er det særskilt vurdert hvordan de påvirker målet som er satt om økt selvforsyning.

Den inngåtte jordbruksavtalen omfatter:

- Målpriser for perioden 1. juli 2025–30. juni 2026, jf. punkt 2
- Bevilgninger over statsbudsjettet kap. 1150 for kalenderåret 2026
- Overførte midler fra 2024 og omdisponeringer innenfor budsjett for 2025
- Andre bestemmelser som fremgår av denne protokollen

Partene er enige om de endringer i målpriser og satser, og bevilgninger på tilskuddsordninger, som går frem av vedlagte fordelingsskjema. For saker som ikke er omtalt av denne protokollen vises det til statens tilbud av 7. mai 2025.

2 Økte inntektsmuligheter i 2026

Partene er enige om tekniske forutsetninger som fremgår av tabell 2.2 på neste side. Avtalen har en økonomisk ramme på 1 107 mill. kroner. Avtalen innebærer at målprisene økes med et fullt årsutslag på 288 mill. kroner, bevilgningene over statsbudsjettets kap. 1150 økes med 747 mill. kroner, det benyttes ledige midler på 64 mill. kroner og et anslag på endret verdi av jordbruksfradraget på 8 mill. kroner, jf. tabell 2.1.

Tabell 2.1 Finansiering av avtalerammen

	Mill. kroner
Endring i målpriser	288
Endret bevilgning på kap. 1150	747
Overførte midler	64
Endret verdi av jordbruksfradraget	8
Sum, mill. kroner	1 107

Med denne avtalen legges det til rette for at jordbrukets sammenligningsinntekt kan være på nivå med sammenligningsgruppa i 2026. Utviklingen vil blant annet avhenge av utviklingen i markedsbalansen, kostnads- og produktivitetsutviklingen, samt næringens tilpasning til endringene i de økonomiske rammevilkårene. Tabell 2.2 viser tekniske forutsetninger og økonomisk ramme for avtalen

Tabell 2.2 Tekniske forutsetninger for avtalen og økonomisk ramme

	2025 Mill. kr	Volum	Pris	Endring Mill. kr	2026 Mill. kr
1. Produksjonsinntekter	47 699	0,4 %		191	
Varer uten målpris	33 166		2,7 %	895	
2. Sum produksjonsinntekter	47 699			1 086	48 785
3. Direkte tilskudd	21 461				21 461
4. Sum inntekter	69 160			1 086	70 246
Gjødsel	2 525	-0,1 %	7,0 %	174	
Andre ikke-varige produksjonsmidler	29 593	-0,1 %	3,3 %	946	
5. Sum ikke-varige produksjonsmidler	32 118			1 120	33 238
6. Leie av jord og kvoter	909	1,0 %	2,7 %	34	
7. Innleid arbeid	4 744	-0,5 %	4,0 %	165	
8. Kapitalslit og leasing	7 784			241	
9. Rentekostnad	4 216			-253	
10. Sum kostnader	49 771			1 307	51 078
11. Årsresultat (4 -10)	19 389			-221	19 168
12. Avsetning til investeringer	2 498			-273	2 225
13. Jordbruksfradrag	1 637			-4	1 633
14. Justert årsresultat (11-12+13)	18 528			48	18 576
Familieårsverk ¹	32 150				33 000

1. Familieårsverk à 1 810 timer i 2025 og 1 755 timer i 2026.

Normerte tall, normeringsfaktor 20 pst.	2025, kr/ fam.årsv.	Endring i pst.	2026, kr/ fam.årsv.	2026, mill. kr ³
A. Sammenligningsinntekt per familieårsverk ¹	691 558		675 500	
B. Årslønn andre grupper	688 400	4,0 %	715 900	
C. Differanse før oppgjør, kr/familieårsverk	3 158		-40 400	
D. Kostnadskomp. og økte inntektsmuligheter			40 400	
Kostnadskompensasjon			16 058	442
Korr. jordbruksfradrag i framregning ²				-4
Økte inntektsmuligheter			24 342	669
E. Sammenligningsinntekt etter oppgjør			715 900	
F. Sum "ramme", mill. kroner				1 107
Endring fra 2025 (BFJ), før oppgjør		3,5 %	24 342	
Endring fra 2021		90,7 %	340 400	

1. Linje 14 dividert på antall familieårsverk multiplisert med normeringsfaktor 20 pst.

2. Når det tilføres midler for å bringe årsresultatet opp på 2025-nivå, øker effekten av jordbruksfradraget tilsvarende linje 13.

3. Endring i kr/familieårsverk multiplisert med familieårsverk dividert på normeringsfaktor på 20 pst.

Avtalen innebærer at markedsinntektenes andel av bruttoinntekten kan øke igjen, etter flere år med reduksjon. Målprisene for grønnsaker og frukt økes med 4,2 pst. og for poteter med 5,6 pst. Som følge av økning i tilskudd til matkorn vil ikke økningen i målpriser for hvete gi økt råvarekostnad. Det isolerte utslaget av økte råvarepriser i forbrukerprisene, inkludert anslaget for varer uten målpris, utgjør i underkant av 500 kroner per år for en gjennomsnittshusholdning og 0,6 prosentpoeng på prisindeksen for mat og alkoholfrie drikkevarer.

Partene er enige om omdisponering av ledige midler innenfor budsjettet i 2025 som vist i tabell 2.3.

Tabell 2.3 Bruk av ledige midler 2025

Ordning	Mill. kr
Fondsavsetninger LUF ¹	65,33
MetanHUB ²	4,00
Drenering ²	67,00
Økoutredning ²	0,50
Infrastruktur planteforedling ²	18,00
Klimasmart landbruk ²	12,00
Tilbakeføring midler avløsertilskudd sykdom	22,70
Tilskudd til matkorn	18,53
Prisnedskrivningstilskudd økologisk korn og proteinvekster, erter og oljefrø	10,05
Kvalitetstilskudd storfekjøtt fra 1. juli	17,00
Helsetjenesten for geit	1,00
Justeringer post 21 – spesielle driftsutgifter	-1,60
Sum omfordeling 2025	234,51

¹ Inkl. innfrielse av rentestøtteforpliktelsene for Innovasjon Norge.

² Innenfor LUF.

3 Utslag på referansebrukene

Budsjettnemndas sekretariat har beregnet det kvantumsfaste, isolerte utslaget av pris- og tilskuddsendringer i avtalen. Det inkluderer forutsetninger om pris- og kostnadsendringer som fremgår av rammetabellen, og endret utnytting av jordbruksfradraget. Det er også regnet kvantumsfast på arbeidsforbruket ved at det er regnet inntektsutslag per familieårsverk à 1 755 timer både i 2024, 2025 og 2026.

Tabell 3.1 Beregnet kvantumsfast helårvirkning på referansebrukene av pris- og tilskuddsendringer, inkl. anslåtte kostnadsendringer til 2026, inkl. endret verdi av jordbruksfradraget. Kroner per årsverk à 1 755 timer.¹

REF. BRUK	2024 årv.korr. BB	2025 årv.korr. CC	2026 Inkl. skatt* D	2026-2025 D-CC	2026-2024 D-BB
1 Melk. 33 årskyr	575 000	720 200	730 600	10 400	155 600
2 Korn. 509 daa	829 500	861 200	874 000	12 800	44 500
3 Sau. 159 vinterfôra	323 100	425 600	450 600	25 000	127 500
4 Melkegeit. 162 årsgeiter	637 000	745 300	761 000	15 700	124 000
5 Svin og korn. 53 avlssvin	675 000	742 100	744 300	2 200	69 300
6 Egg og planteprodukter. 6048 høner	950 900	1 079 100	1 097 100	18 000	146 200
7 Poteter 125 daa + korn 295 daa	910 800	953 400	991 300	37 900	80 500
8 29 ammekyr	271 200	336 800	368 500	31 700	97 300
9 46 dekar frukt og bær	828 100	922 100	954 100	32 000	126 000
10 144 dekar grønnsaker + korn	723 300	768 400	818 500	50 100	95 200
11 Fjorfeslakt og planteprodukter	1 258 400	1 371 300	1 387 500	16 200	129 100
12 Økologisk melk. 29 årskyr, landet	756 200	918 500	940 300	21 800	184 100
13 Melk. 16 årskyr, landet	533 100	639 700	644 700	5 000	111 600
14 Melk. 53 årskyr, landet	660 800	849 300	863 900	14 600	203 100
15 Melk. 70 årskyr, landet	786 000	1 008 500	1 025 000	16 500	239 000
16 Melk. 41 årskyr, Østlandet (1 og 3)	846 500	1 025 900	1 037 400	11 500	190 900
17 Melk. 31 årskyr, Østlandet (5a)	572 100	715 200	719 400	4 200	147 300
18 Melk. 31 årskyr, Jæren (2)	673 700	826 100	842 600	16 500	168 900
19 Melk. 31 årskyr, Vestlandet (5b)	515 800	654 000	662 100	8 100	146 300
20 Melk. 45 årskyr, Trøndelag (4)	549 700	697 500	705 700	8 200	156 000
21 Melk. 31 årskyr, Nord-Norge (6,7)	617 000	763 000	778 700	15 700	161 700
22 Korn. 334 daa, Østlandet	936 800	1 041 400	1 059 200	17 800	122 400
23 Korn. 774 daa, Østlandet	1 100 600	1 158 100	1 188 000	29 900	87 400
24 Sau. 155 vinterfôra, Sør-N. (5a,5b)	305 800	409 300	435 600	26 300	129 800
25 Sau. 152 vinterfôra, Nord-N. (6,7)	377 000	473 900	496 200	22 300	119 200
26 Sau. 84 vinterfôra, landet	196 700	266 600	282 500	15 900	85 800
27 Sau. 269 vinterfôra, landet	477 000	604 900	642 500	37 600	165 500
28 Ammeku 28 kyr (5a, 5b, 6, 7)	262 700	320 400	346 300	25 900	83 600
29 Ammeku 31 kyr (1, 3, 4)	253 500	312 900	341 800	28 900	88 300
30 Ammeku 43 kyr, landet	221 400	287 800	326 600	38 800	105 200

1. Parentesene angir hvilken arealtilskuddssone de ulike referansebrukene er plassert i. For bruk som produserer storfe- og svinekjøtt ligger det økte inntektsmuligheter i bedre markedsbalanse.

4 Økt selvforsyning og plan for styrking av den samlede norske plantebaserte produksjonen

Arbeidet med å øke selvforsyningsgraden må foregå på mange områder og vil strekke seg over tid. Hovedstrategi for å øke selvforsyningsgraden er å forbedre og øke produksjonen av planteprodukter, både til mat og fôr, på en måte som styrker jordbrukets konkurransekraft mot import, slik at etterspørselen etter norske jordbruksvarer øker. Jordbruksavtalen følger opp Stortingets vedtak om å lage en plan for mer plantebasert mat, samt å øke selvforsyningsgraden, blant annet gjennom tiltak som øker konkurransekraften og bedre produsentøkonomien. I prioriteringen og utviklingen av virkemidlene er det særskilt vurdert hvordan de påvirker målet som er satt om økt selvforsyning. Avtalen innebærer en kraftig satsing på norsk matkorn, som er vesentlig for å øke selvforsyningsgraden. I tillegg økes de produksjonsavhengige tilskuddene på andre planteprodukter til mat, slik at produksjonen kan økes og norskandelen styrkes.

Naturgitte forhold gjør at selvforsyningsgraden for husdyrprodukter, som har et høyt proteininnhold, gjennomgående er høy. Partene er enige om at avtalen bidrar til å opprettholde dagens høye selvforsyningsgrad på husdyrprodukter.

5 Kornproduksjonen

Økt produksjon av hvete er en nøkkel for økt selvforsyning. Partene er derfor enige om at produksjonen av hvete gis en kraftig stimulans i årets oppgjør, gjennom en betydelig økning av målpris for mathvete og økning av det særskilte arealtilskuddet for hvete. Konkurransenkraften for matkorn opprettholdes med økt matkorntilskudd tilsvarende økningen i målpris.

For å få en mer markedsrettet produksjon av mathvete, med større samsvar mellom dyrking og møllenes etterspørsel etter ulike klasser og sorter, mener partene det er nødvendig at det etableres et nytt klassifiseringssystem for mathvete. Det tas utgangspunkt i forslaget som er utarbeidet av Matkornpartnerskapet i samarbeid med blant annet NMBU, mølleindustrien og kornkjøperne. Nytt klassefordelingssystem vil kunne medføre endringer i grensene for proteinmengde og falltall. Landbruksdirektoratet får ansvar for å lede en prosess med involvering av markedsregulator og den øvrige bransjen, med sikte på å kunne innføre nytt system til kornsesongen 2026–2027. Direktoratet skal konsultere avtalepartene underveis ved behov.

Norsk produksjon av erter, oljefrø og proteinvekster til modning benyttes i liten grad direkte til humant konsum. Partene er enige om at muligheten for å bruke et virkemiddel tilsvarende matkorntilskuddet for å øke matindustriens forbruk av norskprodusert modne oljefrø, erter og belgvekster, utredes med tanke på innføring fra kornåret 2026–2027. For å stimulere til produksjon av vekstene økes prisnedskrivningstilskuddet betydelig for å kunne gi tilsvarende økt pris til produsent.

Det er nødvendig å opprettholde og utvikle kornproduksjonen også i randsonene for å øke selvforsyningsgraden. Avtalepartene er enige om å utrede en ordning der det gis tilskudd for frakt av korn fra kornprodusent. Det kan være et egnet virkemiddel for å bedre økonomien i kornproduksjonen i disse områdene. Det skal i utredningen også vurderes særskilte tilpasninger i fraktordningene for økologisk korn og kraftfôr, herunder vurdering av om dagens struktur for produksjon av økologisk kraftfôr skal være egne basissteder. Landbruksdirektoratet får ansvar for å gjennomføre utredningen. Avtalepartene og kornkjøperne inviteres til å delta i en referansegruppe. Landbruks- og matdepartementet utarbeider endelig forslag til mandat for utredningen i samarbeid med jordbruket.

Infrastrukturtiltak til planteforedling

Partene er enige om å prioritere tiltak som kan bidra til raskere utvikling av nytt plantemateriale, som nye kornsorter og foredlet settepotetmateriale, som er tilpasset norsk klima og det norske markedet. Det er enighet om at Landbruksdirektoratet, etter søknad, kan støtte infrastrukturtiltak for planteforedling med inntil 18 mill. kroner. Dette dekkes over ledige midler i 2025. Midlene skal i hovedsak bidra til å realisere Graminors «Speed breeding»-plattform og med en mindre del investeringer ved Overhalla klonavlssenter. Partene forutsetter at søkerne også benytter annen finansiering.

6 Styrket produksjon og konkurranskraft for grøntnæringen

Grøntsektoren står for en betydelig verdiskaping, og har hatt en positiv utvikling både i produksjon og omsetning de siste årene, blant annet som følge av høy innovasjonstakt. Det er ønskelig å dekke den økte etterspørselen etter grøntprodukter med norske varer, og partene er derfor enige om at det er viktig å styrke konkurranskraften til næringen.

Avrensordningen for potet

Partene er enige om å øke avsetningen til stivelse i avrensordningen med 7 mill. kroner. Endelige satser og avrensprisen fastsettes i jordbruksavtalen.

Øvre prisgrense for grønt

Øvre prisgrense for grøntprodukter har vært midlertidig økt fra 12 pst. til 20 pst. siden 01.07.22. Partene er enige om at øvre prisgrense for grøntprodukter settes permanent til 16 pst. Dette nivået må sees i sammenheng med økningen i målpris som er gjort i denne avtalen.

Lagring av epler

Partene er enige om å øke avsetningen på post 70.11 Markedstiltak med 2,5 mill. kroner. Midlene skal gå til å øke tilskuddet til reguleringslagring av epler.

Settepotetavl

Partene er enige om at det settes av 1 mill. kroner til styrking av prisnedskrivningen av settepoteter. Settepotet inkluderes ikke i ordningen potet og grønt i Nord-Norge, fordi de er en del av ordningen «Tilskudd til sertifisert settepotetavl».

7 Prioritering av produksjon av sau og ammeku

Partene er enige om å prioritere å styrke økonomien i saueholdet og i spesialisert storfekjøttproduksjon. For å bidra til bedre rammevilkår for produksjonene foreslår partene derfor å øke satsene for en rekke av tilskuddsordningene som er rettet mot det grovfôrbaserte husdyrholdet. I innretningen av virkemidlene er det lagt vekt på å bidra til å videreføre markedsbalanse i denne delen av kjøttsektoren, utnytte beitemuligheter og bruke gårdens ressurser.

For saueholdet har partene lagt størst vekt på å bedre økonomien i produksjonen av lam og i noe mindre grad prioritert å heve tilskuddssatsene for sau. Markedsregulator har vist til økende overskudd av sauekjøtt, mens det prognoseres med underdekning av kjøtt av lam, og at man derfor bør vektlegge å oppnå økt produksjon av lammekjøtt per søye. For å bidra til mer lammekjøtt økes satsene for kvalitetstilskuddet, samtidig som satsdifferensieringen for ordningen heretter fastsettes med grunnlag i vekt, i tillegg til kvalitetsklassifiseringen.

For produksjon med ammeku heves satsene for kvalitetstilskuddet, driftstilskuddet og tilskudd husdyr. For begge de grovfôrbaserte produksjonene økes satsene for beitetilskuddene for å bidra til bruk av gårdens ressurser. Distriktstilskuddene for storfe og sau heves i sone 4 og 5 for å bedre rammevilkårene for husdyrhold i Nord-Norge. Satshevingene for tilskuddsordningene, inkl. avløsertilskuddet og frakttilskudd slakt, fremgår av vedlegg 1.

Øvre prisgrense

Partene er enige om at staten fastsetter øvre prisgrense på alle produkter med volummodell.

Utrede innretningen på kvalitets- og distriktstilskudd for storfekjøtt

Landbruksdirektoratet skal kartlegge produksjonen på framføringsenheter for storfe (både kjøttfe og dyr av melkeraser), herunder utviklingen i struktur, geografisk fordeling og arealgrunnlag grovfôr for foretakene. Med grunnlag i kartleggingen utredes ev. endringer i innretningen på kvalitets- og distriktstilskuddene for storfekjøtt.

8 Natur, miljø og klima

Partene har også i år blitt enige om et betydelig løft for natur-, miljø- og klimaarbeidet i jordbruket. Dette skal bidra både til å redusere miljøbelastningen fra jordbruket, inkludert klimagassutslippene per produserte enhet, og til å styrke natur- og miljøgodene jordbruket produserer. Satsingen er også viktig for å ruste jordbruket til et klima i endring.

Partene er enige om å bevilge 10 856,9 mill. kroner på ordninger med natur-, miljø og klimaeffekt. Dette innebærer en økning på 310,1 mill. kroner fra 2025 til 2026. I tillegg avsettes det 83,5 mill. kroner til ordninger på klima- og miljøområdet av ledige midler i 2025. Klimaeffekten av vesentlige endringer i ordninger over jordbruksavtalen skal beskrives, og tiltak for å redusere klimagassutslipp i årets avtale skal så langt som mulig effektberegnes.

Tabell 8.1 Oversikt over ordninger på jordbruksavtalen med natur-, miljø- eller klimaeffekt, mill. kroner i 2026

Kap. 1150	Ordninger	2025	2026	Endring
Post 50	Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)	220,0	230,0	10,0
Post 50	Drenering av jordbruksjord ¹	148,0	151,0	3,0
Post 50	Tiltak i beiteområder	32,0	41,0	9,0
Post 50	Tilskudd til melkesetre	0,0	6,0	6,0
Post 50	Klima- og miljøprogram	40,0	34,0	-6,0
Post 50	Presis	4,0	0,0	-4,0
Post 50	Klimasmart Landbruk ²	12,0	24,0	12,0
Post 50	Utvalgte kulturlandskap og verdensarvområdene	25,0	26,0	1,0
Post 50	Biogass	23,0	30,0	7,0
Post 50	Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi og teknologiutvikling i landbruket	237,0	228,0	-9,0
Post 50	MetanHUB ³	10,0	15,5	5,5
Post 50	Handlingsplan for bærekraftig bruk av plantevernmidler	15,0	15,0	0,0
Post 50	Utviklingsmidler økologisk landbruk	15,0	13,0	-2,0
Post 50	Landbrukets økoløft	0,0	2,0	2,0
Post 73.13	Pristilskudd økologisk melk	22,2	26,7	4,5
Post 73.17	Pristilskudd økologisk grønt	0,0	5,0	5,0
Post 73.19	Prisnedskrivning økologisk korn mm.	58,3	65,6	7,3
Post 74.16	Beitetilskudd	2 334,9	2460,0	125,1
Post 74.17	Areal- og kulturlandskapstilskuddet	6 072,1	6136,3	64,2
Post 74.19	Regionale miljøprogram (RMP)	1106,1	1146,1	40,0
Post 74.20	Tilskudd til økologisk jordbruk	169,2	170,7	1,5
Post 77.11	Støtte til avlsorg., klimakammer	2,0	2,0	0,0
Post 77.13	Energirådgiving i veksthussektoren	1,0	2,0	1,0
Post 77.13	Tilskudd til klimarådgiving	0,0	27,0	27,0
	Sum klima, natur og miljø	10 546,8	10 856,9	310,1

1. 2025: I tillegg 67 mill. kroner fra ledige midler.

2. 12 mill. kroner i ledige midler i 2025.

3. 2025: 4,0 mill. kroner i ledige midler.

Satsing på seter og utmark

Partene er enige om en kraftfull satsing på seter og utmark i 2026 gjennom etablering av en ny nasjonal tilskuddsordning til investering i setre med melkeproduksjon, økte satser til utmarksbeite, økte minstesatser til setring over Regionale miljøprogram, gjennom områdesatsingen Fjellandbruket og økt avsetning til Tiltak i beiteområdene.

Husdyrtilskudd og klima, klimasmart Landbruk og klimarådgivning

I juni 2019 inngikk staten og organisasjonene i jordbruket en intensjonsavtale med mål om å redusere klimagassutslippene og øke opptak av karbon tilsvarende 5 mill. tonn CO₂-ekv. samlet for årene 2021–2030. Avtalen omfatter klimatiltak som kan tilskrives all jordbruksaktivitet innen sektorene jordbruk, transport, oppvarming og arealbrukssektoren (unntatt skog) i det offisielle utslippsregnskapet. Landbrukets klimaplan er jordbruksnæringens egen plan for arbeidet med å oppfylle forpliktelsene i avtalen.

Det er viktig at det arbeides for å redusere utslipp fra jordbruket, både som et bidrag for å nå Norges klimamål og for å oppfylle forpliktelsene i intensjonsavtalen om reduserte klimagassutslipp mellom staten og organisasjonene i jordbruket. Samtidig skal andre landbrukspolitiske mål ivaretas. Utslipp av metan fra husdyrproduksjonen utgjør om lag halvparten av klimagassutslippene som bokføres sektoren jordbruk i utslippsregnskapet.

I jordbruksoppgjøret 2023 ble partene enige om å nedsette en arbeidsgruppe som skulle vurdere hvordan husdyrtilskuddene til storfe og småfe kan utvikles fra å være et rent husdyrtilskudd, til også å være et tilskudd som bidrar til reduserte klimagassutslipp fra husdyrproduksjonen. Rapporten fra denne gruppen ble lagt frem i oktober 2024 og ligger til grunn for videre arbeid.

Partene mener det er viktig for å nå målet som er satt i intensjonsavtalen om reduserte klimagassutslipp at utslippene reduseres per produserte enhet. Å redusere utslippene gjennom redusert dyretall og produksjon, vil kunne føre til økt import, med mindre det skjer som følge av redusert innenlands etterspørsel. Viktige faktorer for å oppnå reduserte utslipp per produserte enhet på husdyrområdet er god dyrehelse, god agronomisk praksis, avlsutvikling og implementering av metanreduserende fôrvarer. Økt oppslutning om klimarådgivning på gårdsnivå er viktig for økt kunnskap og oppslutning om klimatiltak. Som grunnlag både for rådgivning og for en klimatiltaksplan på gårdsnivå er klimakalkulatoren et viktig verktøy. Partene prioriterer derfor videreutvikling av klimakalkulatoren som verktøy også for en klimatiltaksplan for bonden. En klimatiltaksplan vil på sikt kunne dokumentere klimaarbeid på gårdsnivå på samme måte som miljøplan og gjødselplan på andre områder.

Ved utgangen av 2025 vil over 4 000 jordbruksforetak ha gjennomført klimarådgivning og utarbeidet klimatiltaksplan. Det er nødvendig med økt kapasitet på klimarådgivning for å dekke ønsket aktivitetsnivå fremover. Tilskudd til klimarådgivning skal flyttes fra RMP og over i en egen ordning fra 2026. Partene setter derfor av 27 mill. kr til klimarådgivning over post 77.13 for 2026, noe som legger til rette for at ytterligere økning i klimarådgivninger vil bli gjennomført i 2026. Rådgivning som det søkes om tilskudd til i 2025 søkes og utbetales over RMP i 2026. En forutsigbar ordning for tilskudd til klimarådgivning er en forutsetning for opptrapping av kapasiteten til klimarådgivningen og for eventuelle fremtidige krav om en klimatiltaksplan for gården. I den nye tilskuddsordningen til klimarådgivning, er partene enige om at bonden skal være tilskuddsmottaker.

Klimavennlig fôring, i hovedsak bruk av metanreduserende fôrvarer, er det tiltaket i regjeringens Klimastatus og Plan som er forventet å ha størst effekt for utslippsreduksjoner i jordbruket. Også i Landbrukets klimaplan er dette det tiltaket som forventes å ha størst effekt. MetanHUB-prosjektet er et sentralt element i realiseringen av dette. Resultater fra andre land bekrefter et betydelig potensial for utslippsreduksjon ved bruk av metanreduserende fôrvarer. Norsk fôring og

driftsforhold gjør at det er behov for norske studier. Dette gjøres gjennom MetanHUB. Forskning sammen med utvikling og testing av løsninger for tildeling av metanreduserende fôrvarer er essensielt for å finne bærekraftige løsninger, både praktisk og økonomisk. Tildeling vil for mange kreve investeringer i fôrmikser eller kraftfôrautomat, som ofte er lite tilpasset mindre produksjoner. Mulighet for tildeling av metanhemmere til dyr på beite er foreløpig uavklart, siden god effekt av metanhemmere ser ut til å kreve hyppig tildeling gjennom døgnet. Det er derfor viktig å finne løsninger tilpassa norske forhold, driftsopplegg og struktur. Partene legger derfor vekt på å fortsette og støtte arbeidet i MetanHUB til å gjennomføre metabolismeforsøk og videre utprøving. MetanHUB arbeider nå også med å teste ut flere typer metanreduserende fôrvarer på flere dyregrupper, noe partene anser som veldig viktig for høy implementeringsgrad på sikt. Partene ønsker en tettere kontakt med MetanHUB i form av en referansegruppe for informasjon og forankring av arbeidet.

Partene tar sikte på å fastsette en implementeringsplan for bruk av metanreduserende fôrvarer i melkeproduksjonen i jordbruksforhandlingene 2026, gjennom opptrappende virkemiddelbruk frem mot et krav om bruk av metanreduserende fôrvarer i innefôringsperioden for husdyrtilskuddet for melkekyr på post 74.14. Det vil også være aktuelt å implementere et krav for kjøttfe og andre drøvtyggere – og i økologisk produksjon – når det foreligger godkjente metanreduserende fôrvarer og fôringspraksis som kan tas i bruk for disse produksjonene tilpasset norske forhold.

Det er behov for ytterligere kunnskap for å sikre at et krav har fornuftige avgrensninger og tar hensyn til norske forhold, beitebruk, struktur i melkeproduksjonen, behov for investeringer og ulike driftsformer.

Utredningsbehov:

- Muligheten for og kostnadene ved praktiske løsninger og tilpasninger i bruk av metanhemmere på norske melkebruk, basert på tildelingsløsninger og resultater som presentert i Metan HUB. Det trengs utfyllende kunnskap om status for utvikling av ulike metanhemmende fôrråvarer (bolus etc.) og kostnadsfordeling ved bruk av slike.
- Utformingen av et ev. krav om bruk av metanreduserende fôrvarer i melkeproduksjon: Forvaltbarhet, kontroll og effektive søknadsløsninger for å sikre at det er håndterbart for bonden – inkludert en vurdering av byrden med flere krav og tilhørende kostnader.
- Hvordan få fanget opp utslippsreduksjoner gjennom bruk av metanreduserende fôrvarer i det offisielle utslippsregnskapet og som tellende i klimaavtalen mellom staten og jordbruket.

Partene er i årets jordbruksforhandlinger enige om å gjøre en felles innsats for vesentlig reduksjon i metanutslipp fra jordbruket ved å fase inn metanreduserende fôrvarer til drøvtyggere. Det er enighet om følgende:

- MetanHUB er svært viktig for å dokumentere effekt, kunnskapsbygging, uttesting og implementering under norske forhold. Bevilgningen til MetanHUB økes med til sammen 5,5 mill. kroner, til 15,5 mill. kroner i 2026, i tillegg 4,0 kroner i 2025 fra ledige midler.
- Det arbeides med sikte på at det skal innføres bruk av metanreduserende fôrvarer til melkeku i minimum 80 dager per år som et krav for å motta husdyrtilskudd fra søknadsomgangen 2027, med nødvendige avgrensninger. Dette er en ambisiøs målsetting som krever utredning av bl.a. forvaltningsmessige, økonomiske og praktiske hensyn. Det bør også sees nærmere på hvilken rolle Bionova skal spille for å bidra til nødvendige investeringer for tildeling. Det må også legges til rette for at bønder som tar i bruk metanreduserende fôrvarer har nødvendig kunnskap om og kjennskap til hvordan dette skal håndteres for å oppnå tilsiktet effekt.

- Det avsettes 12 mill. kroner til Landbrukets Klimaselskap i hhv. 2025 (ledige midler) og 2026 til arbeid med ny teknisk plattform. I tillegg videreføres avsetningen på 12 mill. kroner i 2026 til utvikling av kalkulatorer på flere produksjoner. Partene forutsetter at dette verktøyet blir brukt til å dokumentere effekten av metanreducerende fôrvarer, og målsettingen er at beregninger fra Landbrukets klimakalkulator kan benyttes inn i det offisielle klimaregnskapet.
- Det er enighet om at metanreducerende fôrvarer er et viktig steg på veien mot å innfri klimaavtalen, men partene vil påpeke at dette ikke må gå på bekostning av andre klimatiltak i jordbruket.

Partene er videre enige om at klimarådgivning er et viktig verktøy for å motivere bonden. Det vil etter partenes mening være viktig for måloppnåelse på klimaområdet at hvert gårdsbruk utarbeider en klimatiltaksplan med konkrete tiltak og målsettinger, og gjennomfører tiltakene i planen. Landbrukets klimaselskap får i oppdrag å implementere en digital plan for klimatiltak for gårdsnivå i sin nye tekniske plattform. Partene er enige om at det tas sikte på å innføre krav til tiltaksplan for klimatiltak på gårdsnivå, med krav om 5-årig varighet/omløp, fra 2027. Dette tas det endelig stilling til i jordbruksoppgjøret 2026.

Regionale miljøprogram

Partene er enige om at det er viktig å styrke satsingen på regionale miljøprogram, og øker avsetningen med 40 mill. kroner, slik at total avsetning blir 1 146,1 mill. kroner i 2026.

For å følge opp Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden videreføres den totale øremerkingen til Oslofjordfylkene på 170 mill. kroner. Oslofjordfylkene kan i tillegg bruke midler til dette formålet over den øvrige potten. Den totale økningen skal legge til rette for at fylkene i enda større grad kan målrette sin miljøinnsats innenfor det som er utfordringer i sitt område. Det er tatt høyde for økt oppslutning om miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel som følge av ny gjødselbruksforskrift, i tillegg til økte minstesatser for setring og økte minstesatser for klimarådgivning, som gjelder fra søknadsomgangen 2025.

Tabell 8.2 Fordeling av midler til regionale miljøprogram for søknadsomgangen 2025 med utbetaling 2026¹⁾. Mill. kroner.

Fylker ¹⁾	Mill. kroner 2025	Mill. kroner 2026 ²⁾
Oslo og Viken	313,9	323,0
Innlandet	250,3	259,2
Vestfold og Telemark	93,4	96,3
Agder	23,0	24,0
Rogaland	83,8	87,3
Vestland	97,3	101,5
Møre og Romsdal	38,3	40,5
Trøndelag	139,4	145,3
Nordland	37,4	39,0
Troms og Finnmark	28,8	30,0
Sum	1 106,1	1 146,1

1) Bevilgningen tildeles statsforvalterembetene som fordeler midler i tråd med sitt regionale miljøprogram.

2) I fordelingen øremerket Oslofjorden er det tatt hensyn til at kun Vestfolddelen av Vestfold og Telemark har avrenning til Oslofjorden.

9 Satsing på Nord-Norge

Landbruk- og landbruksbasert virksomhet har stor betydning for verdiskaping og sysselsetting i mange kommuner i Nord-Norge. Å sikre matproduksjon, industri og bosetting i Nord-Norge er viktig for totalberedskapen i landet. Avtalen følger opp Stortingets vedtak ved behandlingen av Meld. St. 10 (2024–2025) om en kraftig prioritering av Nord-Norge.

Partene er enige om å sette av en egen rekrutteringskvote på 4 mill. liter kumelk i Troms og Finnmark, og heve tilskuddsandelen for investeringer i omlegging til løsdrift for storfe i Nordland, Troms og Finnmark til maksimalt 65 pst.

Partene er videre enige om å styrke tilskudd som direkte bidrar til å bedre produsentøkonomien i landsdelen. Blant annet styrkes økonomien i produksjon av kjøtt fra storfe, sau og svin i Nord-Norge, ved å øke satsene for distriktstilskuddet, noe som også vil bidra til råvaretilgang til industrien. I tillegg heves tilskuddsandelen for investeringer i svineproduksjon til maksimalt 65 pst. i Nord-Norge. Investeringsstøtte til nyetableringer av svineproduksjon i Troms og Finnmark videreføres.

Prosjektet Bærekraftig matproduksjon og verdiskaping i nord videreføres med 20 mill. kroner, som inkluderer videreføring av prøveordningen til teigbaserte tilskudd til Troms og Finnmark med 5 mill. kroner og midler til NIBIO. Prosjektet Bærekraftig matproduksjon i nord skal evalueres til jordbruksforhandlingene i 2026. Evalueringen skal fokusere på måloppnåelse for produsentøkonomi og produksjonsvolum i landsdelen.

10 Velferdsordninger

Velferdsordningene i jordbruket bidrar til at det økonomisk sett blir enklere for jordbrukere å leie inn avløser for å ha fritid og ferie, når de får barn og når de blir syke. Det gir trygghet både i hverdagen og ved ekstraordinære livshendelser. Avløserordningene i jordbruksavtalen bidrar til å dekke kostnadene ved å bruke avløser. Satsene har økt mer enn lønnsveksten de siste årene, og dermed bidratt til å betale for mer avløsning.

Partene prioriterer å styrke velferdsordningene ved å øke satser og maksimalbeløp for avløserordningene. Partene er enige om å særlig prioritere bønder som får barn og i den forbindelse mottar tilskudd til avløsning.

Partene er enige om å øke høyeste maksimale dagsats for ordningen med tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel mv. med 100 kroner til 2 700 kroner, tilsvarende 3,8 pst. Øvrige dagsatser økes relativt like mye.

For å gi økt mulighet for å få dekket kostnader til avløsning for bønder som får barn, har partene blitt enige om å innføre egne, høyere dagsatser for denne gruppen. De høyere satsene vil gjelde for de som kan få tilskudd etter forskrift om tilskot til avløsning ved sykdom og fødsel mv. § 5. Høyeste maksimale dagsats økes for disse med 450 kroner fra 2 600 kroner til 3 050 kroner, tilsvarende 17,3 pst. Øvrige dagsatser økes relativt like mye.

Partene er enige om å øke satser og tak i tilskudd til avløsning med 4 pst.

11 Økologisk landbruk

I Stortingets behandling av Meld. St. 10 (2024–2025), ble det vedtatt et mål om at 10 pst. av jordbruksarealet skal være økologisk innen 2032, samtidig som det stimuleres til økt omsetning og etterspørsel i markedet. Avtalen bidrar til å følge opp dette målet, samt til å følge opp oppdatert

nasjonal strategi for økologisk landbruk, som regjeringen la frem våren 2025. Partene er enige om styrke produksjonen av økologisk frukt, bær, grønnsaker og potet.

Det innføres et nytt pristilskudd for økologiske grøntprodukter. I tillegg økes arealtilskuddene til økologisk produksjon. Grunntilskudd for økologisk melk økes tilsvarende 4,5 mill. kroner, som forutsettes å komme de økologiske melkeprodusentene til gode. Videre økes tilskudd til økologisk lammeslakt tilsvarende 1,2 mill. kroner.

Partene er videre enige om å øke bevilgningen til kompetansenettverkene for lokalmat, bl.a. slik at disse kan styrke sitt arbeid rettet mot økologiske lokalmatprodusenter. Partene er også enige om en avsetning til Landbrukets Økoløft på 2 mill. kroner, da de er en viktig bidragsyter til rekruttering og mobilisering til økologisk jordbruk.

12 Landbrukets utviklingsfond

Kapitalsituasjonen i fondet

Partene er enige om at bevilgningen til Landbrukets utviklingsfond for 2026 settes til 2 640,6 mill. kroner, en økning på 92 mill. kroner fra 2025. Som det fremgår av tabell 1.7, settes samlet tilskuddsramme til 2 798,0 mill. kroner, en økning på 72 mill. kroner fra 2025. Bevilgningen til fondet øker da med 20 mill. kroner mer enn tilskuddsrammen ut av fondet. På grunn av stor usikkerhet i utbetalingsprognosene fra fondet, må kapitalsituasjonen til fondet fortsatt følges nøye. Prinsipper om inndragning av ubenyttede rammer som ble innført i jordbruksoppgjøret i 2023 videreføres.

Fondet tilføres 166,8 mill. kroner i engangsmidler i 2025, hvorav 101,5 mill. kroner går til styrking av ordninger, jf. tabell 12.1. Resterende tilførsel til fondet skal styrke fondskapitalen gjennom blant annet å innfri gjenstående rentestøtteforpliktelser.

Tabell 12.1 Tilskuddsramme for Landbrukets utviklingsfond, mill. kroner.

	2025	Ekstra 2025	2026	Endring 2025–2026
Bedriftsrettede midler til investering og utvikling	1 272,5		1 312,5	40,0
Tilskudd til melkesetre			6,0	6,0
Nasjonale tilretteleggingsmidler	16,0		13,0	-3,0
Det store norske Grøntløftet	5,0		5,0	0,0
Regionale tilretteleggingsmidler	61,0		64,0	3,0
Områderettet innsats				
Bærekraftig matproduksjon i nord	25,0		20,0	-5,0
Fjellandbruket	3,0		4,0	1,0
Rekuttering og kompetanse i landbruket				
Pilotprosjekt videreutv. av landbruksutdanning	2,0		3,0	1,0
Nasjonal modell for voksenagronom	17,0		17,0	0,0
Regionale kompetansenettverk for lokalmat	15,0		21,0	6,0
Forskning og utvikling ¹	91,5		95,5	4,0
PRESIS – Presisjonsjordbruk i praksis	4,0		0,0	-4,0
Stiftelsen Norsk Mat	78,0	0,5	79,0	1,0
Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping	77,0		61,0	-16,0
Bondens marked og Norsk Gardsøst	3,0		3,0	0,0
Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi og teknologiutvikling i landbruket	237,0		228,0	-9,0
Skogbruk	275,0		279,0	4,0
Oppfølging av handlingsplan mot villsvin	2,5		2,5	0,0
Midler til konfliktforebyggende tiltak jordbruk/reindrift	1,5		3,0	1,5
Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)	220,0		230,0	10,0
Drenering	148,0	67,0	151,0	3,0
MetanHUB	10,0	4,0	15,5	5,5
Klimasmart landbruk	12,0	12,0	24,0	12,0
Tilskudd til tiltak i beiteområder	32,0		41,0	9,0
Handlingsplan for plantevernmidler	15,0		15,0	0,0
Klima- og miljøprogram	40,0		34,0	-6,0
Biogass	23,0		30,0	7,0
Verdensarvområdene og Utvalgte kulturlandskap ²	25,0		26,0	1,0
Landbrukets økoløft			2,0	2,0
Utviklingstiltak innen økologisk landbruk	15,0		13,0	-2,0
Infrastruktur planteforedling		18,0	0,0	0,0
SUM tilskuddsramme	2 726,0	101,5	2 798,0	72,0

1. Midler til norsk- svensk hesteforskning på 2,5 mill. kroner forvaltes av Landbruksdirektoratet, og tildeles Stiftelsen Hästforskning.

2. Økning fra 2025 til 2026 gjelder Røros bergstad og Circumferensen.

Investerings- og bedriftsutviklingsordningen (IBU-ordningen)

Ut over gjeldende forskrift for forvaltning av midlene er avtalepartene enige om følgende nasjonale føringer for forvaltningen av IBU-midler i 2026:

- Små og mellomstore bruk skal prioriteres ved tildeling av støtte. Innen melkeproduksjon er det særlig behov for å prioritere fornying av fjøs med inntil 30 kyr uten at det medfører krav til økt produksjonsvolum eller besetningsstørrelse.
- Investeringsstilskudd til seterfjøs og tilhørende infrastruktur til seterdrift skal prioriteres.
- Hensyn til dyrevelferd skal prioriteres høyt. Dette gjelder for alle typer produksjoner og produksjonsformer.
- Investeringsstøtte til tørke og lager for bruk med økologisk kornproduksjon prioriteres.
- Investeringer som følge av EUs økologiregelverk prioriteres.
- Støtte til investeringer innen korn, frukt-, grønt-, potet-, og veksthusnæringen skal prioriteres.
- Det kan gis investeringstilskudd til bygging og oppgradering av gjødsellager med tekniske løsninger som reduserer utslipp til luft og vann, samt tilsvarende lager til biorest og øvrig organisk gjødsel. Felleslager for biorest kan støttes.
- Prosjekt med energi- og klimaeffektive løsninger skal prioriteres.
- I vurderingen av lønnsomhet i investeringsprosjektene må det tas hensyn til det samlede næringsgrunnlaget og økonomien på bruket.
- Støtte til investeringsprosjekt som gir økt matproduksjon skal prioriteres til produksjoner med markedspotensial.
- Det kan gis inntil 100 mill. kroner i risikolån der tapsavsetningen skjer innenfor rammen av IBU-midlene.
- Strategiske føringer fra det regionale partnerskapet er avgrenset til prioritering mellom ulike produksjoner og mellom ulike områder i den enkelte regionen/fylket. Faglagene skal inngå i de regionale partnerskapene.
- Nasjonal pott til løsdriftsinvesteringer for storfe videreføres.

Det legges videre til grunn at ubenyttede midler ved årsskiftet skal inndras og fordeles ut igjen til samtlige fylker.

Partene legger videre til grunn at det innenfor dagens praksis for IBU-ordningen blant annet kan gis støtte til følgende tiltak:

Kostnader til arrondering og grøfting som del av tilskudd til nyplanting av frukt og bær, tilskudd til bygging av lager innen grønt- og potetproduksjon, støtte til nyetablering av svineproduksjon i Troms og Finnmark, støtte til omlegging til SPF-besetning for svin, og det kan gis investeringsstøtte til begge driftssteder for foretak med seterdrift. Risikolån kan brukes som toppfinansiering innenfor både tradisjonelt landbruk og andre landbruksbaserte næringer.

Innenfor de ordinære lønnsomhetsvurderingene oppfordres Innovasjon Norge til å utnytte handlingsrommet for tilskuddsutmåling. Det er særlig viktig i fylkene med den høyeste andelen båsfjøs for storfe.

Nasjonale tilretteleggingsmidler

Avtalepartene er enige om følgende prioriteringer for 2026:

- Prosjekter som følger opp mål og tiltak knyttet til Meld. St. 11 (2023–2024) om strategi for økt selvforsyning av jordbruksvarer og innsatsområdene i rapporten «Grøntsektoren mot 2035».
- Prosjekter som fremmer rekruttering til landbruksutdanning, samt prosjekter som har som mål å bidra til rekruttering av lærebedrifter i forbindelse med innføring av lærlingeløp i landbruksfaget.
- Prosjekter som kan bidra til en positiv utvikling innen produksjon og omsetning av økologiske varer og til oppfølging av ny nasjonal strategi for økologisk jordbruk.
- Prosjekter som bidrar til utvikling av salgskanaler eller markedsmuligheter for lokalmat og -drikke, jf. «Oppskrift for mer lokalmat og lokal drikke».
- Prosjekter som har til formål å realisere nullvisjonen for dødsulykker i landbruket.

Regionale kompetansenettverk for lokalmat

Med et utvidet ansvar for kompetansetilbudet til konvensjonelle og økologiske lokalmatprodusenter, forutsetter avtalepartene at nettverkene sørger for god samordning og godt samarbeid seg imellom. Kompetansenettverkene skal sørge for at lokalmatprodusentene får tilgang til et dekkende tilbud innenfor matfaglig og merkantil kompetanse, og må innhente eventuell kompetanse som mangler/trengs. Dette er viktig for effektiv ressursbruk, økt aktivitet og best mulig kvalitet i tilbudene.

Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping

Omdømmeporteføljen består av tre elementer: (1) Sentrale omdømmetiltak, inkludert støtte til nasjonale og internasjonale arrangement, som bidrar til bygging av omdømme og kunnskap om råvarer, produkter og tjenester fra norsk landbruk, (2) Støtte til å styrke mat- og reiselivsregionene, (3) Markedsføring av landbruks- og reindriftsbasert reiseliv.

Innovasjon Norge skal i 2025 og første halvår i 2026 arbeide med innretningen på omdømmeporteføljen, for å videreutvikle og øke omdømmet og konkurransekraften til lokalmatnæringen. Arbeidet skal drøftes i strategisk råd for Utviklingsprogrammet.

De regionale og lokale matfestivalene er viktige for å profilere lokalmat og -drikke, bygge omdømme og kundegrunnlag blant norske forbrukere, og å bygge nettverk mellom lokalmatprodusentene. Det er imidlertid også behov for andre møteplasser, f.eks. for å fremme interaksjon mellom lokalmatprodusenter og reiselivsaktører, innkjøpere/kunder, og mellom lokalmatprodusenter nasjonalt. Dette er også viktig for å ivareta dialogen mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå. Innovasjon Norge skal i sitt arbeid vurdere hvordan nasjonale og internasjonale konsepter og/eller møteplasser kan bidra til å supplere det regionale arbeidet i omdømmebyggingen, der også forslag til ny innretning av Grüne Woche, med redusert finansiering over jordbruksavtalen skal inngå.

13 Andre endringer

13.1 Gjennomgang av grunnvilkår

Landbruksdirektoratet har levert rapport nr. 8/2025 om Grunnvilkår for produksjons- og avløsertilskudd.

Partene er enige om å videreføre prinsippet om at forvaltningen tolker og avgjør hvorvidt nye vekster og dyrearter skal omfattes av definisjonene som følger av jordbruksavtalen. Partene understreker at kravet til vanlig jordbruksproduksjon må være oppfylt for å få tilskudd.

En ev. utvidelse av definisjonene for vekster og dyr besluttes i jordbruksoppgjøret. Partene er enige om å ta inn nøtter som en del av definisjonen under vekstgruppen «*Frukt m.m.*».

13.2 Telledato for storfe

Partene er enige om å bruke data fra Husdyrregisteret i stedet for søknadsdata fra telledato som utmålingsgrunnlag for produksjons- og avløsertilskudd for storfe fra og med søknadsåret 2028. Omleggingen baseres på arbeidsgrupperapport av 15.11.24 og følgende avklaringer:

- Tilskuddene utmåles med grunnlag i antall dyr registrert per dag, noe som gir grunnlag for videreføring av struktur differensieringen av tilskuddene.
- For å være tilskuddsberettiget, må både kjøper og selger registrere hendelsen ved omsetning av storfe, dvs. «komplett status».
- Utmålingsperioden skal fortsatt baseres på kalenderåret.
- Hendelsesdato (dato for fødsel eller overføring) legges til grunn som start på perioden med tilskudd om registreringen skjer innen gjeldende frist i Husdyrregisteret, men registreringsdato dersom registreringen skjer etter fristen.

Landbruksdirektoratet og Mattilsynet gis i oppdrag å igangsette videre arbeid med videreutvikling av Husdyrregisteret og fagsystem for ordningen mv. Til jordbruksoppgjøret 2026 bes Landbruksdirektoratet legge frem forslag til justering av regelverket for tilskuddsutmåling. Dette inkluderer definisjoner av dyreslag og ev. presiseringer knyttet til grunnvilkåret om vanlig jordbruksproduksjon. Avtalepartene involveres i dette arbeidet på en hensiktsmessig måte.

13.3 Finansiering av utredninger, evalueringer og elektroniske fagsystem

Partene er enige om å bruke overførte midler på post 21 på avtalte prosjekter som har blitt utsatt (modernisering og risikoreduserende tiltak i eStil-PT, løsningskonsept for kornavregninger og løsning for å effektivisere forvaltningen av tilskudd til gjødselleveranser til biogassproduksjon og forvaltningssystem for gjødselbruksforskriften). Partene er enige å bruke overførte midler til risikoreduserende tiltak i eStil-RMP og eStil-PT. Partene er enige om å tildele Landbruksdirektoratet 1,2 mill. kroner og Mattilsynet 4 mill. kroner i 2025 til avvikling av telledato for utmåling av produksjons- og avløsertilskudd for storfe og tildele Landbruksdirektoratet 3 mill. kroner til digitalisering som følge av nye og endrede ordningen etter jordbruksavtalene i 2024 og 2025.

For 2026 er partene enige om avsette 11 mill. kroner til utvikling av nytt landbruksregister, 1,2 mill. kroner til nytt forvaltningssystem for gjødselbruksforskriften, 15 mill. kroner til Landbruksdirektoratet og Mattilsynet for avvikling av telledato, 6 mill. kroner til modernisering av fellesløsning for utbetaling av tilskudd, 2 mill. kroner til utvikling og forbedring av Agros, 2 mill. kroner til utredninger og evalueringer og 2 mill. kroner til nødvendig digitalisering som følge av endringer i ordninger i jordbruksoppgjøret.

14 Arbeidsgrupper og utredninger

Partssammensatte arbeidsgrupper:

- Helhetlig gjennomgang av geiteholdet i Norge, både kjøtt- og melkeproduksjon. Vurdering markedsmuligheter, produksjon og produksjonsmiljøene som et utgangspunkt for veivalg for næringen innenfor de landbrukspolitiske målene.

Utredninger i virkemiddelapparatet:

- Utvikling av biogassordningen til en teknologinøytral tilskuddsordning for håndtering av husdyrgjødsel (Landbruksdirektoratet)
- Utrede ordning for frakt av korn fra kornprodusent i randsonene, inkludert fraktordninger for økologisk korn og kraftfôr (Landbruksdirektoratet)
- Telledato (Landbruksdirektoratet og Mattilsynet)
- Landbruksdirektoratet får ansvar for å lede en prosess for å innføre et nytt klassifiseringssystem for mathvete (Landbruksdirektoratet)
- Utrede virkemiddel for å stimulere til bruk av norskproduserte modne oljefrø, erter og belgvekster til humant konsum (Landbruksdirektoratet)
- Intern gjennomgang av løsdriftspotten (Innovasjon Norge)
- Utrede innretningen på kvalitets- og distriktstilskudd for storfekjøtt (Landbruksdirektoratet)
- Vurdering av muligheten for å støtte opp under fellesskapsløsninger for logistikk og distribusjon for lokalmat og drikkeprodusenter (Innovasjon Norge)

Evalueringer:

- Ekstern evaluering av IBU-ordningen
- Regionale miljøprogram (pågående)
- Stiftelsen Norsk Mat sitt arbeid med forbrukerrettet informasjon om økologiske varer evalueres
- Evaluere områdetiltak i Nord-Norge

Prosjekter på klima- og miljøprogrammet:

- Sirkulering av uønskede stoffer fra organiske gjødselvarer
- Reduserte lystgassutslipp fra jordbruksarealer
- Fremskaffe mer dekkende kunnskap om klimavirkninger av å holde dyr på beite
- Kunnskapsstatus og –behov for god plante helse, effektivt plantevern og alternativer til kjemiske plantevernmidler for å gi et godt grunnlag for å gjøre avveininger mellom miljøeffekter og produktivitet.

Føringer for bruken av utredningsmidlene under FoU-midlene:

- Muligheter og potensial for robotisering og automatisering i norsk kjøttindustri
- Selvforsyning og sammenlignbare tall

Oslo, 16. mai 2025

Viil Søyland

Bjørn Gimming

JORDBRUKSAVTALE

2025–2026

Inngått mellom staten og Norges Bondelag

1. INNLEDNING

Avtaleverket for jordbruket har til formål å regulere tiltak som er egnet til å fremme fastlagte mål for jordbruket, og som ikke er uttømmende regulert ved lov, stortingsvedtak eller forskrift. I hovedavtalens § 1-2 heter det blant annet at tiltak som nevnt ovenfor skal fastlegges i jordbruksavtaler som inngås for ett eller flere år om gangen, eller i endrings- eller tilleggsavtaler.

Denne jordbruksavtalen er inngått mellom staten og jordbruket ved Norges Bondelag 30. juni 2025.

For målpriser gjelder avtalen fra 1. juli 2025. For det samlede bevilgningsnivå, over kap. 1150 og kap. 4150, gjelder avtalen kalenderåret 2026, der ikke annet er nevnt. Det kan imidlertid bestemmes tilpasninger i avsetninger og satser inneværende år innenfor den samlede bevilgningsrammen.

For overslagsbevilgningene (post 71 og 73) vil bevilgningsbehovet tilpasses de fastsatte satser, faktiske volumendringer, og for noen poster verdensmarkedets priser. For de overførbare bevilgningene (post 70, 74, 77 og 78) er bevilgningene styrende.

Det ligger til grunn i avtalen at importvernet skal praktiseres slik det framgår av sluttprotokoll fra forhandlingsmøtet 12. mai 1995 (jf. St.prp. nr. 61 (1994–95), vedlegg 2). Endringer i importbestemmelsene er gjenstand for drøfting mellom jordbruksorganisasjonene og staten, og kan følges opp i henhold til Hovedavtalens § 2-2 og 2-4.

Avtalen gjelder norske produkter med mindre annet er særskilt bestemt.

Minstegrensen for beløp som innkreves ved tilbakebetaling av tilskudd er 500 kroner.

Det følger av primærnæringsunntaket til konkurranseloven at primærprodusenter eller deres organisasjoner kan opptre samordnet dersom det er i samsvar med lover/forskrifter eller jordbruksavtale.

2. PRISBESTEMMELSER

2.1 Produkter med målprisregulering

2.1.1 Generelle bestemmelser

Bestemmelsene i kapittel 2.1.1 gjelder dersom ikke annet er nevnt under de enkelte sektorer i kapittel 2.1.2 og 2.1.3.

Målprisene skal være priser jordbruket reelt sett skal kunne oppnå ut fra balanserte markedsforhold, det fastsatte importvern og de markedsreguleringsmuligheter som er til disposisjon.

Målprisene er fastsatt for representantvarer av definerte kvaliteter for korn, poteter, grønnsaker og frukt for perioden 1. juli 2025 – 30. juni 2026, slik det framgår av kapittel 2.1.2 og 2.1.3. Klassifiseringsreglene skal ikke endres i avtaletiden.

Dersom prisene på representantvarene overstiger øvre prisgrense to uker på rad, iverksettes tollavgiftsnedsettelse, i medhold av forskrift om administrative nedsettelse av tollavgiftssatser for landbruksvarer.

Økologiske varer som klassifiseres som representantvare, veies inn i prisnoteringen som standardvare og kan gis et fritt pristillegg.

Omsetningsavgiften for jordbruksprodukter skal ligge på produsentsiden av målpris. Forskningsavgift skal trekkes fra oppnådd pris før sammenligning med målpris.

2.1.2 Korn

Jordbruksorganisasjonene påtar seg ansvaret for å holde gjennomsnittsprisen for de ulike kornslagene på eller under målprisen for avtaleperioden, gjennom markedsregulerende tiltak og prisnoteringer.

Markedsregulator skal løpende rapportere oppnådde priser på noteringspunktet, dvs. noteringspris, til Landbruksdirektoratet. Prisnoteringen på representantvaren skal som gjennomsnitt for avtaleperioden ikke overstige målprisen.

Dersom målprisen overskrides som gjennomsnitt for avtaleåret, skal Landbruksdirektoratet fastsette en særskilt styringspris for det påfølgende avtaleår. Styringsprisen fastsettes slik at oppnådd pris skal ligge tilsvarende under i det påfølgende avtaleåret. Dersom det etter denne bestemmelse eller avtalepartene på annet grunnlag har fastsatt en styringspris, har den alle funksjoner som normalt tilligger målpris, inkludert grunnlag for fastsetting av øvre prisgrense. Eventuelle avvik fra dette, som følge av særskilte forhold, skal avtales mellom partene.

Dersom målprisen overskrides som gjennomsnitt for avtaleåret som følge av høye priser internasjonalt med null toll på importert vare, skal det ikke fastsettes særskilt styringspris for det påfølgende avtaleåret.

Markedsregulator skal rapportere til Landbruksdirektoratet den dokumentasjon som er nødvendig for forvaltning og kontroll av prissystemet, herunder administrering av tollvernet, jf. forskrift om administrative nedsettelse av tollavgiftssatser for landbruksvarer.

Målprissystemet

Målprisene for korn er produsentpris på mathvete, matrug, bygg til fôr og havre til fôr av basis kvalitet levert til et utvalg mottaksanlegg definert av Landbruksdirektoratet. Målpris på oljefrø er suspendert i sesongen 2025–2026.

Målprisene for korn er definert for vare med basis kvalitet i henhold til tabell 2.2.

Tabell 2.2 Basiskvalitetskriterier for noteringsvare¹

Art	Vanninnhold %	Hektolitervekt kg	Fremmede bestanddeler %	Protein ved matkvalitet %	Falltall ved matkvalitet i sekunder
Hvete	15	79	≤ 1,0	12,0	200
Rug	15	75	≤ 1,0		120
Bygg	15	64	≤ 1,0		
Havre	15	53	≤ 1,0		

1) Andre kvalitetstrekk som reduserer kornets verdi, deriblant floghavre og høyt DON-innhold, skal ikke inngå i noteringsgrunnlaget.

Målprisene for kornsesongen 2025–2026 er fastsatt i henhold til tabell 2.3.

Tabell 2.3 Målprisene for korn 2025–2026

Kornslag	Målpriser fra 1.7.25, kr per kg
Hvete, matkorn	5,37
Rug, matkorn	4,22
Bygg, fôrkorn	4,08
Havre, fôrkorn	4,04

Prisnotering

Prisgrunnlaget for målprisvarene er produsentprisnoteringer for basis kvalitet levert til Felleskjøpet Agri sitt anlegg i Larvik, Kambo, Drammen og Holmestrand, samt Felleskjøpet Agri sitt anlegg i Trondheim for bygg, slik disse mottaksanleggene er definert av Landbruksdirektoratet. Noteringspris på disse anleggene skal inkludere alle tillegg og trekk som ikke kan relateres til mat- og fôr kvalitet for målprisvarene av korn. Prisene noteres hver uke.

Ved notering av ukespris skal produsentprisene på korn for de ulike prisnoteringsanleggene vektet sammen med tilført mengde av de respektive målprisvarene til hvert anlegg den aktuelle uken.

Noteringspris som gjennomsnitt for året beregnes ved å veie de noterte ukesprisene ved prisnoteringsanleggene med de ukentlige tilførsler av målprisvarene til Felleskjøpet Agri sitt mottaksanlegg, samt de mottaksanlegg som har avtale om å være kornkjøper fra produsent.

Øvre prisgrense er målpris +10 pst. Landbruksdirektoratet gir nærmere retningslinjer angående prisnoteringer.

Referansepris på soyamel og oljefrø

Soyamel med 46 pst. proteininnhold er basis referansevare for proteinråvarer til kraftfôr.

Referanseprisen på soyamel settes til 4,90 kroner per kg fra 1. juli 2025.

Det settes en referansepris på oljefrø med 8 pst. vanninnhold, på 7,88 kroner per kg, som trer i kraft dersom importpris faller under denne fratrukket prisnedskrivningstilskudd og tillagt omsetningskostnader (4,382 kroner per kg).

2.1.3 Grøntsektoren

Målprisene for grønnsaker og frukt er produsentpriser oppnådd for ferdig emballert vare, levert grossist i Oslo. Målprisen for poteter er også produsentpris, se definisjon i tabell 2.4.

Landbruksdirektoratet beregner ukentlig noteringsprisen for poteter, grønnsaker og frukt på grunnlag av oppgaver fra markedsaktørene innen grøntbransjen (dvs. grossister og kommisjonærer). Disse rapporterer produsentpriser på de enkelte varene til Landbruksdirektoratet ukentlig, med den dokumentasjon som er nødvendig for forvaltning og kontroll av prissystemet. Dersom det er vanskelig å fremskaffe produsentpriser, kan markedsaktørene rapportere engrospris, men da med nødvendig tilleggsinformasjon slik at Landbruksdirektoratet kan beregne en produsentpris på varen i henhold til det definerte prisgrunnlaget.

Kriterier for prisnotering

Landbruksdirektoratet beregner de ukentlige mengdene for de ulike produktene som utløser prisnotering. Prisnotering skal godkjennes som sammenligningsgrunnlag med målprisen når tilførsel av norsk vare utgjør 10 pst. eller mer av samlet ukesomsetning i Norge, målt som gjennomsnitt for en historisk referanseperiode, definert av Landbruksdirektoratet. Målprisperioden og prisnoteringer i denne perioden er utgangspunktet for reguleringen av tollvernet for de enkelte produkter. Dette er regulert i forskrift om administrative nedsettelse av tollavgiftssatser for landbruksvarer.

2.1.3.1 Poteter

Tabell 2.4 Gjennomsnittlig målpris for matpoteter, kroner per kg

Representantvare	Målpris fra 1.7.25
Poteter klasse 1 over 42 millimeter ¹⁾	7,51

1) Poteter av kvalitet klasse 1 levert som sams bulkvare til utvalgte pakkerier fra produsent, ikke justert for frakt til Oslo.

Øvre prisgrense er satt til 16 pst. over gjeldende målpris. Ukentlige målpriser og øvre prisgrenser fastsettes av Landbruks- og matdepartementet etter samråd med Norges Bondelag. Prisene noteres hver torsdag.

2.1.3.2 Grønnsaker og frukt

Tabell 2.5 Prosentvis endring i gjennomsnittlige målpriser for grønnsaker og frukt

	Målpris fra 1.7.25
Grønnsaker og frukt	4,2 %

Målpriskurver og øvre prisgrenser for de enkelte plantekulturene fastsettes av Landbruks- og matdepartementet etter samråd med Norges Bondelag.

Øvre prisgrense er satt til 16 pst. over gjeldende målpris.

Prisene knyttes til kvalitetsgraden Standard I. Grunnlaget for prisnoteringene i forhold til målprisen for hagebruksprodukter fastsettes av Landbruksdirektoratet, herunder type emballasje, pakningsstørrelse m.m. Prisnoteringen som legges til grunn er prisene ved partivis leveranse CIP Oslo. Prisene noteres hver torsdag.

2.2 Volummodell kjøtt og egg (PGE)

2.2.1 Generelle bestemmelser

For produkter som omfattes av volummodellen skal markedsregulator fastsette og informere om planlagt gjennomsnittlig engrospris (PGE) for hvert halvår. Den fastsatte engrosprisen er bindende oppover per halvårsperiode.

Dersom Landbruksdirektoratet for å hindre alvorlig markedsforstyrrelse har satt tollavgiftssatsen til null i medhold av FAT kap. 2a, kan markedsregulator suspendere fastsatt PGE med tilhørende prisløype for den resterende del av halvåret.

Økologiske varer som klassifiseres som representantvare, veies inn i prisnoteringen som standardvare og kan gis et fritt pristillegg.

Ved beregning av noteringspris skal forskningsavgift og kjøttkontrollgebyr, men ikke omsetningsavgift, trekkes fra oppnådd pris.

Markedsregulator skal ukentlig rapportere til Landbruksdirektoratet oppnådde priser på noteringspunktet, dvs. noteringspris og øvrig dokumentasjon som er nødvendig for forvaltning og kontroll av prissystemet, jf. forskrift om administrative nedsettelse av tollavgiftssatser for landbruksvarer.

2.2.2 Svinekjøtt

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer for hele slakt av svin ved representantvaren ”*slaktegris klasse E og S med et gjennomsnitt for alle kjøttprosjenter og alle varegrupper under 85 kg*”, ved følgende slakterianlegg: Nortura Steinkjer og Nortura Forus. Gjennomsnittsprisen per halvår veies etter ukentlige tilførsler av slaktegris ved alle Norturas slakterier.

2.2.3 Storfekjøtt

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer for hele slakt av storfe ved representantvaren ”*ung okse, alle klasser O og R unntatt R+ (fettgruppe 2-, 2 og 2+)*”, ved følgende slakterianlegg: Nortura Malvik, Nortura Rudshøgda og Nortura Egersund. Gjennomsnittsprisen per halvår veies etter ukentlige tilførsler av ung okse ved alle Norturas slakterier.

2.2.4 Sau og lam

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer for hele slakt av lam ved representantvaren ”*lam, alle klasser O og R (fettgruppe 2-, 2 og 2+)*”, ved følgende slakterianlegg: Nortura Malvik, Nortura Forus, Nortura Gol og Nortura Førde. Gjennomsnittsprisen per halvår veies etter ukentlige tilførsler av lam ved alle Norturas slakterier.

2.2.5 Konsumegg

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer oppnådd for representantvaren egg, klasse A over 53 gram, sortert på brett, ved Norturas eggpakkerier. Gjennomsnittsprisen per halvår veies etter ukentlige tilførsler.

2.3 Volummodell melk og melkeprodukter (PGE)

Markedsregulator skal fastsette og informere om planlagt gjennomsnittlig engrospris for rå melk, for hvert halvår. Den fastsatte engrosprisen er bindende oppover per halvårsperiode.

Markedsregulator skal ved fastsettelse av PGE legge vekt på norsk melks konkurransekraft, produksjonsvolum, produsentøkonomi og målet om landbruk i hele landet.

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer oppnådd for melk av representantvaren.

Representantvaren er melk som oppfyller kravspesifikasjon for rå melk under forsyningsplikten, fastsatt med hjemmel i forskrift om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer. Noteringspunkt er der melk passerer, eller der melk ved direkte viderelevering til annet meieri normalt ville passert basismeieri definert i innfraktordningen.

Økologiske varer som klassifiseres som representantvare, veies inn i prisnoteringen som standardvare og kan gis et fritt pristillegg.

Ved beregning av noteringspris skal forskningsavgift, men ikke omsetningsavgift, trekkes fra oppnådd pris.

Prisnoteringen skal omfatte melk som foredles av Tine SA og melk som Tine SA selger uforedlet til andre. Gjennomsnittsprisen per halvår veies etter volum for de ukentlige prisnoteringene.

Markedsregulator skal rapportere ukentlige oppnådde priser og fakturerte mengder på noteringspunktet til Landbruksdirektoratet, dvs. noteringspris og øvrig dokumentasjon som er nødvendig for forvaltning og kontroll av prissystemet, jf. forskrift om administrative nedsettelse av tollavgiftssatser for jordbruksvarer.

For å sikre at uavhengige meieriselskaper og Tine SA sine egne meierier står overfor reelt sett samme pris på melk som råvare, er råvareomsetningen lagt til en egen enhet i Tine SA (Norsk melkeråvare), jf. egen avtale mellom Landbruksdirektoratet og Tine SA.

2.4 Referansepris kylling

For produkter uten markedsreguleringstiltak fastsettes referansepris som grunnlag for administreringen av tollvernet. Referansepris fastsettes med basis i prisuttaket på engrosnivå i foregående avtaleår, beregnet av Landbruksdirektoratet.

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer oppnådd for fjørfeslakt ved representantvaren som hel, fersk, uoppbundet kylling i vektclassene 1 050-2 450 gram i bulkemballasje, oppgitt fra utvalgte slakterier. Økologiske varer som klassifiseres som representantvare, veies inn i prisnoteringen som standardvare og kan gis et fritt pristillegg.

Klassifiseringsreglene skal ikke endres i avtaletiden.

Forholdet mellom noteringspris og referansepris danner grunnlag for vurdering og iverksettelse av administrative tollnedsettelse. Dersom noteringsprisen på representantvaren overstiger øvre prisgrense to uker på rad, iverksettes tiltak for å bringe prisen ned til referanseprisenivå.

Omsetningsavgiften for jordbruksprodukter skal ligge på produsentsiden av referansepris. Forskningsavgift og kjøttkontrollgebyr skal trekkes fra oppnådd pris før sammenligning med referansepris.

Noteringsprisen for fjørfekjøtt beregnes på grunnlag av oppgaver fra markedsaktørene innen fjørfebransjen (dvs. slakterier eller slakterisammenslutninger). Disse rapporterer til Landbruksdirektoratet med den dokumentasjon som er nødvendig for forvaltning og kontroll av prissystemet, jf. forskrift om administrative nedsettelse av tollavgiftssatser for jordbruksvarer.

Markedsaktørene skal ukentlig rapportere produsert mengde og engrospris fordelt på ulike vektclasser, som grunnlag for Landbruksdirektoratets beregning av noteringsprisen. I stedet for oppnådd engrospris kan markedsaktørene rapportere produsentpris til Landbruksdirektoratet, men markedsaktørene må da gi den nødvendige tilleggsinformasjon slik at Landbruksdirektoratet kan kalkulere en pris for ferdig slaktet, uoppbundet kylling i henhold til det definerte prisgrunnlaget.

Landbruksdirektoratet skal utarbeide prognoser for produksjon av slaktekylling.

Markedsaktørene rapporterer prognoserte klekketall til Landbruksdirektoratet, som bruker tallene til utarbeiding av produksjonsprognosene.

3. FONDSAVSETNINGER – Landbrukets utviklingsfond

Bevilgningen til Landbrukets utviklingsfond for 2026 settes til 2 640,6 mill. kroner, en økning på 92 mill. kroner fra 2025. Tilskuddsrammen for fondet økes med 72 mill. kroner til 2 798 mill.

kroner for 2026. Tabell 3.1 viser tilskuddsrammen med fordeling for 2026. Føringsene for de enkelte ordningene fremgår av Prop. 149 S (2024–2025).

Tabell 3.1 Oversikt over innvilgningsramme for LUF 2026 (mill. kroner)

	2025	2026
Bedriftsrettede midler til investering og utvikling		1312,5
Tilskudd til melkesetre		6,0
Nasjonale tilretteleggingsmidler		13,0
Det store Norske Grøntløftet		5,0
Regionale tilretteleggingsmidler		64,0
Områderettet innsats		
<i>Bærekraftig matproduksjon i nord</i>		20,0
<i>Fjellandbruket</i>		4,0
Rekruttering og kompetanse i landbruket		
<i>Pilotprosjekt videreutvikling av landbruksutdanning</i>		3,0
<i>Nasjonal modell for voksenagronom</i>		17,0
<i>Regionale kompetansenettverk for lokalmat</i>		21,0
Forskning og utvikling ¹⁾		95,5
Stiftelsen Norsk mat	0,5	79,0
Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping		61,0
Bondens marked og Norsk Gardsost		3,0
Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi og teknologiutvikling i landbruket		228,0
Skogbruk		279,0
Oppfølging av handlingsplan mot villsvin		2,5
Midler til konfliktforebyggende tiltak jordbruk/reindrift		3,0
Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)		230,0
Drenering	67,	151,0
MetanHUB	4	15,5
Klimasmart landbruk	12	24,0
Tilskudd til tiltak i beiteområder		41,0
Handlingsplan for plantevernmidler		15,0
Klima- og miljøprogram		34,0
Biogass		30,0
Verdensarvområdene ²⁾ og Utvalgte kulturlandskap		26,0
Landbrukets økoløft		2,0
Utviklingstiltak innen økologisk landbruk		13,0
Infrastruktur planteforedling	18	0,0
SUM tilskuddsramme		2 798,0

1) Midler til norsk- svensk hesteforskning på 2,5 mill. kroner forvaltes av Landbruksdirektoratet, og tildeles Stiftelsen Hästforskning.

2) Økningen på 1 mill. kroner i 2026 gjelder Røros bergstad og Circumferensen.

3.1 Investerings- og bedriftsutviklingsordningen i landbruket (IBU-ordningen)

Forskrift om midler til investering og bedriftsutvikling i landbruket skal legges til grunn for forvaltningen av midlene. Det legges til grunn at ubenyttede midler ved årsskiftet skal inndras og fordeles ut igjen til samtlige fylker.

Ut over føringsene som går frem av dagens forskrift er avtalepartene enige om følgende nasjonale føringer for forvaltningen av IBU-midler i 2026:

- Små og mellomstore bruk skal prioriteres ved tildeling av støtte. Innen melkeproduksjon er det særlig behov for å prioritere fornying av fjøs med inntil 30 kyr uten at det medfører krav til økt produksjonsvolum eller besetningsstørrelse. Maksimal støtteandel

til omlegging til løsdrift på bruk som skal ha drift med inntil 30 kyr økes fra 50 pst. til 55 pst.

- Maksimal støtteandel økes til 65 pst. for investeringer i løsdrift for storfe i Nordland, Troms og Finnmark. Endringen skal gjelde fra 1.7.2025.
- Maksimal støtteandel økes til 65 pst. for investeringer i svineproduksjon i Nordland, Troms og Finnmark. Endringen skal gjelde fra 1.7.2025. Investeringsstøtte til nyetableringer av svineproduksjon i Troms og Finnmark videreføres.
- Investeringstilskudd til seterfjøs og tilhørende infrastruktur til seterdrift skal prioriteres.
- Hensyn til dyrevelferd skal prioriteres høyt. Dette gjelder for alle typer produksjoner og produksjonsformer.
- Investeringsstøtte til tørke og lager for bruk med økologisk kornproduksjon prioriteres.
- Investeringer som følge av EUs økologiregelverk prioriteres.
- Støtte til investeringer innen korn, frukt-, grønt-, potet- og veksthusnæringen skal prioriteres.
- Det kan gis investeringstilskudd til bygging og oppgradering av gjødsellager med tekniske løsninger som reduserer utslipp til luft og vann, samt tilsvarende lager til biorest og øvrig organisk gjødsel. Felleslager for biorest kan støttes.
- Prosjekt med energi- og klimaeffektive løsninger skal prioriteres.
- I vurderingen av lønnsomhet i investeringsprosjektene må det tas hensyn til det samlede næringsgrunnlaget og økonomien på bruket.
- Støtte til investeringsprosjekt som gir økt matproduksjon skal prioriteres til produksjoner med markedspotensial.
- Det kan gis inntil 100 mill. kroner i risikolån der tapsavsetningen skjer innenfor rammen av IBU-midlene.
- Strategiske føringer fra det regionale partnerskapet er avgrenset til prioritering mellom ulike produksjoner og mellom ulike områder i den enkelte regionen/fylket. Faglagene skal inngå i de regionale partnerskapene.
- Nasjonal pott til løsdriftsinvesteringer for storfe videreføres.

4. TILSKUDD VED PRODUKSJONSSVIKT

Tilskuddet omfatter følgende ordninger:

- Tilskudd ved produksjonssvikt i planteproduksjon
- Tilskudd ved svikt i honningproduksjon

Tilskudd ved produksjonssvikt beregnes per vekstgruppe og foretak. I beregningene legges det til grunn en egenrisikoandel på 30 pst. per vekstgruppe. Det benyttes de samme definisjonene av vekstgrupper som for produksjonstilskudd, jf. kap. 7.7. Samme egenrisiko gjelder også ved tilskudd ved svikt i honningproduksjon.

Minste utbetaling er 5 000 kroner. Maksimal utbetaling for ordningen ved produksjonssvikt er 900 000 kroner for vekstgruppene grovfôr og korn og annet frø til modning, og 1 800 000 kroner for vekstgruppene frukt, bær, potet og grønnsaker fra og med produksjonssesongen 2024.

Tabell 4.1 Satser for tilskudd ved produksjonssvikt

Vekst	Satser 2026
<i>Vekstgruppe: Korn og annet frø til modning</i>	<i>kr pr. kg</i>
Hvete	4,25
Rug/rughvete	3,85
Bygg	3,60
Havre	3,65
Oljefrø	7,25
Erter til modning og konserverter	5,10

Bønner til konserver (høstet før modning)	4,70
Raigras	19,10
Timotei og engsvingel	40,10
Rødsvingel, engrapp, kløver mfl.	93,30
<hr/>	
<i>Vekstgruppe: Grovfôr</i>	
Grovfôr salgsproduksjon, pr. kg	3,05
Grovfôr i foretak med husdyr, pr. FEm	4,75
<hr/>	
<i>Vekstgruppe: Potet</i>	<i>kr pr. kg</i>
Potet til konsum	4,30
Potet til industri	3,30
Spesialpotet	7,00
<hr/>	
<i>Vekstgruppe: Grønnsaker</i>	<i>kr pr. kg</i>
Kålrot	9,10
Hodekål til konsum	7,60
Hodekål til industri	2,90
Blomkål til konsum	16,10
Blomkål til industri	8,00
Brokkoli	26,50
Rosenkål til konsum	44,40
Rosenkål til industri	12,40
Kinakål	14,40
Rødbeter til konsum	13,80
Rødbeter til industri	3,00
Knollselleri til konsum	18,70
Knollselleri til industri	5,90
Purre til konsum	19,80
Purre til industri	11,00
Løk	6,80
Sylteagurk	8,20
Gulrot til konsum	5,60
Gulrot til industri	2,00
Salat på friland til konsum	47,80
Salat på friland til industri	22,30
Isbergsalat til konsum	22,40
Isbergsalat til industri	14,20
<hr/>	
<i>Vekstgruppe: Frukt</i>	<i>kr pr. kg</i>
Epler	21,50
Epler til press	10,50
Pærer	19,90
Plommer	32,60
Moreller	70,00
Kirsebær	11,70
<hr/>	
<i>Vekstgruppe: Bær</i>	<i>kr pr. kg</i>
Jordbær til konsum	71,20
Bringebær til konsum	102,70
Jordbær og bringebær til industri	31,80
Solbær til industri	11,70
Hageblåbær/kostbare bær til konsum	108,60
<hr/>	
<i>Honningproduksjon</i>	<i>kr pr. kg</i>
Honning	150,15

5. MARKEDSREGULERING

Markedsreguleringen er et virkemiddel i de viktigste produksjonssektorene for å håndtere temporære overskudd og tilpasning i regionale og sesongmessige svingninger mellom produksjon og forbruk. I situasjoner med overproduksjon kan det være behov for mer omfattende tiltak for å tilpasse markedsført varemengde i forhold til avsetningsmulighetene slik at avtaleprisene kan oppnås. I slike tilfeller kan jordbruket gjennom markedsreguleringsorganisasjonene, med godkjenning og støtte fra Omsetningsrådet, iverksette regulerende tiltak. Slike tiltak forutsettes å kunne bli finansiert av omsetningsavgiftsmidler og/eller midler til avsetningstiltak over jordbruksavtalen.

Tiltakene utformes slik at reguleringen skjer på et så tidlig ledd i produksjonskjeden som mulig, og at regulering skjer på billigste måte.

Tiltakene skal virke konkurransenøytralt mellom samvirkeforetak og andre markedsaktører.

Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag kan, dersom markedsregulator har oppfordret produsentene til å gjennomføre produksjonsregulerende tiltak, oppfordre produsentene til å følge markedsregulators råd.

Det gis ikke anledning til å bevilge investeringstilskudd til reguleringsanlegg.

5.1 Markedsreguleringen på de enkelte sektorer

Markedsreguleringen finansieres av omsetningsavgift og forvaltes av Omsetningsrådet. Markedsreguleringsansvaret er tillagt:

- Tine SA for melk
- Felleskjøpet Agri SA for korn
- Nortura SA for kjøtt og egg

I grøntsektoren omfatter markedsreguleringen epler og poteter, og ansvaret er tillagt Grøntprodusentenes Samarbeidsråd. Landbruksdirektoratet utarbeider prognoser for produksjon av slaktekylling, jf. kap. 2.4.

For å kunne evaluere markedsregulators prisbetingelser for produsent i relasjon til innretningen av tilskuddsordningene over jordbruksavtalen, kan avtalepartene be markedsregulator innen de enkelte sektorene framlegge sine prisbetingelser rettet mot produsent før jordbruksforhandlingene, herunder bl.a.:

- Prisdifferensiering ut fra struktur- og distriktsmessige forhold.
- I hvor stor grad prisdifferensieringen er basert på kostnadsbetingede eller andre hensyn.
- Om prisfastsettingen bygger på tilstrekkelig oppdaterte kostnadskalkyler.
- En vurdering av om prisbetingelsene overfor produsent er transparente.

Om det blir bedt om en slik redegjørelse må den omfatte alle jordbruksråvarer som omfattes av markedsreguleringen, uavhengig av om det fastsettes målpriser eller ikke for råvarene.

5.2 Nærmere bestemmelser om produksjonsregulering melk

5.2.1 Omsetning av melkekvoter

Vedtak om inndragning av melkekvoter og prisfastsetting for den sentralt administrerte omsetningsordningen, fastsettes gjennom jordbruksavtalen. Inndragning av melkekvoter finansieres med omsetningsavgift.

Geitemelkkvote solgt til staten i omsetningsrunden 2025 skal ikke videreselges.

Inntil 4 mill. liter av kumelkkvote solgt til staten i omsetningsrunden 2025, benyttes til rekrutteringskvote i Troms og Finnmark, jf. punkt 5.2.2.

5.2.2 Rekrutteringskvote for kumelk i Troms og Finnmark

Inntil 4 mill. liter kumelkkvote kan selges til eiere av landbrukseiendom i Troms og Finnmark som ønsker å starte opp melkeproduksjon. Rekrutteringskvotene skal tilbys til 1 krone per liter, av kvotemengden som fremgår av pkt. 5.2.1. Søkere under 35 år skal prioriteres.

5.3 Tilskudd til markedstiltak i grøntsektoren

Tilskuddet kan brukes til opplysningsvirksomhet, faglige tiltak og avsetningstiltak, og har en ramme på 44,9 mill. kroner for 2026. Av disse skal 2,5 mill. kroner benyttes til å øke tilskuddssatsene til reguleringslagring av epler. Norges Birøkterlag tildeles 1,5 mill. kroner for å finansiere opplysningsordningen for honning og andre bieprodukter. Omsetningsrådet forvalter bevilgningen. Ubenyttede midler tilføres Fondet for omsetningsavgift for hagebruk.

5.4 Tilskudd til råvareprisutjevningsordningen

Bevilgningen til underpost 70.12 *Tilskudd til råvareprisutjevningsordningen mv.* har en økonomisk ramme på 217,650 mill. kroner for 2026.

5.5 Tilskudd til avrensordningen for poteter

Tilskuddet omfatter prisnedskrivning til rektifisert potetsprit og potetstivelse.

Tabell 5.2 Tilskudd til avrensordningen for poteter, mill. kroner

Ordning	2026
Prisnedskrivningstilskudd potetsprit	23,5
Prisnedskrivningstilskudd potetstivelse	31,5
SUM	55,0

Tabell 5.3 Maksimale satser for prisnedskrivningstilskudd til rektifisert potetsprit og potetstivelse

Produkt	Makssatser 2026
Prisnedskrivningstilskudd potetsprit	12,86 kr/l
Prisnedskrivningstilskudd potetstivelse	5,43 kr/kg

Tilskuddet kan utbetales til produsent av rektifisert potetsprit og potetstivelse på grunnlag av solgt volum rektifisert potetsprit og mengde potetstivelse inkl. glukose, jf. forskrift om prisnedskrivning ved produksjon av rektifisert potetsprit og potetstivelse. Det kan utbetales prisnedskrivningstilskudd til rektifisert potetsprit og potetstivelse der råvaren er avrens, potet som er regulert ut av matpotetmarkedet, reststivelse og overskuddspotet fra industrien, usolgte poteter i slutten av sesong og poteter fra egne produsenter. Avrensprisen² er 72 øre per kg for 2026.

6. PRISTILSKUDD

6.1 Driftssenter

Pristilskudd med geografisk differensierte satser for husdyrproduksjon gis etter den sone foretakets driftssenter er plassert i. Sonene følger av *Sonekart for distriktstilskudd melk og kjøtt*³.

Driftssenteret stedfestes til den driftsbygningen der husdyrproduksjonen foregår. Dersom foretaket har husdyrproduksjon i flere driftsbygninger, stedfestes driftssenteret til den driftsbygningen som huser den produksjonen som genererer størst andel av foretakets omsetning fra husdyrproduksjon på årsbasis. For foretak som kun har dyr på utegang, stedfestes driftssenteret til der dyra tilbys liggeplass med le.

1. Avrensprisen er basert på råvarer som inneholder 16 pst. stivelse. Priskorreksjon etter stivelsesinnhold foretas etter en egen formel som fastsettes av Landbruksdirektoratet.

3. [Sonekart for distriktstilskudd kjøtt](#) og [sonekart for pristilskudd ku- og geitemelk](#) (NIBIO)

6.2 Pristilskudd melk

6.2.1 Pristilskudd ku- og geitemelk

Tabell 6.1 Pristilskudd ku- og geitemelk

Soner i henhold til <i>Sonekart for pristilskudd ku- og geitemelk¹⁾</i>	Sats 2026, kr/l	
A		0,32
B		0,60
C		0,93
D		1,24
E		1,32
F		1,46
G		2,22
H		2,78
I		3,11
J		3,20
<hr/>		
Tillegg, geitemelk, hele landet		3,56
	Sats 1.1.2025- 31.12.2025 kr/l	Sats 1.1.2026- 31.12.2026 kr/l
Tillegg, økologisk melk, hele landet	0,50	0,60

1) [Sonekart for pristilskudd ku- og geitemelk og distriktstilskudd kjøtt](#) (NIBIO)

Omsatt lokalt foredlet melkeprodukt blir regnet om til liter levert melk i samsvar med vedlegg 1 til kvoteforskriften. Det kan gis tilskudd for den omregnede melkemengden.

Ved sammenslåing av hele eller deler av fylker og/eller kommuner som har ulike tilskudds-soner, videreføres sonegrensene.

6.3 Pristilskudd kjøtt

6.3.1 Grunntilskudd kjøtt

Tabell 6.2 Grunntilskudd kjøtt

Dyreslag	Sats 2026, kr/kg
Sau og lam	5,31
Geit og kje	6,65

Det skal ikke gis grunntilskudd for lam med slaktevekt lavere enn 13 kg.

Landbruks- og matdepartementet fastsetter variasjonen i satsene for grunntilskudd kjøtt etter samråd med Norges Bondelag. I særlige tilfeller kan det gis dispensasjon til avvik fra den fastsatte variasjonen av tilskuddet, herunder ved store endringer i markedet grunnet utbrudd av alvorlige dyresykdommer m.m.

6.3.2 Distriktstilskudd kjøtt

Tabell 6.3 Distriktstilskudd kjøtt

Soner i henhold til Sonekart for distriktstilskudd kjøtt ¹⁾	Dyreslag	Sats 2026, kr/kg
1	Storfe, sau/lam og geit/kje	0,00
2	Storfe, sau/lam og geit/kje	5,25
3	Storfe, sau/lam og geit/kje	8,05
4	Storfe og geit/kje	17,05
4	Sau/lam	19,15
4	Gris	6,20
4	Gris ²⁾	7,95
5	Storfe og geit/kje	17,90
5	Sau/lam	19,90
5	Gris	7,95
Agder, Vestland, Møre og Romsdal	Gris	1,10

1) Sonekart for pristilskudd ku- og geitemelk og distriktstilskudd kjøtt ([Finn sone for distriktstilskudd \(kilden.nibio.no\)](http://Finn_sone_for_distriktstilskudd_(kilden.nibio.no)))

2) Troms

For å kunne motta distriktstilskudd kjøtt med grunnlag i sone 4 og 5, må både slakteriet og foretakets driftssenter ligge i Nord-Norge. Foretak med driftssenter i sone 4 og 5 som leverer til slakteri utenfor Nord-Norge, får tilskudd som for sone 3 for storfe, sau og geit, og ikke tilskudd for gris. Foretak med driftssenter i Nord-Norge kan likevel motta distriktstilskuddet etter satsene i disse sonene, dersom transport av slaktedyr til slakteri i Nord-Norge vil være i strid med Mattilsynets regelverk for transport av levende dyr.

Dersom et foretak har mottatt gris, små- eller storfe fra en sone med lavere tilskuddssats enn den sonen foretakets driftssenter er plassert i, skal distriktstilskuddet gis ut fra den laveste tilskuddssonen, med mindre foretaket frem til slaktetidspunktet har disponert og føret fram:

- gris og småfe i minst to måneder
- kalv i minst tre måneder
- øvrig storfe i minst seks måneder.

Ved sammenslåing av hele eller deler av fylker og/eller kommuner som har ulike tilskuddssoner, videreføres sonegrensene.

Det kan gis tilskudd for inntil 186 mill. kg kjøtt.

6.3.3 Kvalitetstilskudd storfekjøtt

Tabell 6.4 Kvalitetstilskudd storfekjøtt

Dyreslag	Sats kr/kg,	Sats kr/kg,
	1.7.2025- 31.12.2025	1.1.2026- 31.12.2026
Storfe, kvalitet O og O+ og fettgruppe 4- eller lavere	8,70	9,20
Storfe, kvalitet R- og bedre og fettgruppe 4- eller lavere	13,00	14,00

Det gis ikke kvalitetstilskudd for slaktekategoriene okse og ku. Tilskuddet kan gis for inntil 50,5 mill. kg storfekjøtt. Dersom prognoser fra Landbruksdirektoratet viser at maksimalt kvantum kan bli overskredet i påfølgende avtaleår, kan Landbruks- og matdepartementet, etter samråd med Norges Bondelag, fastsette at tilskuddet i det nye avtaleåret skal utbetales for en redusert andel av slaktevekten per storfeslakt.

6.3.4 Tilskudd for lammeslakt og kjeslakt

Tabell 6.5 Satser tilskudd lammeslakt og kjeslakt¹⁾

Slakterier med godkjent klassifisør	Sats, 2026
Lammeslakttilskudd, kvalitet O+ eller bedre	
11 kg til 15 kg	334 kr/lam
Over 15 kg	714 kr/lam
Økologisk tillegg, kvalitet O+ eller bedre, 11 kg eller mer	100 kr/lam
Mindre slakterier uten godkjent klassifisør²⁾	
Lammeslakttilskudd, alle kvaliteter	550 kr/lam
11 kg til 15 kg	283 kr/lam
Over 15 kg	605 kr/lam
Økologisk tillegg, alle økologiske lam 11 kg eller mer	100 kr/lam ³⁾
Tilskudd til kjeslakt	
Kje ⁴⁾	650 kr/kje

1) Tilskuddet gis bare for dyr slaktet ved offentlig godkjente slakterier.

2) Slakterier som slaktet mindre enn 2 000 sau/lam foregående år.

3) Gis for alle økologiske lam med samme sats som for store slakterier og uavhengig av eventuell kvalitetsklassifisering av lammene ved de mindre slakteriene.

4) Det gis kun tilskudd for kje over 5,0 kg slaktevekt.

Tilskuddet utbetales ikke for lam som er født foregående år og som slaktes fra og med 1. mars.

Tilskudd til lamme- og kjeslakt kan maksimalt gis for inntil 1 075 700 lam og kje per år.

6.4 Pristilskudd egg

6.4.1 Distriktstilskudd konsumegg

Tabell 6.6 Distriktstilskudd for konsumegg fra verpehøner

Område	Sats 2026 kr/kg
Møre og Romsdal og Vestland	0,58
Nordland og Troms og Finnmark	1,60

Foretak gis tilskudd etter den sone foretakets driftssenter er plassert i, jf. kapittel 6.1.

Det kan gis tilskudd for inntil 44 mill. kg konsumegg fra verpehøner.

6.5 Pristilskudd ull og skinn av sau/lam

Tabell 6.7 Gjennomsnittlig tilskuddssatser til ull og skinn, gjeldende 1.9.25–31.8.26

	Sats 25-26, kr per kg ull og per skinn
Gjennomsnittlig tilskuddssats ull	44,96
Gjennomsnittlig tilskuddssats skinn	74,00

Landbruksdirektoratet skal etter forslag fra Nortura og Kjøtt- og fjørfebransjens landsforbund differensiere de gjennomsnittlige tilskuddssatsene for ull og skinn, og fastsette:

1. Satser per kg ull for de ulike ullkvalitetene i Norsk Ullstandard med unntak av kvalitetsklassene C2S, G, H2, H3 og V som ikke gir grunnlag for tilskudd.
2. Satser per skinn for kvalitetene ulne skinn, pelsskinn og skinn av villsau.

6.6 Pristilskudd grøntsektoren

Vilkårene for å kunne motta distriktstilskudd til frukt, bær og veksthusgrønnsaker samt distriktstilskudd for matpotet dyrket i Nord-Norge, står i forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket § 5.

6.6.1 Definisjoner

- **Frukt:** Plommer, kirsebær og moreller. Epler og pærer, unntatt epler og pærer som nyttes til press.
- **Pressfrukt:** Epler og pærer som nyttes til press.
- **Bær:** Jordbær, bringebær, solbær, rips, stikkelsbær og hageblåbær.
- **Industribær:** Bær som nyttes til bearbeiding.
- **Veksthusgrønnsaker:** Tomat, slangeagurk og salat (typer av *Lactuca sativa*) (inkl. salat på friland).

Det gis kun tilskudd for varer som omsettes som menneskeføde.

6.6.2 Grunnlag for tilskudd

Grunnlaget for distriktstilskudd for frukt, bær og veksthusgrønnsaker og distriktstilskudd for produksjon av matpotet og frilandsgrønnsaker i Nord-Norge, er produkter som foretaket har omsatt i perioden 1. januar til 31. desember året før utbetalingsåret.

Soner for distriktstilskudd for frukt, bær og veksthusgrønnsaker er lik soner for arealtilskudd, jf. vedlegg 1. Dersom foretaket har produksjon av samme vekst på areal i forskjellige soner, gis tilskudd etter den sonen hvor foretaket har størstedelen av sitt tilskuddsberettigede areal av veksten, etter kapittel 7.7.1.

Foretak som samlet leverer under følgende minstekvantum, er ikke tilskuddsberettiget:

Tabell 6.8 Minstekvantum distriktstilskudd for frukt, bær og veksthusgrønnsaker

Produkt	Minstekvantum
Samlet for frukt og pressfrukt	2 000 kg
Bær, samlet til både konsum og bearbeiding	1 000 kg
Samlet for tomat og slangeagurk	2 000 kg
Salat	5 000 stk.

Tilskuddet gis per kg/stk. Følgende omregningsfaktorer gjelder for slangeagurk og salat:

Tabell 6.9 Omregningsfaktor for slangeagurk

	Enhet	Kg per stk.
Slangeagurk	1 stk.	0,36 kg
Slangeagurk	1 kasse	5 kg

Tabell 6.10 Omregningsfaktorer for salat

	Stk. per kg
Isbergsalat	2 stk.
Hodesalat	7,69 stk.
Romanosalat	2,86 stk.
Lollo, batavia, ekeblad	5 stk.
Crispi, hjertesalat, salanova	6,67 stk.
Rapidsalat	9,09 stk.
Annen salat av arten <i>Lactuca sativa</i>	7,69 stk.

6.6.3 Sats

Tabell 6.11 Distriktstilskudd for produksjon av matpotet og frilandsgrønnsaker i Nord-Norge

	Sats 2026 ¹⁾ , kr/kg
Matpotet og frilandsgrønnsaker ekskl. salat, dyrket i Nord-Norge	4,24

1) For utbetaling i 2026. Søknadsfristen er 15. oktober 2025. Produkter som ikke er omsatt innen 15. oktober kan etterregistreres frem til 10. januar 2026.

Tabell 6.12 Sats for distriktstilskudd frukt, bær og veksthusgrønnsaker

	Kvantumsgrense per foretak	Sats 2026 ¹⁾ , kr per kg	
<i>Epler, pærer, plommer, kirsebær</i>	ingen avgrensing		
Sone 1		7,62	
Sone 2-4		9,20	
Sone 5		14,28	
<i>Moreller</i>			
Sone 1		9,94	
Sone 2-4		11,57	
Sone 5		16,91	
<i>Pressfrukt</i>			
		5,99	
<i>Bær</i>			
Sone 1-3		7,88	
Sone 4-5		12,72	
Sone 6-7		13,93	
Tillegg for industribær			8,00
<i>Tomat</i>		103 400 kg	
Sone 1-3			5,68
Sone 4-7			7,13
<i>Slangeagurk</i>		151 800 kg	
Sone 1-3		4,16	
Sone 4-7		5,00	
<i>Salat</i>	220 000 stk.	Sats 2026¹⁾, kr per stk.	
Sone 1-3		1,56	
Sone 4-7		2,08	

1) For utbetaling i 2026. Søknadsfristen er 15. oktober 2025. Produkter som ikke er omsatt innen 15. oktober kan etterregistreres frem til 10. januar 2026.

6.6.4 Pristilskudd for økologisk grøntproduksjon

Vilkårene for å kunne motta pristilskudd for økologisk frukt, bær, grønnsaker og potet, står i forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket § 5.

Prinsippene for tilskuddsgrunnlag er de samme som i kap. 6.6.2.

Minstekvantum for økologiske grønnsaker (ekskl. salat og urter) er 2 000 kg.

Minstekvantum for økologiske poteter er 6 000 kg. Minstekvantum for urter er 3 000 potter.

Minstekvantum for henholdsvis frukt, bær og salat er tilsvarende som for distriktstilskudd frukt, bær og veksthusgrønnsaker tabell 6.8.

6.6.4.1 Definisjoner

- Frukt: Plommer, kirsebær, moreller, epler og pærer
- Bær: Jordbær, bringebær, solbær, rips, stikkelsbær og hageblåbær
- Grønnsaker: Alle grønnsaker, salat (typer av *Lactuca sativa*) og urter
- Potet: Potet, både til konsum og til bearbeiding. Inkluderer ikke avrenspotet.

Det gis kun tilskudd for varer som omsettes som menneskeføde.

Varene må være produsert som økologiske.

6.6.4.2 Satser

Tabell 6.13 Satser for pristilskudd for økologisk frukt, bær, grønnsaker og potet

	Sats 2026 ¹⁾ , kr per kg
Frukt, bær, grønnsaker (ekskl. salat og urter), potet	1,00
	Sats 2026 ¹⁾ , kr per stk.
Salat	0,50
	Sats 2026 ¹⁾ , kr per potte
Urter	0,34

1) For utbetaling i 2026. Søknadsfristen er 15. oktober 2025. Produkter som ikke er omsatt innen 15. oktober kan etterregistreres frem til 10. januar 2026.

6.7 Frakttilskudd

Tabell 6.14 Frakttilskudd, mill. kroner¹⁾

Ordning	2026
Frakttilskudd slaktedyr	240,0
Frakttilskudd egg	14,0
Frakttilskudd kraftfôr	209,3
Frakttilskudd korn	120,7
Sum	580,7

1) For frakttilskuddene er det fastsatt overslagsbevilgninger, og forbruket over ordningene kan derfor endres i samsvar med endringer i tilskuddsberettiget kvantum.

6.7.1 Frakttilskudd slaktedyr

Som grunnlag for utmåling av tilskudd for frakt av slaktedyr fra produsent til slakterianlegg med et årlig slaktekvantum på mer enn 1 500 tonn (store slakterier), skal det fastsettes satser for hver kommune med grunnlag i avstanden fra kommunesenteret til nærmeste slakterianlegg for hvert dyreslag, de prognoserte gjennomsnittssatsene i jordbruksavtalen, samt prognoser for leveransekvanta og hentemønster. Innenfor en nullsone på 50 km rundt disse slakterianleggene skal det ikke gis tilskudd for frakt av slaktedyr for dyreslag som slaktes på anlegget.

Som grunnlag for utmåling av tilskudd for frakt av slaktedyr fra produsent til slakterianlegg med et årlig slaktekvantum lik eller under 1 500 tonn (små slakterier), skal det fastsettes egne satser for hvert enkelt slakteri med grunnlag i transportkostnadene fra kommunene som foretaket har mottatt slaktedyr fra, de prognoserte gjennomsnittssatsene i jordbruksavtalen, samt prognoser for leveransekvanta og hentemønster.

Årlig slaktekvantum ved det enkelte slakterianlegg skal avgjøres ut fra den totale mengden gris, småfe og storfe som ble slaktet ved slakterianlegget i referanseperioden som gjaldt fra 1. juli to år før endrede satser trer i kraft, til 30. juni i året før det kalenderåret endrede satser trer i kraft.

For mobile slakterier og nye slakterianlegg uten slakting i referanseperioden skal tilskuddet utmåles tilsvarende gjennomsnittet av satsene til små slakterier.

For små slakterianlegg som slakter mer enn 50 pst. av samlet årskvantum av gris, småfe og storfe fra de kommuner som har anlegget som nærmeste slakteri, skal tilskuddet utmåles som for store slakterier.

For foretak uten egen slaktelinje, men som administrerer frakt av slaktedyr fra produsent til slakterianlegg som er godkjent av Mattilsynet og som avregner produsenten for slaktet, skal tilskuddet utmåles etter bestemmelsene for store slakterier.

Landbruksdirektoratet skal fastsette tilskuddssatser og ev. andre bestemmelser om frakttilskuddet.

Ved endringer⁴ i slakteristrukturen eller minst hvert tredje år skal det fastsettes nye satser for påfølgende avtaleår. Dersom bevilgningen endres innenfor tre-års perioden, kan satsene justeres prosentvis likt.

Tabell 6.15 Prognoserte gjennomsnittlige tilskuddssatser per dyr i 2026. Kroner per dyr¹⁾

Dyreslag	Slakterianlegg med samlet slaktekvantum > 1 500 tonn	Slakterianlegg med samlet slaktekvantum =< 1 500 tonn
Sats per gris	52,58	103,67
Sats per småfe	72,22	88,41
Sats per storfe	267,60	335,09

1) De prognoserte gjennomsnittssatsene kan bli justert av Landbruksdirektoratet med grunnlag i nye prognoser for fraktkvantum og transportmønster.

6.7.2 Frakttilskudd egg

Tilskudd for frakt av egg fra produsent til eggpakkeri kan gis til registrerte eggpakkerier på bakgrunn av hvilken kommune eggprodusentenes driftssenter ligger i. For strekninger med ferger i fraktruta kan tilskuddet utmåles med én ekstra fraktsone per ferge, men begrenset til inntil to fergestrekninger.

⁴ Endringer i form av etablering av nye slakterier i løpet av en referanseperiode, slakterier som endrer årlig slaktekvantum fra mindre eller lik 1 500 tonn til mer enn 1 500 tonn i løpet av en referanseperiode, og anlegg som går fra årskvantum over 1 500 tonn til mindre enn eller lik grensen i løpet av en referanseperiode, men som fortsatt driver slakterivirksomhet.

Tabell 6.16 Tilskuddssatser for frakt av egg fra produsent til nærmeste registrerte eggpakkeri.

Fraktsone ¹	Km-avstand kommunesenter til eggpakkeri	Kommuner	Sats 2026 Kr/kg
0	0-100	Øvrige kommuner	0,00
1	101-150	Kongsvinger, Eidskog, Grue, Åsnes, Våler, Åmot, Nord-Fron, Sør-Fron, Ringeby, Nord-Aurdal, Vestre Slidre, Øystre Slidre, Flå, Sigdal, Krødsherad, Flesberg, Rollag, Horten, Tønsberg, Holmestrand, Færder, Sandefjord, Larvik, Skien, Notodden, Siljan, Hjartdal, Farsund, Flekkefjord, Lyngdal, Kvinesdal, Haugesund, Kvitøy, Bokn, Tysvær, Karmøy, Sveio, Surnadal, Aure, Namsos, Hitra, Frøya, Ørland, Åfjord, Osen, Oppdal, Røros, Holtålen, Tydal, Snåsa, Grong, Høylandet, Overhalla, Flatanger, Indre Fosen	0,12
2	151-200	Trysil, Stor-Elvdal, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Os, Dovre, Sel, Vang, Nesbyen, Gol, Hemsedal, Ål, Hol, Nore og Uvdal, Bamble, Porsgrunn, Nome, Midt-Telemark, Tinn, Kviteseid, Seljord, Åseral, Lindesnes, Hægebostad, Suldal, Utsira, Vindafjord, Etne, Bømlo, Stord, Fitjar, Sunndal, Lierne, Namsskogan	0,28
3	201-250	Rendalen, Engerdal, Lesja, Lom, Vågå, Kragerø, Drangedal, Nissedal, Fyresdal, Tokke, Vinje, Risør, Vegårshei, Tvedestrand, Gjerstad, Lillesand, Birkenes, Iveland, Evje og Hornes, Bygland, Kristiansand, Vennesla, Sauda, Ullensvang, Kristiansund, Hustadvika, Averøy, Gjemnes, Tingvoll, Bindal, Årdal, Røyrvik	0,46
4	251-300	Skjåk, Grimstad, Arendal, Froland, Åmli, Valle, Bergen, Tysnes, Kvinnherad, Bjørnafjorden, Austevoll, Askøy, Aurland, Lærdal, Molde, Rauma, Smøla, Grane, Nærøysund, Leka	0,64
5	301-350	Bykle, Eidfjord, Ulvik, Voss, Kvam, Samnanger, Øygarden, Alver, Vestnes, Aukra, Haram, Sømna, Vefsn, Hattfjell	0,84
6	351-450	Vaksdal, Modalen, Osterøy, Austrheim, Fedje, Masfjorden, Vik, Sogndal, Luster, Stad, Stryn, Fjord, Brønnøy, Ålesund, Ulstein, Hareid, Stranda, Sykkylven, Sula, Giske, Alstahaug, Leirfjord, Hemnes, Rana	1,02
7	451-650	Gulen, Solund, Hyllestad, Fjaler, Sunnfjord, Gloppen, Vanylven, Sande, Herøy, Volda, Ørsta, Bodø, Vega, Vevelstad, Herøy, Dønna, Nesna, Beiarn, Saltdal, Fauske, Sørfold, Kinn	2,05
8	651-950	Høyanger, Askvoll, Bremanger, Luroy, Træna, Rødøy, Meløy, Gildeskål, Steigen, Hamarøy, Røst, Værøy	3,16
9	951-1250	Narvik, Lødingen, Tjeldsund, Evenes, Flakstad, Vestvågøy, Vågan, Hadsel, Bø, Øksnes, Sortland, Andøy, Harstad, Kvæfjord, Gratangen, Lavangen, Bardu, Salangen, Dyrøy, Ibestad, Målselv, Sørreisa	4,23
10	Over 1250	Moskenes, Tromsø, Senja, Balsfjord, Karlsøy, Lyngen, Storfjord, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa, Kvænangen, Vardø, Vadsø, Hammerfest, Kautokeino, Alta, Loppa, Hasvik, Måsøy, Nordkapp, Porsanger, Karasjok, Lebesby, Gamvik, Berlevåg, Tana, Nesseby, Båtsfjord, Sør-Varanger	5,36

1) Fraktsone for hver enkelt kommune er fastsatt basert på avstanden fra kommunesenteret til nærmeste eggpakkeri registrert hos Landbruksdirektoratet.

6.7.3 Tilskudd til frakt av kraftfôr og korn

I pristilskuddsforskriften er det gitt bestemmelser om hvem som er mottaker av tilskuddene.

Satsene for frakttilskuddene for korn og andre vekster følger av tabellene nedenfor.

Landbruksdirektoratet fastsetter tilskuddssatser per kg transportert kraftfôr per kommune. Satsene skal beregnes på grunnlag av kostnadene ved transport fra definerte basisanlegg for kraftfôrproduksjon, eller basishavner i Nord-Norge som benyttes til å ta imot ferdig kraftfôr til distribusjon i landsdelen, til hvert kommunesenter. Landbruksdirektoratet fastsetter hvilke steder som skal defineres som basissteder og basishavner. Det gis ikke tilskudd til frakt av kraftfôr fra underskuddsområder til overskuddsområder, jf. definisjonen av disse.

Overskuddsområder for korn er definert som Akershus, Buskerud og Østfold, Oslo, Vestfold, Telemark og Innlandet. Underskuddsområdet for korn er definert som Agder, Rogaland, Vestland, Møre og Romsdal, Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark.

Tabell 6.17 Sats¹⁾ for frakt av korn, oljefrø, fôrerter, lupiner og bønner produsert på og fraktet fra overskuddsområdet til produksjonsanlegg på følgende steder:

Sats 2026, kr per tonn	
Stavanger og Tau	198
Vaksdal	225
Vestnes	260
Trondheim	260
Steinkjer	266

1) Satsene gjelder fra produksjonsanlegg nevnt i tabellen og nordover til neste navngitte produksjonsanlegg. For øvrig gjelder satsen for Stavanger alle anlegg i Rogaland sør for Stavanger.

Frakttilskudd kan gis for frakt av korn fra over- til underskuddsområdet når kornet enten fraktes fra transittanlegg sjøverts til havner med produksjonsanlegg i underskuddsområdet, eller når kornet transporteres direkte landverts fra kornprodusent eller mottaksanlegg i overskuddsområdet til produksjonsanlegg i underskuddsområdet.

Tabell 6.18 Sats¹⁾ for tilskudd til frakt av karbohydratråvarer til kraftfôr²⁾ fra utlandet direkte til underskuddsområdet for tilvirkning av kraftfôr.

Sats 2026, kr per tonn	
Vaksdal	9
Vestnes	19
Trondheim	55
Steinkjer	81

1) Satsene gjelder fra produksjonsanlegg nevnt i tabellen og nordover til neste navngitte produksjonsanlegg.

2) Ref. forskrift om administrative nedsettelse av tollavgiftssatser for landbruksvarer § 22 og vedlegg 7 produktgruppe fôrkorn og andre råvarer til kraftfôr, med unntak av varenumrene 23.02.3000 og 23.02.4090.

Tabell 6.19 Sats for frakt av følgende økologisk vare: korn, oljefrø, fôrerter, lupiner og bønner fra produsentforetak til nærmeste mottaksanlegg som kan ta imot den aktuelle arten

2026	0	1	2	3	4	5	6	7
Sone, km	0 - 20	21 - 40	41 - 60	61 - 80	81 - 100	101-120	121-140	over 140
Sats, kr per tonn	0	21	39	59	78	94	111	130

6.8 Prisnedskrivningstilskudd korn

Tabell 6.20 Sats^{1) 2)} gjeldende fra 1.7.25 for prisnedskrivning av korn m.m., øre per kg

Vekst	Sats sesongen 2025–2026
Norsk korn	137,1
Norsk økologisk korn	298,1
Norske oljevekster, lupiner og bønner	366,8
Norske økologiske oljevekster, lupiner og bønner	497,8
Norske fôrerter	243,5
Norske økologiske fôrerter	308,5

1) Beregningsgrunnlag er kvantum med basis vanninnhold (korn 15 % og oljefrø 8 %). Ved vanninnhold over basis omregnes kvantumet til basis vanninnhold. Beregningen foretas på bakgrunn av tilskuddsmottakers innsendte kvalitetsanalyser av representative kornprøver fra hvert enkelt vareparti. Kvalitetsanalysene må tilfredsstillende de krav til analysesikkerhet som Landbruksdirektoratet fastsetter.

2) Tilskuddet gis for kvantum kjøpt fra foretak.

6.9 Matkorntilskudd

Tilskuddet settes til 82 øre per kg fra 1.7.2025.

Produsent av matmel og andre cerealprodukter skal rapportere månedlig forbruk av norsk og importert korn til Landbruksdirektoratet.

7. PRODUKSJONSTILSKUDD M.V.

7.1 Generelle bestemmelser for produksjonstilskudd

Vilkårene for produksjonstilskuddsordningene er regulert i forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket.

Satsene i avtalen er foreløpige, og for å holde forbruket i samsvar med fastsatt bevilgning, kan satsene justeres opp eller ned. Når areal, dyretall etc. blir kjent etter søknadsomgangen 15. oktober, fastsetter Landbruks- og matdepartementet endelige satser etter samråd med Norges Bondelag.

Sonedifferensierte tilskudd etter kap 7.2, 7.3 og 7.4 gis etter den sone foretakets driftssenter er plassert i, jf. kap. 6.1. Tilskudd etter kap 7.7 gis etter den sone arealene er lokalisert i.

Tilskuddssatsene for produksjonstilskudd etter kap. 7.2 - 7.8 gjelder for søknadsåret 2025, med søknadsfrister 15. mars og 15. oktober 2025, og med utbetaling i 2026.

Fra totalt beregnet produksjonstilskudd etter kap. 7.2 til og med kap. 7.8 skal det trekkes et bunnfradrag på 6 000 kroner per år for hver søker.

7.2 Tilskudd for husdyr

For husdyrtilskudd, inkl. tilskudd til små og mellomstore melkebruk, avgrenses tilskuddsutbetalingen til 1,0 mill. kroner per foretak for søknadsåret 2025.

7.2.1 Tilskudd for husdyr – satser

Tabell 7.1 Foreløpige satser, kroner per dyr mv. per år

Dyreslag mv.	Søknadsfrister ¹⁾	Antall dyr/egg/bifolk	Sats i kr/dyr/år	Maksimalt antall dyr støtteberettiget
Melkeku ²⁾	15. mars og 15. oktober 2025	1-14	8 933	340 100
Ammeku ²⁾		15-30	7 211	
		31-50	5 684	
Øvrige storfe ²⁾		51+	4 857	
		Alle dyr	1 647	
Melkegeit og melkesau ^{2),3)}		1-125	1 719	61 100
		126+	695	
Ammegeit	15. mars 2025	1-60	2 585	1 053 300
		61-120	1 938	
		121+	267	
Sau	15. mars 2025	1-75	2 105	
		76-150	1 565	
		151+	211	
Avlsgris ^{2),4)} - Jæren ⁵⁾ - Nordland, Troms og Finnmark - Landet for øvrig	15. mars og 15. oktober 2025	1-35	484	64 800
		1-35	994	
		1-35	633	
Slaktegris ⁶⁾ - Jæren ⁵⁾ - Landet for øvrig	15. oktober 2025	1-1 400	20	1 190 000
		1-1 400	24	
Verpehøne for konsumeggproduksjon ⁷⁾ og avlsdyr av ender, kalkuner og gjess ²⁾ - Nordland, Troms og Finnmark - Landet for øvrig - Alle fylker	15. mars og 15. oktober 2025	1-1 000	28	Verpehøner: 3 623 900 ¹¹⁾
		1-1 000	14	
		1 001-7 500	14	
Rugeegg levert til rugeri ⁸⁾ - Nordland, Troms og Finnmark - Landet for øvrig - Alle fylker	15. oktober 2025	1-167 000	0,15	Regnes sammen med antall verpehøner i konsumegg- produksjon, med faktor 167 rugeegg per høne ¹¹⁾
		1-167 000	0,07	
		167 001-833 000	0,07	
Bifolk ⁹⁾	15. oktober 2025	Alle bifolk	1 079	
Hjort, 1 år og eldre ²⁾	15. mars og 15. oktober 2025	Alle dyr	1 224	

1) Telledato for søknadsfrist 15. mars er 1. mars og telledato for søknadsfrist 15. oktober er 1. oktober.

2) Utbetales med 50 pst. av satsen for antall dyr på hver av telledatoene.

3) Forutsetning for tilskudd til melkesau er at det kan dokumenteres at melka nyttes som råstoff ved lokal foredling.

4) Inkluderer avlsgris som inngår i satellittbesetninger i purkinger på telledato.

5) Kommunene Sandnes unntatt tidligere Forsand kommune, Stavanger unntatt tidligere Finnøy kommune og Rennesøy kommune, Hå, Klepp, Time, Sola og Randaberg.

6) Tilskuddet gis på grunnlag av antall slaktegris som er rapportert inn fra slakteriene til Leveransedatabasen i perioden 1. januar til 31. desember året før utbetalingsåret. Ved avvik mellom antall slaktegris og hva som er registrert i Leveransedatabasen, legges dokumentert antall til grunn for tilskuddsutmålingen.

7) For foretak som på telledato har opphold mellom to innsett av høner og som med kontrakt kan dokumentere kjøp av nye høner, beregnes tilskuddet ut fra antall høner oppgitt ved forrige telledato. Oppholdsperioden mellom innsettene kan ikke være lenger enn 12 uker, regnet fra slakting av forrige besetning til nytt kull er 20 uker gamle. Foretak som slakter ut dyrene før ordinær slakteuke for innsettet, kan gis tilskudd for en lengre oppholdsperiode enn 12 uker dersom tiltaket gjennomføres etter vedtak i Omsetningsrådet.

8) Tilskuddet gis på grunnlag av antall rugeegg levert til rugeri i perioden 1. januar til 31. desember i året før utbetalingsåret. Rugeegg som leveres til rugeri etter 15. oktober 2025 kan etterregistreres frem til 10. januar 2026.

9) Gjelder foretak med driftsomfang på minst 25 bifolk, med mindre foretaket mottar produksjonstilskudd på annet grunnlag.

7.2.2 Definisjoner av dyreslag mv.

- **Melkeku:** Ku som har kalvet i løpet av de siste 15 måneder (18 måneder for kyr av bevaringsverdig rase⁵) og som er i melkeproduksjon hos foretak som enten har disponibel kvote eller lokalforedlingskvote.
- **Ammekku:** Ku som har kalvet i løpet av de siste 15 måneder (18 måneder for kyr av bevaringsverdig rase⁴), men som ikke er melkeku. Dersom foretaket driver kumelkproduksjon må kua i tillegg være av minst 50 pst. av rasene Hereford, Charolais, Aberdeen Angus, Limousin, Kjøttsimmental, Blonde d'Aquitaine, Highland Cattle, Dexter, Piemontese, Galloway, Salers, Tiroler Grauvieh eller Wagyu.
- **Øvrig storfe:** Storfe som foretaket ikke kan få tilskudd for som melkeku eller ammekku.
- **Melkegeit:** Geit som har kjeet og som er i melkeproduksjon hos foretak som enten har disponibel kvote eller lokalforedlingskvote.
- **Melkesau:** Sau født foregående år eller tidligere, som er i melkeproduksjon hvor melken nyttes som råstoff ved lokal foredling.
- **Ammegeit:** Geit som har kjeet og som ikke er melkegeit.
- **Sau:** Sau født foregående år eller tidligere, og som ikke er melkesau.
- **Avlsgris:** Purke som har grisene og råne som er satt inn i avl.
- **Slaktegris:** Slaktet slaktegris med slaktevekt på minst 34 kg.
- **Verpehøne for konsumeggproduksjon:** Høne for konsumeggproduksjon som er minst 20 uker gammel.
- **Rugeegg:** Egg fra besteforeldre- og foreldre dyr i slaktekylling- og konsumeggproduksjon.
- **Bifolk:** Overvintringsdyktige bifolk (dronning med bier), inntil to bifolk per bikube.
- **Hjort:** Hjort for kjøttproduksjon og som går i inngjerdet hegn.

7.2.3 Tilskudd til små og mellomstore melkebruk

Tabell 7.2 Tilskudd til foretak med 6-50 melkekyr. Foreløpige satser, kroner per dyr per år¹⁾

	Søknadsfrister ²⁾	Intervall	Sats per melkeku
Melkeku	15. mars og 15. oktober 2025	1-23	3 590
		24-50	-2 949

1) Utbetales med 50 pst. av satsen for antall dyr på hver av telledatoene.

2) Telledato for søknadsfrist 15. mars er 1. mars og telledato for søknadsfrist 15. oktober er 1. oktober.

For tilskudd til små og mellomstore melkebruk kan det samlet gis tilskudd for inntil 189 975 melkekyr.

⁵ Kyrne må være berettiget tilskudd for bevaringsverdig storfe, jf. kap. 7.5.

7.3 Driftstilskudd til melkeproduksjon

Det gis kun ett driftstilskudd til melkeproduksjon per foretak.

Tabell 7.3 Kumelk – Foreløpige satser kroner per foretak per år¹⁾

Soner for arealtilskudd jf. vedlegg 1	Søknadsfrister ²⁾	Sats per foretak, ved 5 melkekyr eller mer	Sats per melkeku for foretak som har færre enn 5 melkekyr
Sone 1-4	15. mars og 15. oktober 2025	291 100	58 220
Sone 5		344 300	68 860
Sone 6-7		373 000	74 600

1) Utbetales med 50 pst. av satsen for antall dyr på hver av telledatoene.

2) Telledato for søknadsfrist 15. mars er 1. mars, og telledato for søknadsfrist 15. oktober er 1. oktober.

Tabell 7.4 Geitemelk – Foreløpige satser kroner per foretak per år¹⁾

	Søknadsfrister ²⁾	Sats per foretak, ved 27 eller flere melkegeiter	Redusert utbetaling per geit når det er færre enn 27 melkegeiter per foretak
Geitemelk	15. mars og 15. oktober 2025	346 130	12 820

1) Utbetales med 50 pst. av satsen for antall dyr på hver av telledatoene.

2) Telledato for søknadsfrist 15. mai er 1. mai og telledato for søknadsfrist 15. oktober er 1. oktober.

Foretak med både geite- og kumelkproduksjon får utmålt driftstilskuddet likt det høyeste beløpet av beregningen i A, B, C og D:

- Driftstilskuddet beregnes med utgangspunkt i antall melkekyr
- Driftstilskuddet beregnes med utgangspunkt i antall melkegeiter
- Driftstilskuddet beregnes ut fra antall melkegeiter (x) med tillegg for antall melkekyr dersom antall melkegeiter er mindre enn 27. Tillegget basert på melkekyr avgrenses tilsvarende $(27-x)/27$ av maksimalt driftstilskudd for kumelk i den aktuelle regionen.
- Driftstilskuddet beregnes ut fra antall melkekyr (y) med tillegg for antall melkegeiter dersom antall melkekyr er mindre enn 5. Tillegget basert på melkegeiter avgrenses tilsvarende $(5-y)/5$ av maksimalt driftstilskudd for geitemelk i den aktuelle regionen.

For driftstilskudd til melkeproduksjon og driftstilskudd til spesialisert storfekjøttproduksjon kan det samlet gis tilskudd til inntil 27 100 foretak. Definisjonene av dyreslag under kapittel 7.2.2 er gjeldende.

7.4 Driftstilskudd til spesialisert storfekjøttproduksjon

Tabell 7.5 Foreløpige satser driftstilskudd ammeku, kroner per foretak per år¹⁾

Soner for arealtilskudd jf. vedlegg 1	Søknadsfrister ²⁾	Sats per foretak, ved 40 eller flere ammekyr	Sats per ammeku for foretak som har 6 eller flere og færre enn 40 ammekyr
Sone 1-4	15. mars og 15. oktober 2025	285 280	7 132
Sone 5-7		376 480	9 412

1) Utbetales med 50 pst. av satsen for antall dyr på hver av telledatoene.

2) Telledato for søknadsfrist 15. mars er 1. mars og telledato for søknadsfrist 15. oktober er 1. oktober.

For driftstilskudd til melkeproduksjon og driftstilskudd til spesialisert storfekjøttproduksjon kan det samlet gis tilskudd til inntil 27 100 foretak. Definisjonene av dyreslag under kapittel 7.2.2 er gjeldende.

7.5 Tilskudd for bevaringsverdige husdyraser

Med mindre noe annet fremgår av tabellen under, gjelder definisjonene av dyreslag under kapittel 7.2.2.

Tabell 7.6 Foreløpige satser, kroner per dyr per år

Dyreslag	Søknadsfrist ¹⁾	Sats i kr/dyr/år
Storfe ²⁾	15. oktober 2025	4 010
Sau ³⁾		310
Ammegeit ⁴⁾		610
Hest ⁵⁾		1 200

1) Telledato for søknadsfrist 15. oktober er 1. oktober.

2) Melkeku, ammeku og okse av minst 7/8 av en av rasene: sidet trønder- og nordlandsfe, østlandsk rødkolle, dølafe, vestlandsk raudkoll, vestlandsk fjordfe eller telemarkfe. Okse må være 12 måneder eller eldre på telledato, og tilskudd for okse gis for inntil 2 okser av samme rase per foretak.

3) Sau av rasene: blåset, dala, fuglestadbrogete, grå trønder, rygja og steigar.

4) Geit av rasen kystgeit.

5) Unghest under 3 år av rasene: dølahest, fjordhest, nordlandshest/lyngshest.

7.6 Tilskudd for dyr på beite

Vilkår for beitetilskuddet og utmarksbeitetilskuddet fremgår av forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket.

Dersom flere foretak hver for seg har disponert de samme dyrene de påkrevde ukene for beitetilskudd og utmarksbeitetilskudd, er det foretaket som senest disponerte dyrene som har rett på tilskudd.

Sports-/hobbyhester som etter skriftlig avtale beiter på innmark som disponeres av et foretak, anses som disponert av foretaket.

Tabell 7.7 Beitetilskudd for beitesesongen 2025. Foreløpige satser, kroner per dyr

Dyreslag	Søknadsfrist	Intervall	Sats i kr/dyr/år
Sau, lam, geit, kje og alpakka	15. oktober 2025 ¹⁾	Alle dyr	131
Storfe, hjort ²⁾ , hest og lama			1 001

1) Dyr som sankes fra utmarksbeite etter 15. oktober 2025 kan etterregistreres frem til 10. januar 2026.

2) Som definert i kapittel 7.2.2.

Tabell 7.8 Utmarksbeitetilskudd for beitesesongen 2025. Foreløpige satser, kroner per dyr

Dyreslag	Søknadsfrist	Intervall	Sats i kr/dyr/år
Storfe og hest	15. oktober 2025 ²⁾	Alle dyr	1 763
Geit og kje			581
Sau og lam ¹⁾			581

1) Tilskuddet utmåles på grunnlag av et veid gjennomsnitt av antall dyr sluppet på utmarksbeite og antall dyr sanket fra utmarksbeite etter å ha vært på utmarksbeite i minimum de påkrevde uker som følger av forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket. Dyr sluppet (minus dyr som sankes etter mindre enn de påkrevde ukene) teller 70 % og dyr sanket (etter minimum de påkrevde uker) teller 30 %.

2) Dyr som sankes fra utmarksbeite etter 15. oktober 2025 kan etterregistreres frem til 10. januar 2026.

7.7 Areal- og kulturlandskapstilskudd

Grunnlaget for beregning av areal- og kulturlandskapstilskudd er det jordbruksareal foretaket disponerer med vekster i vekstgruppene definert i kapittel 7.7.1. I tilfeller der det høstes avling fra to kulturer på samme areal i samme vekstsesong, velger foretaket hvilken kultur det søker tilskudd for. For beregning av kulturlandskapstilskudd kommer i tillegg areal med grønnngjødsling som det gis arealtilskudd til økologisk landbruk for. Det gjelder særskilte beregningsregler for grovfôrareal, se kap.7.7.3.

Tilskudd gis for areal som foretaket disponerer og driver aktivt i vekstsesongen. Dersom flere foretak har drevet det samme arealet aktivt i vekstsesongen, gis tilskuddet til det foretaket som disponerte arealet 1. august.

7.7.1 Satser, definisjoner og soner

Tabell 7.9 Foreløpig sats for kulturlandskapstilskudd, kroner per daa jordbruksareal

	Søknadsfrist	Sats kr/daa ¹⁾
Kulturlandskapstilskudd	15. oktober 2025	300

1) Vekstgrupper på areal som i sum er mindre enn ett daa er ikke tilskuddsberettigede.

Tabell 7.10 Foreløpige satser for arealtilskudd, kroner per daa jordbruksareal, 2025.

Vekst- gruppe	Sær- skilte vekster	Søk- nads- frist	Inter- vall dekar ⁴⁾	Sats kr/daa ¹⁾ i sone ²⁾							
				1	2	3	4	5A	5B	6	7
Grovfôr		15. oktober 2025	Alt areal	50	50	160	180	390	445	460	506
Korn			1-3000	309	442	552	572				
	Hvete		1-3000	165 (tillegg)							
Oljefrø og protein- vekster ³⁾	265 (tillegg)										
Potet			Alt areal	733						1 520	
Grønnsaker			1-300	1 550						2 590	
Grønnsaker			301+	1 200						2 250	
Frukt			1-75	2 100				2 880			
Frukt			76+	1 840				2 620			
Bær m.m.			1-150	2 200				2 670			
Bær m.m.			151+	1 940				2 410			

1) Vekstgrupper på areal som i sum er mindre enn ett daa er ikke tilskuddsberettigede.

2) Soner i henhold til vedlegg 1.

3) Oljevekster, ertre og bønner til modning eller konservering.

4) For foretak med areal i flere soner, gjøres avgrensingen til intervall innenfor de enkelte vekstgruppene prosentvis lik for sonene. For foretak med hvete eller oljefrø/ proteinvekster prioriteres areal med høyest tilleggssats først.

Definisjoner av vekstgrupper:

- *Grovfôr*: Fulldyrka eng, overflatedyrka engareal til slått og beite, innmarksbeite, nepe, kålrot til fôr, fôrbete, raigras, fôrraps, fôrmargkål, grønnfôrnepe og øvrige grønnfôr- og silovekster
- *Korn*: Hvete, rug, rughvete, bygg, havre, oljevekster, erter og bønner til modning eller konservering (ekskl. aspargesbønner), engfrø og annet frø til modning, korn til krossing
- *Potet*: Potet
- *Grønnsaker*: Matkålrot, aspargesbønner og grønnsaker på friland⁶ (inkl. urter og karve)
- *Frukt m.m.*: Epler, pærer, plommer, moreller, kirsebær, andre fruktarter og nøtter
- *Bær m.m.*: Jordbær, bær, planteskoleplanter⁷ for salg og blomster for salg dyrket på friland⁸

Soner

Sonene går frem av vedlegg 1. Ved sammenslåing av hele eller deler av fylker og/eller kommuner som har ulike tilskuddssoner, videreføres sonegrensene.

7.7.2 Arealgrunnlag for tilskuddsutmåling

Arealet måles i samsvar med nasjonale standarder for kartdata.

Jordbruksareal er areal som faller inn under kriteriene for:

- *Fulldyrka jord*: Jordbruksareal som er dyrka til vanlig pløyedybde, og kan benyttes til åkervekster eller til eng, og som kan fornyes ved pløying.
- *Overflatedyrka jord*: Jordbruksareal som for det meste er rydda og jevna i overflata, slik at maskinell høsting er mulig.
- *Innmarksbeite*: Jordbruksareal som kan benyttes som beite, men som ikke kan høstes maskinelt. Minst 50 % av arealet skal være dekt av grasarter eller beitetålende urter.

For innmarksbeitearealer skal det gjøres fradrag for sammenhengende arealer som ikke er beiteareal dersom dette arealet utgjør mer enn ett dekar.

Det gis ikke tilskudd for areal som er grunnlag for utbetaling av erstatning etter forskrift 29. mai 2016 nr. 545 om erstatning etter offentlige pålegg i plante- og husdyrproduksjon.

7.7.3 Fastsetting av tilskuddsberettiget grovfôrareal per foretak

Bestemmelsene gjelder både areal- og kulturlandskapstilskudd.

Foretakets tilskuddsberettigede grovfôrareal fastsettes som beskrevet i pkt. 1-4 nedenfor:

1) Tilskuddsberettiget *innmarksbeiteareal*:

- a. Beregnet areal: Antall husdyr foretaket disponerer multiplisert med faktorene i tabell 7.11.
- b. Faktisk areal: Det faktiske innmarksbeitearealet foretaket disponerer.
- c. Det minste arealet av 1a og 1b over, fastsettes som foretakets tilskuddsberettigede innmarksbeiteareal. Dette tallet multipliseres deretter med 0,6⁹ og inngår deretter i beregningen i pkt. 2b.

2) Tilskuddsberettiget *grovfôrareal* knyttet til foretakets *husdyrhold*:

- a. Beregnet areal: Antall husdyr foretaket disponerer multipliseres med faktorene i tabell 7.12.
- b. Faktisk areal: Det faktiske fulldyrka og overflatedyrka grovfôrarealet foretaket disponerer summert med resultatet fra pkt. 1c over.

⁶ Dyrking uten fast dekke over plantene. Med fast dekke menes dekke som ikke fjernes om vinteren.

⁷ Treaktige pryddplanter for dyrking på friland, flerårige urteaktige pryddplanter for dyrking på friland og planter til frukt- og bærproduksjon.

⁸ Dyrking uten fast dekke over plantene. Med fast dekke menes dekke som ikke fjernes om vinteren.

⁹ Kun 60 pst. av innmarksbeitearealet medregnes ved avgrensing av tilskuddsberettiget grovfôrareal for foretaket.

- c. Det minste arealet av 2a og 2b over, fastsettes som foretakets tilskuddsberettigede grovfôrareal knyttet til husdyrhold.
- 3) Tilskuddsberettiget *grovfôrareal* knyttet til foretakets *salg av grovfôr*:
- Beregnet areal: Solgt grovfôr i kg multiplisert med faktorene i tabell 7.13.
 - Faktisk areal: Det faktiske fulldyrka og overflatedyrka grovfôrarealet foretaket disponerer.
 - Det minste arealet av 3a og 3b over, fastsettes som foretakets tilskuddsberettigede grovfôrareal knyttet til foretakets salg av grovfôr.
- 4) Foretakets totale tilskuddsberettigede grovfôrareal framkommer som summen av punktene 2 c og 3 c over. Summen av pkt. 2 c og 3 c kan ikke overstige samlet faktisk areal fastsatt som summen av faktisk fulldyrka areal + faktisk overflatedyrka areal + beregnet innmarksbeiteareal fra pkt. 1c over.

Med mindre noe annet fremgår av tabellen under, gjelder definisjonene av dyreslag under kapittel 7.2.2.

Tabell 7.11 Faktorer for maksimalavgrensing av innmarksbeiteareal, daa per dyr

Dyregruppe	Sone 1-4	Sone 5	Sone 6-7	
Hester, alle dyr ¹⁾ inkludert hester i pensjon i beitesesongen ²⁾		5,5	7,5	9,4
Melkeku og ammeku ¹⁾		7,0	9,4	11,3
Øvrige storfe, lama, alpakka og esel ¹⁾		3,0	5,0	6,3
Sau sluppet på utmarksbeite ³⁾		2,2	3,5	4,1
Sau som ikke er sluppet på utmarksbeite ⁴⁾		3,7	5,3	6,3
Melkegeiter ¹⁾ , ammegeiter ⁵⁾ og hjort ¹⁾		2,0	3,1	3,8

1) Antall dyr foretaket disponerer på telledatoene 1. mars, med registreringsfrist 15. mars, og 1. oktober, med registreringsfrist 15. oktober.

2) Antall dyr som gikk på innmark i beitesesongen.

3) Antall sluppet på utmarksbeite etter fradrag for dyr som sankes etter mindre enn de påkrevde uker, jf. utmålingsbestemmelsen i kapittel 7.6.

4) Antall dyr foretaket disponerer på telledato 1. mars, med registreringsfrist 15.mars, etter fradrag for antall dyr sluppet på utmarksbeite.

5) Antall dyr foretaket disponerer på telledato 1. mars, med registreringsfrist 15.mars.

Tabell 7.12 Faktorer for maksimalavgrensning av grovfôrareal, daa per dyr

Dyregruppe	Sone 1-4	Sone 5	Sone 6-7
Hester, alle dyr ¹⁾ unntatt hester i pensjon i beitesesongen	12,00	16,30	18,80
Melkeku og ammeku ¹⁾	14,00	18,80	22,50
Øvrige storfe, hjort, lama, alpakka og esel. ¹⁾ Hester i pensjon i beitesesongen ²⁾	5,00	6,90	8,10
Melkegeiter ¹⁾ og ammegeiter ³⁾	1,75	2,50	2,81
Sau sluppet på utmarksbeite ⁴⁾	1,90	2,80	3,10
Avlspurker, struts og kaniner ¹⁾	0,75	1,25	1,56
Økologisk slaktegris ⁵⁾	0,20	0,31	0,38
Økologisk verpehøne for konsumeggproduksjon ¹⁾	0,02	0,03	0,03
Sau som ikke er sluppet på utmarksbeite ⁶⁾	2,80	3,90	4,50
Sau som beiter på innmark hele sommeren som følge av rovviltsituasjonen. Vurdert av statsforvalteren.	3,30	4,50	5,10
For andre dyregrupper, herunder økologiske rugeegg, og lam og kje når foretaket ikke har mordyr av samme dyreslag, men unntatt rein			
		Fastsettes av kommunen	

1) Gjennomsnittet av antall dyr foretaket disponerer på telledatoene 1. mars, med registreringsfrist 15. mars, og 1. oktober, med registreringsfrist 15. oktober

2) Antall dyr som gikk på innmark i beitesesongen

3) Antall dyr foretaket disponerer på telledato 1. mars, med registreringsfrist 15. mars

4) Antall sluppet på utmarksbeite etter fradrag for dyr som sankes etter mindre enn de påkrevde uker, jf. utmålingsbestemmelsen i kapittel 7.6

5) Det er antall slaktegris som er rapportert inn fra slakteriene til Leveransedatabasen i perioden 1. januar til 31. desember året før utbetalingsåret som legges til grunn. Ved avvik mellom antall slaktegris og hva som er registrert i Leveransedatabasen, legges dokumentert antall til grunn for tilskuddutmålingen

6) Antall dyr foretaket disponerer på telledato 1. mars, med registreringsfrist 15. mars, etter fradrag for antall dyr sluppet på utmarksbeite

Ved oppstart eller utvidelse av husdyrproduksjon med kjøp av dyr etter telledato, eller der foretak ikke har levert del 1 av søknad om produksjonstilskudd (søknadsfrist 15. mars), kan kommunen ta hensyn til dette ved fastsettingen av foretakets tilskuddsberettigede grovfôrareal.

Tabell 7.13 Faktorer for maksimalavgrensning av grovfôrareal¹⁾, daa per kg grovfôr salg

	Sone 1-4	Sone 5	Sone 6-7
Høy ²⁾	1/400	1/244	1/206
Høyensilasje ³⁾	1/500	1/300	1/244
Surfôr ⁴⁾	1/1000	1/713	1/600

1) Avhendelse av en spesifisert mengde fôr, til markedspris gjennomført i perioden 1. juli 2024 til og med 30. juni 2025. Videre salg av grovfôr gir ikke grunnlag for tilskudd.

2) Høy: Tørrstoffinnhold over 82 pst.

3) Høyensilasje: Tørrstoffinnhold fra 50 til 82 pst.

4) Surfôr: Tørrstoffinnhold fra 20 til og med 50 pst.

Ved oppstart eller utvidelse av grovfôrproduksjon for salg i inneværende år, kan perioden 1. juli 2025 til 31. mars 2026 benyttes som grunnlag for beregning av grovfôr salg. Dersom foretaket har vært forhindret fra å høste vanlig avling av omsettelig kvalitet på grunn av flom, tørke eller andre forhold utenfor foretakets kontroll, kan kommunen fastsette maksimalt tilskuddsberettiget areal fra grovfôr salg for foretaket uten at det er solgt grovfôr. Landbruksdirektoratet kan gi nærmere bestemmelser for skjønnsvurderingen.

For foretak med grovfôrareal i flere arealsoner, fastsettes maksimalt tilskuddsberettiget innmarksbeiteareal og grovfôrareal per sone med følgende formel:

(Antall dyr foretaket disponerer¹⁰ og grovfôrsalg) * faktor for maksimalavgrensning i sonen * andelen som grovfôrarealet (sum fulldyrket, overflatedyrket og innmarksbeiteareal før normering) i sonen utgjør av foretakets samlede grovfôrareal.

7.8 Tilskudd til økologisk jordbruk

Tilskudd til økologisk husdyrproduksjon

Det kan gis tilskudd til foretak som driver økologisk husdyrproduksjon eller har startet omlegging til slik produksjon.

Tabell 7.14 Foreløpige satser for beregning av tilskudd til økologisk husdyrproduksjon

Dyreslag ¹⁾	Søknadsfrist ²⁾	Sats i kr/dyr/år
Melkeku ³⁾		4 350
Ammeku ³⁾	15. mars og 15. oktober 2025	3 250
Øvrige storfe ³⁾		730
Sau og melkesau	15. mars 2025	500
Ammegeit		265
Melkegeit ³⁾	15. mars og 15. oktober 2025	353
Avlsgris ³⁾		517
Slaktegris ⁴⁾	15. oktober 2025	315

1) Se definisjonene av dyreslag under kapittel 7.2.2.

2) Telledato for søknadsfrist 15. mars er 1. mars, og telledato for søknadsfrist 15. oktober er 1. oktober.

3) Utbetales med 50 pst. av satsen for antall dyr på hver av telledatoene.

4) Tilskuddet gis på grunnlag av antall slaktegris som er rapportert inn fra slakteriene til Leveransedatabasen i perioden 1. januar til 31. desember året før utbetalingsåret. Ved avvik mellom antall slaktegris og hva som er registrert i Leveransedatabasen, legges dokumentert antall til grunn for tilskuddsutmålingen.

Arealtilskudd til økologisk jordbruk

Tilskudd gis for økologisk areal og for arealer som er under omlegging (karensareal) som foretaket disponerer og driver aktivt i vekstsesongen. Dersom flere foretak har drevet det samme arealet aktivt i vekstsesongen, gis tilskuddet til det foretaket som disponerte arealet 1. august.

Bestemmelsene i kapittel 7.7.3 om fastsetting av tilskuddsberettiget grovfôrareal per foretak gjelder også for økologisk arealtilskudd.

Tabell 7.15 Foreløpige satser for beregning av økologisk arealtilskudd

Vekstgrupper ¹⁾	Søknadsfrist	Sats kr/daa
Frukt og bær m.m. ²⁾		1 955
Grønnsaker ²⁾		1 955
Potet ²⁾	15. oktober 2025	885
Korn ²⁾		675
Grovfôr ²⁾		50
Areal i 1. karensår ³⁾		305

1) Se definisjonene av vekstgrupper under kapittel 7.7.1.

2) Inkludert arealer i 2. karensår (og ev. 3. karensår for frukt- og bærarealer).

3) Alle vekstgrupper.

Tabell 7.16 Foreløpig sats for beregning av økologisk arealtilskudd til grønngjødsling

Vekster	Søknadsfrist	Sats kr/daa
Grønngjødsling	15. oktober 2025	515

Som grønngjødslingsareal regnes arealer der det dyrkes grovfôr- og/ eller grønngjødslingsvekster, og der alt plantemateriale slås og moldes ned før neste vekstsesong. Plantematerialet skal ikke brukes til

¹⁰ Jf. fotnote 1) til 5) i tabell 7.11 og 1) til 6) i 7.12.

før eller beites. Dersom grønn gjødslingen ikke skal moldes ned før vinteren, kan arealet likevel høstbeites fra 1. september og planterester moldes ned neste år.

Det gis kulturlandskapstilskudd og arealtilskudd til grønn gjødsling av økologiske arealer og arealer i 2. års karens¹¹ med følgende avgrensning:

- Grønn gjødsling på økologisk areal: Maksimalt halvparten så stort areal som sum økologisk areal av korn, potet, grønnsaker, frukt eller bær i samme søknadsomgang.
- Grønn gjødslingsareal i 2. års karens: Maksimalt halvparten så stort areal som sum areal (også konvensjonelt) av korn, potet, grønnsaker, frukt eller bær i samme søknadsomgang.
- Det skal ikke gis tilskudd til grønn gjødsling av samme areal oftere enn hvert 3. år.

Statsforvalteren kan etter søknad gi dispensasjon til at en større andel av arealet er grønn gjødsling av hensyn til et hensiktsmessig vekstskifte, men det skal ikke gis tilskudd til grønn gjødsling av samme areal oftere enn hvert 3. år. Dersom det gis dispensasjon, kan statsforvalteren sette krav om at arealene drives økologisk og innenfor disse vekstgruppene i en gitt periode.

7.9 Tilskudd til regionale miljøprogram

Statsforvalteren skal utforme ordningene i henhold til nasjonalt miljøprogram, instruks for regionale miljøtilskudd og de regionale miljøprogrammene for fylkene.

Tabell 7.17 Fordeling av midler til regionale miljøprogram for søknadsomgangen 2025 med utbetaling 2026

Statsforvalterembete	Mill. kroner
Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus	323,0
Innlandet	259,2
Vestfold og Telemark	96,3
Agder	24,0
Rogaland	87,3
Vestland	101,5
Møre og Romsdal	40,5
Trøndelag	145,3
Nordland	39,0
Troms og Finnmark	30,0
Sum post 74.19	1 146,1

Statsforvalteren fastsetter foreløpige satser som kan justeres på grunnlag av søknadsmassen. Føringerne for midlene fremgår av Prop. 149 S (2024–2025).

Nye faste tilskuddssatser for klimarådgivning, med virkning fra søknadsomgangen 2025 fremgår av tabell 7.18.

Tabell 7.18: Tilskuddssatser for klimarådgivning gjeldende fra 2025

Rådgivningskategori	Ny sats
En-til-en-rådgivning	7 500
To-til-en-rådgivning	9 500
Grupperådgivning	5 500

Fra 2026 etableres Tilskudd til klimarådgivning som egen ordning på kap. 77.13 Tilskudd til rådgivning, jf. kap. 8.4. Nye minstesatser for setring, med virkning fra søknadsomgangen 2025 fremgår av tabell 7.19.

¹¹ Med karens menes perioden der produksjonen legges om fra konvensjonell til den er godkjent av Debio som økologisk produksjon.

Tabell 7.19: Minstesatser for setring gjeldende fra 2025

Minstesats for setring	Ny minstesats, kroner per seter
4-6 uker	120 000
Mer enn 6 uker	140 000

8. UTVIKLINGSTILTAK

8.1 Tilskudd til dyreavl m.m.

Tabell 8.1 Tilskudd til dyreavl m.m., mill. kroner

Ordning	2026
Tilskudd til semin	39,600
Tilskudd til veterinærreiser	97,821
Tilskudd til helsetjeneste for geit ¹⁾	1,400
Tilskudd til avlsorganisasjoner	16,845
Ringormvaksinerings	2,100
SUM	157,770

1) Det skal etableres en helsetjeneste for geit i 2025. Det settes av 1 mill. kroner til tiltaket i 2025.

8.2 Tilskudd til veterinærreiser

Tabell 8.2 Satser – Tilskudd veterinærreiser

	Sats 2026
Reisetilskudd per km ordinær sats	20,15 kr per km
Reisetilskudd per km ordinær sats i vakt	29,63 kr per km
Reisetilskudd per km ved bruk av båt	107 kr per km
Reisetilskudd per km ved bruk av båt i vakt	158,40 kr per km
Reise- og ventetidstilskudd per time ved bruk av kommersiell transporttjeneste	750 kr per time
Reise- og ventetidstilskudd per time ved bruk av kommersiell transporttjeneste i vakt	1 104 kr per time
Tilskuddstak per km ved bruk av kommersiell transporttjeneste	230 kr per km
Tilskuddstak for fakturerte oppstarts- og ventetidskostnader per reise ved bruk av kommersiell transporttjeneste	4 000 kr

Satser i vakt gjelder veterinærreiser foretatt i klinisk veterinæravt utenom ordinær arbeidstid som kommuner har ansvar for å organisere.

Tilskudd til avlsorganisasjoner

Følgende organisasjoner kan få støtte over ordningen: Norsk Sau og Geit, Norges Birøkerlag, Norsk Kjøttfeavlslag TYR, Norsk Fjorfelag, Landslaget for Telemarksfe og Avslaget for sidet trønderfe og nordlandsfe. Støtte til Norges Birøkerlag forutsetter at de også bidrar til driften av reinavlsområdet for den brune bia. Norsk Fjorfelag kan søke om støtte til påvirkning av avlsarbeid i regi av internasjonale avlsselskaper. Landbruksdirektoratet fordeler midlene etter søknad fra de nevnte organisasjonene. Det innhentes uttalelse fra Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

Det settes av 2 mill. kroner til Norsk Sau og Geit til drift av mobilt klimakammer for måling av metan.

8.3 Tilskudd til frøavl m.m.

Tabell 8.3 Tilskudd til frøavl m.m., mill. kroner

Ordning	2025	2026
Frøavl	23,06	26,56
Beredskapslager såkorn	12,50	15,50
SUM	35,56	42,06

Det kan gis tilskudd til beredskapslagring av såkorn. Landbruksdirektoratet fastsetter sats, jf. forskrift om beredskapslagring av såkorn.

8.4 Tilskudd rådgivning

Det avsettes 151 mill. kroner over post 77.13 tilskudd til rådgivning.

Samvirkeforetaket Norsk Landbruksrådgiving SA tildeles 122 mill. kroner, og Norsk Gartnerforbund tildeles 2 mill. kroner. Føringerne for tilskuddene fremgår av Prop. 149 S (2024–2025).

Det avsettes 27 mill. kroner over post 77.13 for Tilskudd til klimarådgivning. Avsetningen skal dekke tilskudd til klimarådgivning som gis etter 15. oktober 2025.

8.5 Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak

Tabell 8.4 Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak, mill. kroner

Ordning	2025	2026
Utvikling av plantemateriale – oppformering ¹⁾	12,875	12,875
Utvikling av plantemateriale – Graminor	35,760	40,160
Frukt- og bær programmet – Graminor	0,000	0,000
Utvikling av plantemateriale, nordisk «Prebreeding»	2,4	2,6
Kvalitetstiltak settepotetavl	18,600	19,600
SUM	69,635	75,235

1. Tilskudd til Sagaplant og NMBU

8.6 Tilskudd til fellesanlegg for frukt

Bevilgningen til tilskudd til fellesanlegg for frukt er 26,7 mill. kroner.

9. VELFERDSORDNINGER

9.1 Tilskudd til avløsning

Vilkårene for å kunne motta tilskudd til avløsning står i forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket. Søknadsfristen er 15. oktober 2025. Avløserutgifter som foretaket har hatt etter 15. oktober 2025 kan etterregistreres frem til 10. januar 2026.

Fastsetting av tilskuddsgrunnlaget framgår av tabell 9.1. Satsene i tabellen gjelder for avløsning i 2025.

For å få utbetalt avløsertilskudd må foretaket ha et tilskuddsgrunnlag som kan utløse en utbetaling på minimum 5 000 kroner. Foretaket kan maksimalt få utbetalt 139 542 kroner.

Satsene i avtalen etter jordbruksforhandlingene er foreløpige, og for å holde forbruket i samsvar med fastsatt bevilgning, kan satsene justeres opp eller ned. Landbruks- og matdepartementet fastsetter endelige satser etter samråd med Norges Bondelag.

Med mindre noe annet framgår av tabellen under, gjelder definisjonene av dyreslag mv. under kapittel 7.2.2.

Tabell 9.1 Tilskuddsgrunnlag avløsning

Dyreslag	Sats ¹⁾ kr/dyr
Melkeku ²⁾	5 353
Ammeku ²⁾	1 478
Øvrige storfe ²⁾	892
Melkegeit og melkesau ²⁾	1 233
Sau ³⁾	614
Ammegeit ³⁾	796
Avlsgris ²⁾	1 765
Slaktegris ⁴⁾	60
Verpehøne og avlstdyr av ender, kalkuner og gjess ²⁾	15,50
Rugeegg levert til rugeri ⁵⁾	0,09
Hest (alle) ^{2) 6)}	1 765
Avlskanin ²⁾⁷⁾	440
Gås, kalkun og and ⁴⁾	5,40
Kylling og kalkun ⁸⁾ solgt som livdyr ⁹⁾	5,40
Slaktekylling ⁴⁾	0,66
Tillegg for økologisk slaktekylling ⁴⁾	1,91
Hjort (alle) ²⁾	600

1) Satsene er foreløpige, og Landbruks- og matdepartementet kan etter samråd med Norges Bondelag justere disse innenfor bevilgningen.

2) Gjennomsnitt av antall dyr foretaket disponerer på telledatoene 1. mars, med registreringsfrist 15. mars, og 1. oktober, med registreringsfrist 15. oktober.

3) Antall dyr foretaket disponerer på telledato 1. mars, med registreringsfrist 15. mars.

4) Tilskuddet gis på grunnlag av antall dyr slaktet som er rapportert inn fra slakteriene til Leveransedatabasen i perioden 1. januar til 31. desember året før utbetalingsåret. Ved avvik mellom antall dyr slaktet og hva som er registrert i Leveransedatabasen, legges dokumentert antall til grunn for tilskuddsutmålingen.

5) Tilskuddet gis på grunnlag av antall rugeegg levert til rugeri i perioden 1. januar til 31. desember i året før utbetalingsåret. Rugeegg som leveres til rugeri etter 15. oktober 2025 kan etterregistreres frem til 10. januar 2026.

6) Inkluderer hester som foretaket har i pensjon i vinterhalvåret.

7) Hunnkanin som har født og som benyttes i kjøtt- eller ullproduksjon.

8) Gjelder bare kalkun på inntil 28 uker.

9) Dyr solgt i perioden 1. januar til 31. desember året før utbetalingsåret. Gjelder ikke kyllinger som blir solgt fra klekkeri til slaktekyllingprodusenter. Livdyrsalg etter 15. oktober 2025 kan etterregistreres frem til 10. januar 2026.

9.2 Tilskudd til avløsning ved sykdom m.m.

Vilkårene for å kunne motta tilskudd til avløsning ved sykdom m.m. står i forskrift om tilskot til avløyning ved sjukdom og fødsel mv.

Med mindre noe annet framgår av tabellen under, gjelder definisjonene av dyreslag under kapittel 7.2.2.

Tabell 9.2 Faktor for beregning av foretakets maksimale dagsats for sykdomsavløsning m.m.

Dyreslag	Faktor, kr per dyr
Melkeku	3 557
Ammeku	982
Øvrige storfe	593
Melkegeit og melkesau	820
Sau født året før eller tidligere og ammegeit	408
Avlsgris ¹⁾	1 173
Levende slaktegris ²⁾ og livdyr på minst 50 kg	128
Verpehøne ³⁾ og avlsdyr av ender, kalkuner og gjess	10,3
Slaktekylling	3,08
Økologiske slaktekylling	6,84
Kalkun for slakt	8,26
Gås for slakt	3,59
And for slakt	19,85
Kylling for livdyrsalg ⁴⁾	8,26
Kalkun for livdyrsalg ⁵⁾	8,26
Hest (alle) ⁶⁾	1 173
Avlskanin ⁷⁾	292
Hjort (alle)	399
Vekst^{9),10)}	Faktor, kr per daa
Korn	48
Potet	220
Frukt og bær	960
Grønnsaker	540
Honning¹⁰⁾	Faktor, kr per bifolk
Bifolk	150
Veksthus	Faktor, kr per kvm
Veksthusareal som benyttes til planteproduksjon	16,8

1) Purke som har griset og råne som er satt inn i avl.

2) Levende slaktegris minst 14 uker gamle.

3) Verpehøner, minst 20 uker gamle, for konsumegg- eller rugeggproduksjon.

4) Gjelder ikke kyllinger som blir solgt fra klekkeri til slaktekyllingprodusent.

5) Gjelder bare kalkun på inntil 28 uker.

6) I vinterhalvåret - inkludert hester som foretaket har i pensjon.

7) Hunnkanin som har født og som benyttes i kjøtt- eller ullproduksjon.

8) Avlstispe født foregående år eller tidligere.

9) Jf. definisjoner av vekstgrupper i kap. 7.7.1.

10) For foretak med plante- og/eller honningproduksjon gjelder tilskuddsordningen kun i onnetida.

Hvor høy dagsats det enkelte foretak kan få avhenger av arten og størrelsen på produksjonen slik den var første dag i søknadsperioden. Hvis den første dagen faller mellom innsett i periodeproduksjoner som slaktegris, kylling, kalkun eller and, legges antallet dyr ved første dag av forrige innsett til grunn. Tilskuddsgrunnlaget finnes ved å multiplisere faktorene i tabell 9.2 med antall dyr, dekar, bifolk eller kvadratmeter.

Tabell 9.3 Foretakets maksimale dagsats

Tilskuddsgrunnlag:	Maksimal dagsats, kr.	Maksimal dagsats v/ fødsel og svangerskap (jf. § 5) kr.
kr. 5 000 – 12 000	895	1 011
kr. 12 001 – 18 000	1 301	1 470
kr. 18 001 – 24 000	1 742	1 967
kr. 24 001 – 30 000	2 181	2 463
kr. > 30 000	2 700	3 050

Foretakets tilskudd skal settes til det minste beløpet av følgende to alternativer:

1. foretakets maksimale dagsats i samsvar med tabell 9.3, eller
2. høyeste maksimale dagsats for tilskuddsordningen, fratrukket det den personen som avløses:
 - a. får, eller kan få, i stønader fra Nav ved sykdom, uførhet (skade), svangerskap, fødsel og foreldrepermisjon,
 - b. får i lønn og dagpenger,
 - c. får i alderspensjon, uføretrygd, gjenlevendeytelse, offentlig og privat tjenstepensjon samt avtalefestet pensjon, og
 - d. får i honorar for verv og godtgjøring for tapt arbeidsfortjeneste.

Ved gradert sykmelding fra arbeidet i foretaket, mottak av graderte arbeidsavklaringspenger graderte svangerskapspenger og gradert uttak av foreldrepenger reduseres dagsatsen forholdsmessig i samsvar med graderingen. Dette gjelder både foretakets dagsats i samsvar med tabell 9.3 og maksimal dagsats for ordningen.

Det kan bare gis ett tilskudd per virksomhet for samme periode, med mindre statsforvalteren eller Landbruksdirektoratet finner at det foreligger særlige forhold. En persons sykdom mv. kan bare gi grunnlag for tilskudd til én virksomhet innenfor samme periode.

Ved utmåling av tilskudd til gjenlevende etter forskrift om tilskot til avløsning ved sjukdom og fødsel mv. § 7 (tilskot ved dødsfall) fastsettes dagsatsen ut fra tilskuddsgrunnlaget i avdødes foretak.

9.3 Tilskudd til sykepengeordningen

Den kollektive innbetalingen over jordbruksavtalen til sykepengeordningen, dekker Navs kostnader ved økning av sykepengene fra 80 til 100 pst. av sykepengegrunnlaget ved sykdom utover 16 dager. Ordningen gjelder for jord- og skogbrukere som i det foregående kalenderåret hadde en næringsinntekt på minst 8 000 kroner, og der den utgjorde minst 20 pst. av vedkommende sin samlede nettoinntekt. Bevilgningen for ordningen er 42,8 mill. kroner for 2026.

9.4 Tilskudd til landbruksvikarordningen

Avsetningen til landbruksvikarordningen i 2026 framgår av tabellen nedenfor.

Tabell 9.4 Tilskudd til landbruksvikarordningen, mill. kroner

Ordning	2026
Tilskudd til landbruksvikarordningen	78,1
Tilskudd til avløserkurs	1,0
Sum tilskudd til landbruksvikarordningen	79,1

Tilskudd per årsverk landbruksvikarvirksomhet i avløserlagene er 325 000 kroner.

Med avløserlag menes en organisasjon som har som formål å organisere og administrere avløsning innenfor et geografisk område, og som har åpent medlemskap for alle jordbruksforetak i

området som har rett på avløsertilskudd. Avløserlaget må være godkjent av statsforvalteren, og være organisert med eget styre og vedtekter.

9.5 Tilskudd til tidligpensjonsordningen

Ordningen er regulert i forskrift om tidligpensjon til jordbrukere. Satsene per år er 105 200 kroner for enbrukerpensjon og 168 320 kroner for tobrukerpensjon.

10. Driftskostnader

For 2026 gjelder føringene for bruken av midler over jordbruksavtalens post 21 *Spesielle driftsutgifter* som fremgår av Prop. 149S (2024–2025).

Oslo 30. juni 2025

Viil Søyland

Bjørn Gimming

VEDLEGG 1: SONER FOR AREALTILSKUDD

Når det i tabellen står «unntatt tidligere ... kommune» eller «tidligere ... kommune», gjelder det kommunen slik den var før den siste gang opphørte som selvstendig kommune.

Når det i tabellen står «unntatt tidligere ... kommune» eller «tidligere ... kommune», gjelder det kommunen slik den var før den siste gang opphørte som selvstendig kommune.

Kom mun enr.	Kommunenavn /område	So ne
0301	Oslo	1
1101	Eigersund	5B
1103	Stavanger, unntatt tidligere Finnøy og Rennesøy kommuner	2
1103	Stavanger, tidligere Finnøy og Rennesøy kommuner	5B
1106	Haugesund	5B
1108	Sandnes, unntatt tidligere Forsand kommune	2
1108	Sandnes, tidligere Forsand kommune	5B
1111	Sokndal	5B
1112	Lund	5B
1114	Bjerkreim	3
1119	Hå	2
1120	Klepp	2
1121	Time	2
1122	Gjesdal	3
1124	Sola	2

Kom mun enr.	Kommunenavn /område	So ne
1127	Randaberg	2
1130	Strand	3
1133	Hjelmeland	5B
1134	Suldal	5B
1135	Sauda	5B
1144	Kvitsøy	5B
1145	Bokn	5B
1146	Tysvær	5B
1149	Karmøy	5B
1151	Utsira	5B
1160	Vindafjord	5B
1505	Kristiansund	5B
1506	Molde	5B
1507	Ålesund	5B
1511	Vanylven	5B
1514	Sande	5B
1515	Herøy (M. og R.)	5B
1516	Ulstein	5B
1517	Hareid	5B
1520	Ørsta	5B
1525	Stranda	5B
1528	Sykkylven	5B
1531	Sula	5B
1532	Giske	5B
1535	Vestnes	5B

Kom mun enr.	Kommunenavn /område	So ne
1539	Rauma	5B
1547	Aukra	5B
1554	Averøy	5B
1557	Gjemnes	5B
1560	Tingvoll	5B
1563	Sunnadal	5B
1566	Surnadal	5B
1573	Smøla	5B
1576	Aure	5B
1577	Volda	5B
1578	Fjord	5B
1579	Hustadvika	5B
1580	Haram	5B
1804	Bodø	6
1806	Narvik	6
1811	Bindal	6
1812	Sømna	6
1813	Brønnøy	6
1815	Vega	6
1816	Vevelstad	6
1818	Herøy (Nordl.)	6
1820	Alstahaug	6
1822	Leirfjord	6
1824	Vefsn	6
1825	Grane	6
1826	Hattfjelldal	6

Kom mun enr.	Kommunenavn /område	So ne
1827	Dønna	6
1828	Nesna	6
1832	Hemnes	6
1833	Rana	6
1834	Lurøy	6
1835	Træna	6
1836	Rødøy	6
1837	Meløy	6
1838	Gildeskål	6
1839	Beiarn	6
1840	Saltdal	6
1841	Fauske-Fuosko	6
1845	Sørfold	6
1848	Steigen	6
1851	Lødingen	6
1853	Evenes	6
1856	Røst	6
1857	Værøy	6
1859	Flakstad	6
1860	Vestvågøy	6
1865	Vågan	6
1866	Hadsel	6
1867	Bø	6
1868	Øksnes	6
1870	Sortland	6
1871	Andøy	6
1874	Moskenes	6
1875	Hamarøy	6
3101	Halden	1
3102	Moss	1
3105	Sarpsborg	1

Kom mun enr.	Kommunenavn /område	So ne
3107	Fredrikstad	1
3110	Hvaler	1
3112	Råde	1
3114	Våler (Østf.)	1
3116	Skiptvet	1
3118	Indre Østfold	1
3120	Rakkestad	1
3122	Marker	1
3124	Aremark	1
3201	Bærum	1
3203	Asker	1
3205	Lillestrøm	3
3207	Nordre Follo	1
3209	Ullensaker	3
3212	Nesodden	1
3214	Frogn	1
3216	Vestby	1
3218	Ås	1
3220	Enebakk	3
3222	Lørenskog	3
3224	Rælingen	3
3226	Aurskog-Høland	3
3228	Nes	3
3230	Gjerdrum	3
3232	Nittedal	3
3234	Lunner	3
3236	Jevnaker	3
3238	Nannestad	3
3240	Eidsvoll	3
3242	Hurdal	3
3301	Drammen	1

Kom mun enr.	Kommunenavn /område	So ne
3303	Kongsberg	3
3305	Ringerike	3
3310	Hole	1
3312	Lier	1
3314	Øvre Eiker	1
3316	Modum	3
3318	Krødsherad	5A
3320	Flå	5A
3322	Nesbyen	5A
3324	Gol	5A
3326	Hemsedal	5A
3328	Ål	5A
3330	Hol	5A
3332	Sigdal	5A
3334	Flesberg	5A
3336	Rollag	5A
3338	Nore og Uvdal	5A
3401	Kongsvinger	3
3403	Hamar	1
3405	Lillehammer	3
3407	Gjøvik	3
3411	Ringsaker	1
3412	Løten	1
3413	Stange	1
3414	Nord-Odal	3
3415	Sør-Odal	3
3416	Eidskog	3
3417	Grue	3
3418	Åsnes	3
3419	Våler (Hedm.)	3
3420	Elverum	3
3421	Trysil	5A

Kommunenr.	Kommunenavn /område	Sone
3422	Åmot	5A
3423	Stor-Elvdal	5A
3424	Rendalen	5A
3425	Engerdal	5A
3426	Tolga	5A
3427	Tynset	5A
3428	Alvdal	5A
3429	Folldal	5A
3430	Os	5A
3431	Dovre	5A
3432	Lesja	5A
3433	Skjåk	5A
3434	Lom	5A
3435	Vågå	5A
3436	Nord-Fron	5A
3437	Sel	5A
3438	Sør-Fron	5A
3439	Ringebu	5A
3440	Øyer	5A
3441	Gausdal	5A
3442	Østre Toten	3
3443	Vestre Toten	3
3446	Gran	3
3447	Søndre Land	3
3448	Nordre Land	5A
3449	Sør-Aurdal	5A
3450	Etnedal	5A
3451	Nord-Aurdal	5A
3452	Vestre Slidre	5A
3453	Øystre Slidre	5A
3454	Vang	5A
3901	Horten	1

Kommunenr.	Kommunenavn /område	Sone
3903	Holmestrand	1
3905	Tønsberg	1
3907	Sandefjord	1
3909	Larvik	1
3911	Færder	1
4001	Porsgrunn	3
4003	Skien	3
4005	Notodden	5A
4010	Siljan	3
4012	Bamble	3
4014	Kragerø	5A
4016	Drangedal	5A
4018	Nome	3
4020	Midt-Telemark	3
4022	Seljord	5A
4024	Hjartdal	5A
4026	Tinn	5A
4028	Kviteseid	5A
4030	Nissedal	5A
4032	Fyresdal	5A
4034	Tokke	5A
4036	Vinje	5A
4201	Risør	5A
4202	Grimstad	5A
4203	Arendal	5A
4204	Kristiansand	5A
4205	Lindesnes	5A
4206	Farsund	5A
4207	Flekkefjord	5A
4211	Gjerstad	5A
4212	Vegårshei	5A
4213	Tvedestrand	5A

Kommunenr.	Kommunenavn /område	Sone
4214	Froland	5A
4215	Lillesand	5A
4216	Birkenes	5A
4217	Åmli	5A
4218	Iveland	5A
4219	Evje og Hornnes	5A
4220	Bygland	5A
4221	Valle	5A
4222	Bykle	5A
4223	Vennesla	5A
4224	Åseral	5A
4225	Lyngdal	5A
4226	Hægebostad	5A
4227	Kvinesdal	5A
4228	Sirdal	5A
4601	Bergen	5B
4602	Kinn	5B
4611	Etne	5B
4612	Sveio	5B
4613	Bømlo	5B
4614	Stord	5B
4615	Fitjar	5B
4616	Tysnes	5B
4617	Kvinnherad	5B
4618	Ullensvang	5B
4619	Eidfjord	5B
4620	Ulvik	5B
4621	Voss	5B
4622	Kvam	5B
4623	Samnanger	5B
4624	Bjørnafjorden	5B

Kommunen enr.	Kommunenavn /område	Sone
4625	Austevoll	5B
4626	Øygarden	5B
4627	Askøy	5B
4628	Vaksdal	5B
4629	Modalen	5B
4630	Osterøy	5B
4631	Alver	5B
4632	Austrheim	5B
4633	Fedje	5B
4634	Masfjorden	5B
4635	Gulen	5B
4636	Solund	5B
4637	Hyllestad	5B
4638	Høyanger	5B
4639	Vik	5B
4640	Sogndal	5B
4641	Aurland	5B
4642	Lærdal	5B
4643	Årdal	5B
4644	Luster	5B
4645	Askvoll	5B
4646	Fjaler	5B
4647	Sunnfjord	5B
4648	Bremanger	5B
4649	Stad	5B
4650	Gloppen	5B
4651	Stryn	5B
5001	Trondheim	4
5006	Steinkjer, unntatt tidligere Verran kommune	4

Kommunen enr.	Kommunenavn /område	Sone
5006	Steinkjer, tidligere Verran kommune	5A
5007	Namsos	5A
5014	Frøya	5A
5020	Osen	5A
5021	Oppdal	5A
5022	Rennebu	5A
5025	Røros	5A
5026	Holtålen	5A
5027	Midtre Gauldal	5A
5028	Melhus	4
5029	Skaun	4
5031	Malvik	4
5032	Selbu	5A
5033	Tydal	5A
5034	Meråker	5A
5035	Stjørdal	4
5036	Frosta	4
5037	Levanger	4
5038	Verdal	4
5041	Snåase-Snåsa	4
5042	Lierne	5A
5043	Raarvihke - Røyrvik	5A
5044	Namsskogan	5A
5045	Grong	5A
5046	Høylandet	5A
5047	Overhalla	5A
5049	Flatanger	5A
5052	Leka	5A

Kommunen enr.	Kommunenavn /område	Sone
5053	Inderøy, unntatt tidligere Mosvik kommune	4
5053	Inderøy, tidligere Mosvik kommune	5A
5054	Indre Fosen, unntatt tidligere Leksvik kommune	4
5054	Indre Fosen, tidligere Leksvik kommune	5A
5055	Heim, unntatt tidligere Halså kommune	5A
5055	Heim, tidligere Halså kommune	5B
5056	Hitra	5A
5057	Ørland	4
5058	Åfjord	5A
5059	Orkland, unntatt tidligere Agdenes og Snillfjord kommuner	4
5059	Orkland, tidligere Agdenes og Snillfjord kommuner	5A
5060	Nærøysund	5A
5061	Rindal	5B

Kom mun enr.	Kommunenavn /område	So ne
5501	Tromsø	6
5503	Harstad - Hárstták	6
5510	Kvæfjord	6
5512	Tjeldsund	6
5514	Ibestad	6
5516	Gratangen	6
5518	Loabák - Lavangen	6
5520	Bardu	6
5522	Salangen	6
5524	Målselv	6
5526	Sørreisa	6
5528	Dyrøy	6
5530	Senja	6
5532	Balsfjord	6
5534	Karlsøy	6
5536	Lyngen	6
5538	Storfjord- Omasvuotna- Omasvuono	6
5540	Gáivuotna- Káfjord- Kaivuono	7
5542	Skjervøy	7
5544	Nordreisa	7
5546	Kvænangen	7
5601	Alta	7
5603	Hammerfest	7
5605	Sør-Varanger	7
5607	Vadsø	7
5610	Karášjohka- Karasjok	7

Kom mun enr.	Kommunenavn /område	So ne
5612	Guovdageaidn u-Kautokeino	7
5614	Loppa	7
5616	Hasvik	7
5618	Måsøy	7
5620	Nordkapp	7
5622	Porsanger- Porsáŋgu- Porsanki	7
5624	Lebesby	7
5626	Gamvik	7
5628	Deatnu-Tana	7
5630	Berlevåg	7
5632	Båtsfjord	7
5634	Vardø	
5636	Unjárga- Nesseby	7

VEDLEGG 2: FORDELING 2025-2026

Tabell 1.1 Fordeling på priser og tilskudd

	Mill. kr
Kap. 1150, Jordbruksavtalen, utgifter	748,1
- Kap. 4150, Jordbruksavtalen, inntekter	1,0
= Nettoeffekt av tilskudd	747,1
+ Målpriser fra 1.7	288,0
= Sum målpriser og tilskudd	1 035,1
+ Omdisponering overførte midler fra 2024	63,9
= Sum til fordeling	1 099,0
+ Endret inntektsverdi jordbruksfradrag	8,0
= Sum	1 107,0

Tabell 1.2 Målpriser fra 1.7.2025

Produkt	Mill. l/kg/kr	Målpris, kr/l/kg	Endring, kr/l/kg	Endring, mill. kr
Poteter	84,2	7,11	0,40	33,7
Grønnsaker og frukt	4 896,9		4,2%	205,6
Norsk matkorn	141,1	4,95	0,346	48,8
Sum målprisendringer				288,0

Tabell 1.3 Markedsordningen for korn

Prisendringer norsk korn	1000 tonn	Målpris, Kr/kg	Endring, Kr/kg	Mill. kr
Hvete, matkorn	131,8	5,00	0,37	48,8
Rug, matkorn	9,3	4,22	0,00	0,0
Bygg	622,5	4,03	0,05	31,1
Havre	283,9	3,90	0,14	39,7
Fôrhvete, fôrrug og rughvete	128,2		0,05	6,4
Erter til modning	8,7		0,05	0,4
Såkorn	62,8		0,12	7,2
Oljevekster (ref.pris - målpris suspendert)	16,1	7,58	0,30	4,8
Sum korn og oljevekster	1 263,3		0,110	138,6

Tabell 1.4 Endring i råvarekostnader til kraftfôr og matkorn

	1000 tonn	Andel	Ref. pris kr/kg	Endring, kr/kg	Endring, mill. kr
Norsk korn til kraftfôr	1059,4	64,0%		0,078	82,8
Kli m.m.	65,1				0,0
Prisnedskrivning norsk korn til kraftfôr				0,000	0,0
Protein, soya m.m.	393,9	23,8%	4,790	0,112	0,0
Fett	42,1	2,5%			
Vitaminer og mineraler	95,6	5,8%			
Endret bevilgning frakt korn/kraftfôr					-11,0
Sum råvarekostnad kraftfôr	1 656,1			0,043	71,8
Prisendring matkorn				0,346	
Endret prisnedskrivning				0,000	
Endret matkorntilskudd				-0,350	
Endret råvarekostnad matkorn				-0,004	

Tabell 1.5 Kap. 1150 og kap. 4150 Jordbruksavtalen, mill. kroner

Post	Budsjett 2025 ¹⁾	Endring	Budsjett 2026 ²⁾	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	29,500	9,700	39,200
50	Tilskudd til Landbrukets utviklingsfond	2 548,553	92,000	2 640,553
70.11	Markedstiltak grønt	47,400	-2,500	44,900
70.12	Tilskudd til råvareprisordningen	315,100	-97,396	217,704
70.13	Tilskudd til avrensordningen potet	48,000	7,000	55,000
70	Markedstiltak, <i>kan overføres</i>	410,500	-92,896	317,604
71	Tilskudd ved produksjonssvikt, <i>overslagsbevilgning</i>	104,400	0,000	104,400
73.11	Pristilskudd ull	117,740	0,000	117,740
73.13	Pristilskudd melk	1 532,928	32,986	1 565,914
73.15	Pristilskudd kjøtt	1 758,024	162,932	1 920,956
73.16	Distriktstilskudd egg	5,400	1,099	6,499
73.17	Pristilskudd grønt	361,052	18,600	379,652
73.18	Fraktilskudd m.m.	547,000	22,000	569,000
73.19	Pristilskudd korn	1 581,750	51,425	1 633,175
73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	5 903,894	289,042	6 192,936
74.11	Driftstilskudd, melk og kjøtt	2 925,113	1,502	2 926,615
74.14	Tilskudd husdyr	4 958,073	89,588	5 047,661
74.16	Beitetilskudd	2 336,207	125,095	2 461,302
74.17	Areal- og kulturlandskapstilskudd	6 072,052	64,200	6 136,252
74.19	Tilskudd til regionale miljøprogram	1 106,100	40,000	1 146,100
74.20	Tilskudd til økologisk jordbruk	168,778	-0,283	168,495
74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	17 566,323	320,103	17 886,426
77.11	Tilskudd til dyreavl med mer	147,496	10,270	157,766
77.12	Tilskudd til frøavl	35,560	6,500	42,060
77.13	Tilskudd til rådgivning	118,000	33,000	151,000
77.15	Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak	69,635	5,600	75,235
77.17	Tilskudd til fellesanlegg for frukt	26,700	0,000	26,700
77	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	397,391	55,370	452,761
78.11	Tilskudd til avløsning	1 594,966	39,834	1 634,800
78.12	Tilskudd til avløsning ved sykdom m.m.	186,049	34,043	220,092
78.14	Tilskudd til sykepengeordningen	40,900	1,900	42,800
78.15	Tilskudd til landbruksvikarordningen	79,092	0,000	79,092
78.16	Tilskudd til tidligningsordningen	64,000	-1,000	63,000
78	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 965,007	74,777	2 039,784
Sum kapittel 1150		28 925,568	748,096	29 673,664
Sum kapittel 4150		0,050	1,000	1,050

1) Saldert budsjett

2) Budsjett før flyttinger, kvantums- og konsekvensjusteringer

Tabell 1.6 Post 21 Spesielle driftsutgifter, mill. kroner

	Budsjett 2025	Prognose 2026	Endring
Evalueringer, utredninger, arbeidsgrupper (LMD)	2,00	2,00	
IT-utvikling Landbruksdirektoratet	27,50	33,15	4,05
Klimaselskapet			0,00
Justert bevilgningsbehov			5,65
Sum	29,50	35,15	9,70

Tabell 1.7 Post 70.11 Markedstiltak i grøntsektoren, mill. kroner

	Budsjett 2025	Prognose 2026	Endring
Kollektiv dekning av omsetningsavgift	47,4	42,4	2,5
Justert bevilgningsbehov			-5,0
Sum	47,4	42,4	-2,5

Tabell 1.8 Post 70.12 Tilskudd til råvareprisordningen, mill. kroner

	Budsjett 2025	Prognose 2026	Endring
PNS, prognose	315,1	201,5	0,0
Endret målpris potet			5,6
Utvidede produkter (Pizzasnurrer, potetmos)			8,5
Behov knyttet til produkter uten målpris			2,1
Justert bevilgningsbehov			-113,6
Sum	315,1	201,5	-97,5

Tabell 1.9 Post 70.13 Tilskudd til avrensordningen potet, mill. kroner

	Budsjett 2025	Prognose 2026	Endring
Potetsprit	23,5	23,5	0,0
Potetstivelse	24,5	24,5	7,0
Justert bevilgningsbehov			0,0
Sum	48,0	48,0	7,0

Tabell 1.10 Post 71 Tilskudd ved produksjonssvikt, mill. kroner

	Budsjett 2025	Endring
Tilskudd ved produksjonssvikt i planteprod.	101,4	0,0
Tilskudd ved svikt i honningprod.	3,0	0,0
Sum	104,4	0,0
Herav inneværende år		0,0

Tabell 11.11 Post 73.11 Pristilskudd ull

	Mill. kg/stk	Sats, kr/kg/skinn	Endring, kr/kg/skinn	Ny sats kr/kg/skinn	Endring, mill. kr
Ull	2,500	44,96	0,00	44,96	0,0
Skinn	0,060	74,00	0,00	74,00	0,0
Sum					0,0

Tabell 1.12 Post 73.13 Pristilskudd mjølk

	Mill. l.	Sats, kr/l	Endring, kr/l	Ny sats kr/l	Endring, mill. kr
Grunntilskudd geitemelk	18,9	3,46	0,10	3,56	1,9
Grunntilskudd økomelk	44,7	0,50	0,10	0,60	4,5
Pristilskudd					
ku- og geitemelk	Sone A	212,3	0,32	0	0,32
	Sone B	325,4	0,60	0	0,60
	Sone C	237,4	0,93	0	0,93
	Sone D	512,7	1,20	0,04	1,24
	Sone E	121,9	1,32	0	1,32
	Sone F	48,5	1,46	0	1,46
	Sone G	49,2	2,14	0,08	2,22
	Sone H	2,5	2,70	0,08	2,78
	Sone I	13,9	3,03	0,08	3,11
	Sone J	10,9	3,12	0,08	3,20
Sum pristilskudd melk	1 534,7		0,02		26,6
Sum pristilskudd melk					33,0

Tabell 1.13 Post 73.15 Pristilskudd kjøtt

Kvalitetstilskudd lammeslakt	Antall 12 mnd	Sats, kr/slakt	Endring, kr/slakt	Ny sats kr/slakt	Endring, mill. kr
Kval. O+ og bedre	871 116	555	-555	0	-483,5
Under 11 kg slaktevekt	21 539		0		0,0
Fra 11-15 kg, kl. O+ og bedre	114 498		334		38,2
Over 15 kg kl. O+ og bedre	735 079		714		524,8
Ikke godkjent klassifisør, lam o/11 kg	2 002	470	80	550	0,2
Tillegg økologiske slakt over 11 kg	23 312	50	50	100	1,2
Kjeslakt over 5,0 kg	15 410	500	150	650	2,3
Sum	888 528				83,3

Grunntilskudd, kjøtt	Mill. kg	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats kr/kg	Endring, mill. kr
Sau og lam	20,3	5,31	0,00	5,31	0,0
Geit og kje	0,4	6,65	0,00	6,65	0,0
Sum	20,7				0,0

Kvalitetstilskudd storfekjøtt						
Klasse O og O+		29,3	8,20	1,00	9,20	29,3
Klasse R- og bedre		19,2	12,00	2,00	14,00	38,4
Sum		48,5				67,7

Distriktstilskudd, kjøtt						
Storfe, sau og geit	Sone 1	23,3	0,00	0,00	0,00	0,0
	Sone 2	56,8	5,25	0,00	5,25	0,0
	Sone 3	17,4	8,05	0,00	8,05	0,0
Storfe og Geit	Sone 4	6,7	16,05	1,00	17,05	6,7
Storfe og Geit	Sone 5	0,9	16,90	1,00	17,90	0,9
Sau	Sone 4	2,5	18,15	1,00	19,15	2,5
Sau	Sone 5	0,5	18,90	1,00	19,90	0,5
Gris	Sone 4	6,8	6,05	0,15	6,20	1,0
Gris	Sone 4 ²	0,7	7,45	0,50	7,95	0,4
Gris	Sone 5	0,01	7,45	0,50	7,95	0,0
Vestlandet og Agder ¹ Gris		8,9	1,10	0,00	1,10	0,0
Sum		124,5				12,0
Sum pristilskudd kjøtt						162,9

1) Agder, Vestland og Møre og Romsdal

2) Troms

Tabell 1.14 Post 73.16 Distriktstilskudd egg

	Mill. kg	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats, kr/kg	Endring, mill. kr
Vestlandet	5,442	0,48	0,10	0,58	0,5
Nord-Norge	2,218	1,35	0,25	1,60	0,6
Sum distriktstilskudd egg					1,1

Tabell 1.15 Post 73.17 Pristilskudd grønt

		1 000 tonn	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats, kr/kg	Endring, mill. kr
Epler, pærer og plommer, kirsebær	Sone 1	2,2	7,40	0,22	7,62	0,5
	Sone 2-4	3,5	8,93	0,27	9,20	0,9
	Sone 5	6,9	13,86	0,42	14,28	2,9
Moreller	Sone 1	0,0	9,65	0,29	9,94	0,0
	Sone 2-4	0,3	11,23	0,34	11,57	0,1
	Sone 5	0,5	16,42	0,49	16,91	0,2
Pressfrukt		10,9	5,82	0,17	5,99	1,9
Bær	Sone 1-3	5,2	7,65	0,23	7,88	1,2
	Sone 4-5	3,3	12,35	0,37	12,72	1,2
	Sone 6-7	0,1	13,52	0,41	13,93	0,0
Ekstra til industribær	alle soner	0,8	6,00	2,00	8,00	1,6
Reduserte minstekvantum						0,0
Sum distriktstilskudd frukt og bær		32,9				10,6

	Kvantumsgrense	1 000 tonn	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats, kr/kg	Endring, mill. kr
Tomat	103 400 kg					
Sone 1-3		1,3	5,62	0,06	5,68	0,1
Sone 4-7		2,6	7,06	0,07	7,13	0,2
Slangeagurk	151 800 kg					
Sone 1-3		3,2	4,12	0,04	4,16	0,1
Sone 4-7		1,7	4,95	0,05	5,00	0,1
Salat	220 000 stk					
Sone 1-3		4,9	1,54	0,02	1,56	0,1
Sone 4-7		1,8	2,06	0,02	2,08	0,0
Sum tilskudd grønnsaker		15,5				0,6
Tilskudd til industripotet						0,0
Pristilskudd økologisk grønt						5,0
Potet og grønt i Nord-Norge		4,8	3,74	0,50	4,24	2,4
SUM		53,2				18,6

Tabell 1.16 Post 73.18 Frakttilskudd m.m., mill. kroner

	Budsjett 2025	Endring, mill. kr.
Frakt korn	117,5	9,0
Frakt kraftfôr	198,2	2,0
Innfrakt slakt	230,0	10,0
Frakt egg	13,0	1,0
Sum	558,7	22,0

Tabell 1.17 Post 73.19 Pristilskudd korn

Prisnedskrivning	1 000 tonn	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats kr/kg	Endring, mill. kr
Korn, norsk	1 272,8	1,371	0,000	1,371	0,0
Økologisk korn	14,2	2,481	0,500	2,981	7,1
Oljevekster, lupiner og bønner	16,7	3,368	0,300	3,668	5,0
Økologiske oljevekster, lupin, bønner	0,3	4,478	0,500	4,978	0,2
Fôrerter	6,9	2,135	0,300	2,435	2,1
Økologiske fôrerter	0,1	2,785	0,300	3,085	0,0
Sum norsk	1 311,0		0,011		14,4
- Herav 70 pst inneværende år	917,7				10,1
Tilskudd matkorn	105,9	0,470	0,350	0,820	37,1
- Herav 50 pst inneværende år	53,0				18,5
Sum prisnedskrivning- og matkorntilskudd					51,4
- Sum inneværende år					28,6

Tabell 1.18 Post 74.11 Driftstilskudd, melk og kjøtt

		Antall	Sats kr per bruk/dyr	Endring kr per dyr/bruk	Ny sats kr/bruk/dyr	Endring, mill. kr
Kumelk AK-sone 2	Foretak	512	291 100	0	291 100	0,0
Kumelk AK-sone 1-3-4	Foretak	1 206	291 100	0	291 100	0,0
Kumelk AK-sone 5	Foretak	3 847	344 300	0	344 300	0,0
Kumelk AK-sone 6-7	Foretak	628	373 000	0	373 000	0,0
Geitemelk landet	Foretak	251	326 130	20 000	346 130	5,0
Ammekyr s. 1-4, 6-39 kyr	Dyr	28 646	6 632	500	7 132	14,3
40 og flere kyr	Foretak	355	265 280	20 000	285 280	7,1
Ammekyr s. 5-7, 6-39 kyr	Dyr	46 069	8 712	700	9 412	32,2
40 og flere kyr	Foretak	283	348 480	28 000	376 480	7,9
Justert bevilgningsbehov, gjeldende satser						-65,1
Sum driftstilskudd, melk og kjøtt						1,5

Tabell 1.19 Post 74.14 Tilskudd husdyr

	Fra	Til	Antall dyr	Sats kr/dyr	Endring kr/dyr	Ny sats kr/dyr	Endring, mill. kr
Melkekyr	1	14	82 895	8 733	200	8 933	16,6
	15	30	62 324	7 111	100	7 211	6,2
	31	50	39 612	5 634	50	5 684	2,0
	51 +		19 617	4 857	0	4 857	0,0
	Sum		204 448				24,8
Melkekyr på små og mellomstore bruk	6	23	95 230	3 390	200	3 590	7,9
	24	50	30 222	-2 784	-164	-2 949	6,2
	Sum		125 452				14,1
Ammekyr	1	50	103 211	5 666	500	6 166	51,6
	51+		3 669	1 666	500	2 166	1,8
	Sum		106 880				53,4
Andre storfe			564 336	1 587	60	1 647	33,9
Melkegeit og melkesau	1	125	25 300	1719	0	1 719	0,0
	126+		8 133	695	0	695	0,0
	Sum		33 432				0,0
Sau	1	75	602 409	2105	0	2 105	0,0
	76	150	191 719	1 565	0	1 565	0,0
	151+		90 564	211	0	211	0,0
	Sum		884 692				0,0
Ammegeit	1	60	10 357	2585	0	2 585	0,0
	61	120	402	1 938	0	1 938	0,00
	121+		69	267	0	267	0,0
	Sum		10 828				0,0
Avlsgris Sør-Norge 2)	1	35	15 599	613	20	633	0,3
Avlsgris Jæren	1	35	3 525	464	20	484	0,1
Avlsgris Nord-Norge	1	35	1 117	894	100	994	0,1
	Sum		20 241				0,5
Slaktegris 2)	1	1400	989 579	24	0	24	0,0
Slaktegris Jæren	1	1400	200 421	20	0	20	0,0
	Sum		1 190 000				0,0
Verpehøner Sør-Norge	1	1 000	535 243	14	0	14	0,0
Verpehøner Nord-Norge	1	1 000	21 453	28	0	28	0,0
Verpehøner, landet	1 001	7 500	2 762 531	14	0	14	0,0
	Sum		3 319 226				0,0

Forts. Tabell 1.19 Post 74.14			Antall dyr	Sats kr/dyr	Endring kr/dyr	Ny sats kr/dyr	Endring, mill. kr
Rugeegg Sør-Norge	1	167 000	11 827 098	0,07	0,00	0,07	0,0
Rugeegg Nord-Norge	1	167 000	0	0,15	0,00	0,15	0,0
Rugeegg, landet	167 001	833 000	39 053 392	0,07	0,00	0,07	0,0
Sum			50 880 489				0,0
Bifolk	1 +		50 502	1059	20	1 079	1,0
Hjort over 1 år			4 843	1124	100	1 224	0,5
Delsum tilskudd husdyr							114,1
Genbev.	Storfe		6 305	4010	0	4 010	0,0
	Sau		17 118	310	0	310	0,0
	Geit		1 038	610	0	610	0,0
	Hest		837	1 200	0	1 200	0,0
Sum			26 798				0,0
Bunnfradrag 35 pst. ¹⁾		35 %	37 054	6 000	0	6 000	0,0
				1 000			
Beløpsavgrensing				000	0	1 000 000	-2,0
Justert bevilgningsbehov, gjeldende satser							-36,6
Sum produksjonstilskudd, husdyr							89,6

1) Bunnfradrag produksjonstilskudd fordeles med 35 pst. tilskudd husdyr og 65 pst. arealtilskudd

2) Unntatt Jæren

Tabell 1.20 Post 74.16 Beitetilskudd

		Antall dyr	Sats kr/dyr	Endring kr/dyr	Ny sats kr/dyr	Endring, mill. kr
Utmarksbeitetilskudd:	Kyr, storfe, hest	278 058	1713	50	1 763	13,9
	Sau, lam, geit, kje	1 815 038	546	35	581	63,5
Beitetilskudd:	Storfe m.m.	631 452	971	30	1 001	18,9
	Småfe m.m.	2 092 935	121	10	131	20,9
Justert bevilgningsbehov, gjeldende satser						7,8
Sum beitetilskudd		5 448 935				125,1

Tabell 1.21 Post 74.17 Areal- og kulturlandskapstilskudd

	Antall dekar	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Kulturlandskapstilskudd alt areal	9 051 064	300	0	300	0,0
Bunnfradrag, 65 pst ¹⁾	37 054	6 000	0	6 000	0,0
Arealtilskudd, grovfôr	5 875 295				0,0
Innmarksbeitearealer	1 559 592				0,0
Arealtilskudd, korn	2 938 553				73,2
Arealtilskudd, potet	118 676				0,0
Arealtilskudd, grønnsaker	73 869				0,0
AK-tilskudd, frukt, bær og planteskoleareal	39 917				0,0
Kulturlandskapstilskudd økol. grønngjødsling	4 754				0,1
Justert bevilgningsbehov, gjeldende satser					-9,1
Sum, AK-tilskudd	9 051 064				64,2

1) Bunnfradrag produksjonstilskudd fordeles med 35 pst tilskudd husdyr og 65 pst arealtilskudd

Arealtilskudd, grovfôr

	Antall daa	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Sone 1	377 674	50	0	50	0,0
Sone 2	307 451	50	0	50	0,0
Sone 3	596 421	160	0	160	0,0
Sone 4	478 339	180	0	180	0,0
Sone 5 A	1 807 463	390	0	390	0,0
Sone 5 B Vestlandet	1 507 687	445	0	445	0,0
Sone 6	688 847	460	0	460	0,0
Sone 7	111 413	506	0	506	0,0
Sum grovfôr alle soner	5 875 295				0,0

Arealtilskudd, korn

	Antall daa	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Sone 1	1 273 687	309	0	309	0,0
Sone 2 og 3	1 112 880	442	0	442	0,0
Sone 4	411 989	502	50	552	20,6
Sone 5 - 7	139 997	522	50	572	7,0
Arealtak 3000 daa	7 140	0	0	0	0,0
Tillegg for hvete	592 243	100	65	165	38,5
Tillegg for protein- og belgvekster	109 016	200	65	265	7,1
Sum korn, alle soner	2 938 553				73,2

Arealtilskudd, øvrige vekster

		Antall daa	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Potet sone 1-5		114 347	733	0	733	0,0
Potet sone 6-7		4 329	1 520	0	1 520	0,0
Sum poteter, alle soner		118 676				0,0
Grønnsaker sone 1-5	1-300 daa	47 123	1 550	0	1 550	0,0
	301-	26 242	1 200	0	1 200	0,0
Grønnsaker sone 6-7	1-300 daa	504	2 590	0	2 590	0,0
	301-	0	2 250	0	2 250	0,0
Sum grønnsaker, alle soner		73 869				0,0
Frukt sone 1-						
4	1-75 daa	8 538	2 100	0	2 100	0,0
	75-	2 038	1 840	0	1 840	0,0
Frukt sone 5-						
7	1-75 daa	12 600	2 880	0	2 880	0,0
	75-	112	2 620	0	2 620	0,0
Sum frukt, alle soner		23 288				0,0
Bær sone 1-4	1-150 daa	9 508	2 200	0	2 200	0,0
	151-	1 877	1 940	0	1 940	0,0
Bær sone 5-7	1-150 daa	5 110	2 670	0	2 670	0,0
	151-	134	2 410	0	2 410	0,0
Sum bær, alle soner		16 629				0,0

Tabell 1.22 Post 74.19 Tilskudd til regionale miljøprogram, mill. kroner

	Budsjett 2025	Prognose 2026	Endring, mill. kr
Fordelt på regionene	1 106,1	1 106,1	40,0
Landet			40,0

Tabell 1.23 Post 74.20 Tilskudd til økologisk jordbruk

Arealtilskudd	Antall daa	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Frukt og bær m.m.	3 304	1 925	30	1 955	0,1
Grønnsaker	3 072	1 925	30	1 955	0,1
Potet	838	860	25	885	0,0
Korn	77 886	660	15	675	1,2
Grovfôr	285 064	50	0	50	0,0
Økologisk areal 1. års karens	14 421	300	5	305	0,1
Grønngjødsling	4 754	500	15	515	0,1
Økologisk brakka	1 149	25	-25	0	0,0
Sum arealtilskudd økologisk areal	390 488				1,5

Tilskudd til økologisk husdyrproduksjon	Antall dyr	Sats kr/dyr	Endring kr/dyr	Ny sats kr/dyr	Endring, mill. kr
Melkekyr	6 988	4 350	0	4350	0,0
Ammekyr	4 765	3 250	0	3250	0,0
Andre storfe	16 775	730	0	730	0,0
Sau og melkesau	41 762	500	0	500	0,0
Melkegeit	812	353	0	353	0,0
Ammegeit	438	265	0	265	0,0
Avlsgris	272	517	0	517	0,0
Slaktegris	3 817	315	0	315	0,0
Sum tilskudd til økologisk husdyrproduksjon					0,0
Justert bevilgningsbehov, gjeldende satser					-1,8
Sum tilskudd til økologisk jordbruk					-0,3

Tabell 1.24 Post 77.11 Tilskudd til dyreavl m.m., mill. kroner

	Budsjett 2025	Prognose 2026	Endring
-			
Tilskudd til veterinær reiser	89,051	90,451	7,4
Tilskudd til semin	39,600	39,600	0,0
Ringormvaksinerings	2,000	2,000	0,1
Blåtungevaksinerings			0,0
Helsetjeneste geit			1,4
Tilskudd til avlsorganisasjoner	16,845	16,845	0,00
Justert bevilgningsbehov			1,40
Sum	147,496	148,896	10,27

Tabell 1.25 Post 77.12 Tilskudd til frøavl med mer. Mill. kroner

	Budsjett 2025	Prognose 2026	Endring
-			
Tilskudd til frøavl	23,06	23,06	3,50
Tilskudd til lagring av såkorn	12,50	12,50	3,00
Justert bevilgningsbehov			0,0
Sum	35,56	35,56	6,50

Tabell 1.26 Post 77.13 Tilskudd til rådgivning. Mill. kroner

	Budsjett 2025	Prognose 2026	Endring
-			
Tilskudd til rådgivning	118,0	118,0	6,0
Klimarådgivning			27,0
Justert bevilgningsbehov	0,0	0,0	0,0
Sum	118,0	118,0	33,0

Tabell 1.27 Post 77.15 Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak. Mill. kroner

	Budsjett 2025	Prognose 2026	Endring
Utvikling av plantemateriale, nordisk	2,400	2,600	0,0
Utvikling av plantemateriale, Sagaplant	11,375	11,375	0,0
Utvikling av plantemateriale, NMBU	1,500	1,500	0,0
Utvikling av plantemateriale, Graminor	35,760	35,760	4,4
Frukt- og bærprogrammet, Graminor	0,000	0,000	0,0
Kvalitetstiltak settepotetavl	18,600	18,600	1,0
Justert bevilgningsbehov			0,2
Sum	69,635	69,835	5,6

Tabell 1.28 Post 77.17 Tilskudd fellesanlegg frukt

	Volum siste 3 år, tonn	Sats 2024, kr / kg	Endring, kr/kg	Ny sats kr/kg ¹⁾	Endring, mill. kr
Sum	11 263,7	2,37	0,00	2,37	0,0

Tabell 11.29 Post 78.11 Tilskudd til avløsning

	Antall bruk/dyr	Kr per bruk/dyr	Endring kr /bruk/dyr	Ny sats kr/bruk/dyr	Endring mill. kr
Tilskudd per foretak	6 088	134 175	5 367	139 542	32,7
Melkekyr	204 402	5147	205,88	5 353	
Ammekyr	106 869	1421	56,84	1 478	
Andre storfe	537 993	858	34,32	892	
Melkegeit og melkesau	33 432	1186	47,44	1 233	
Sau	884 557	590	23,60	614	
Ammegeit	10 828	765	30,60	796	
Avlsgris	37 141	1697	67,88	1 765	
Slaktegris	1 462 333	58	2,32	60	
Verpehøner, -ender, -kalkuner, -gjess	4 082 714	14,90	0,60	15,5	
Rugeegg	95 467 668	0,09	0,004	0,094	
Hester	24 799	1697	67,88	1 765	
Avlskaniner	711	423	16,92	440	
Gjess, ender, kalkuner, livkylling	4 725 549	5,19	0,21	5,40	
Slaktekylling	73 109 489	0,63	0,03	0,66	
Tillegg for økologisk slaktekylling	223 953	1,84	0,07	1,91	
Hjort	6 874	577	23,08	600	
Utslag av satsendringer	Prognose mill. kr	Endring satser pst.	Endring mill. kr	Utslag av tak mill. kr	Endring mill. kr
	1 595,0	4,00 %	63,80	-32,7	31,1
Justert bevilgningsbehov					-23,97
Sum endring tilskudd til avløsning for ferie og fritid					39,83

Tabell 1.30 Post 78.12 Tilskudd til avløsning ved sykdom m.m.

	Antall dager	Sats kr/dag	Endring kr/dag	Endring, mill. kr
Antall avløsningsdager sykdom	162 887	2 600	100	
Gjennomsnittsberegning	162 887	1 128	43	7,1
Antall avløsningsdager fødsel,svanger	27 635	2 600	450	
Ny linje svangerskap, fødsel mv	27 635	894	155	4,3
Justert bevilgningsbehov				22,7
Sum				34,0

Tabell 1.31 Post 78.15 Tilskudd til landbruksvikarordningen

	Antall årsverk	Sats kr/å.v.	Endring kr/å.v.	Endring, mill. kr
Tilskudd per vikar	240	325 000	0	0,0
Utvidelse av antall årsverk	10		0	0,0
Tilskudd til avløserkurs		1		0,0
Justert bevilgningsbehov				0,0
Sum				0,0

Tabell 1.32 Post 78.16 Tilskudd til tidligpensjonsordningen

	Antall	Sats , kr/pers.	Endring kr/pers	Endring, mill. kr
Enbruker	475	105 200	0	0,0
Tobruker	87	168 320	0	0,0
Justert bevilgningsbehov				-1,0
Sum	592			-1,0

Tabell 1.33 Kap. 4150 Jordbruksavtalen, inntekter

Post 85, Prisutjevningbeløp kraftfôrråvarer	1000 tonn	Ref.pris kr/kg	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Endring, mill. kr
Sildemel	0		0	0,00	0,0
Soyamel	102	4,79	0,00	0,11	0,0
Andre fôrstoffer	20		0,10	0,05	1,0
Post 85	122,3				1,0
Sum kap. 4150					1,0

VEDLEGG 3: GJENNOMSNIITTLIG ENDRING I MÅLPRIS FOR FRUKT OG GRØNT.

De gjennomsnittlige endringene i målpriser er basert på et tillegg på 4,2 % for avtaleåret 2025-2026. Øvre prisgrense (styrende for importvernet og tollsatser) skal ligge 16 prosent over målpris. Endringene er som følger for de ulike målprisprodukter:

Rosenkål 0,4 kg	92,00 øre/enhet
Kepaløk:	43,01 øre/kg
Knollselleri	104,48 øre/kg
Epler:	71,00 øre/kg
Gulrot:	62,54 øre/kg
Blomkål:	62,48 øre/stk
Hvitkål:	36,21 øre/kg
Isbergsalat:	56,37 øre/stk
Tomat:	79,31 øre/kg
Slangeagurk:	47,21 øre/stk
Purre:	106,79 øre/kg

VEDLEGG 4: MÅLPRISER OG ØVRE PRISGRENSER FOR GRØNTSEKTOREN 2025-2026

Uke nr.	Poteter		Kepaløk > 65 mm		Purre		Hvitkål		Rosenkål 0,4 kg		Blomkål stk.	
	MP	ØP	MP	ØP	MP	ØP	MP	ØP	MP	ØP	MP	ØP
2025												
27	1198	1390	1121	1300	2857	3314	1416	1643	-	-	1427	1655
28	1072	1244	1121	1300	2857	3314	1416	1643	-	-	1427	1655
29	956	1109	1113	1291	2917	3384	1355	1572	-	-	1296	1503
30	856	993	1176	1364	2917	3384	1355	1572	-	-	1206	1399
31	856	993	1176	1364	2917	3384	1355	1572	-	-	1206	1399
32	790	916	1261	1463	2763	3205	-	-	-	-	1303	1511
33	683	792	1261	1463	2763	3205	-	-	-	-	1303	1511
34	683	792	1204	1397	2565	2975	-	-	-	-	1303	1511
35	636	738	1204	1397	2565	2975	-	-	-	-	1303	1511
36	636	738	1111	1289	2565	2975	-	-	-	-	1303	1511
37	636	738	1111	1289	2506	2907	-	-	-	-	1303	1511
38	590	684	984	1141	2506	2907	-	-	2271	2634	1326	1538
39	590	684	984	1141	2506	2907	771	894	2271	2634	1326	1538
40	590	684	984	1141	2506	2907	771	894	2271	2634	1326	1538
41	590	684	984	1141	2506	2907	771	894	2271	2634	1326	1538
42	590	684	984	1141	2506	2907	771	894	2271	2634	-	-
43	624	724	984	1141	2506	2907	771	894	2271	2634	-	-
44	624	724	984	1141	2506	2907	865	1003	2271	2634	-	-
45	624	724	984	1141	2506	2907	865	1003	2271	2634	-	-
46	658	763	1010	1172	2531	2936	865	1003	2271	2634	-	-
47	658	763	1010	1172	2531	2936	865	1003	2271	2634	-	-
48	658	763	1010	1172	2583	2996	955	1108	2271	2634	-	-
49	684	793	1010	1172	2583	2996	955	1108	2271	2634	-	-
50	684	793	1010	1172	2687	3117	1021	1184	2271	2634	-	-
51	684	793	1010	1172	2687	3117	1021	1184	2271	2634	-	-
52	684	793	1010	1172	2687	3117	1021	1184	2271	2634	-	-
2026												
1	684	793	1010	1172	2690	3120	1021	1184	2271	2634	-	-
2	684	793	1010	1172	2752	3192	1021	1184	2271	2634	-	-
3	695	806	1010	1172	2752	3192	1021	1184	2271	2634	-	-
4	695	806	1010	1172	2752	3192	1021	1184	2271	2634	-	-
5	695	806	1064	1234	2752	3192	1139	1321	2271	2634	-	-
6	738	856	1064	1234	2752	3192	1139	1321	-	-	-	-
7	738	856	1064	1234	2752	3192	1139	1321	-	-	-	-
8	738	856	1064	1234	-	-	1192	1383	-	-	-	-
9	772	896	1064	1234	-	-	1192	1383	-	-	-	-
10	772	896	1064	1234	-	-	1192	1383	-	-	-	-
11	772	896	1064	1234	-	-	1227	1423	-	-	-	-
12	785	911	1064	1234	-	-	1227	1423	-	-	-	-
13	785	911	1133	1314	-	-	1227	1423	-	-	-	-
14	785	911	1133	1314	-	-	1227	1423	-	-	-	-
15	840	974	1133	1314	-	-	1227	1423	-	-	-	-
16	840	974	1133	1314	-	-	1227	1423	-	-	-	-
17	840	974	1133	1314	-	-	1227	1423	-	-	-	-
18	973	1129	1133	1314	-	-	1227	1423	-	-	-	-
19	973	1129	1133	1314	-	-	1227	1423	-	-	-	-
20	973	1129	1204	1397	-	-	1227	1423	-	-	-	-
21	1049	1217	1204	1397	-	-	1227	1423	-	-	-	-
22	1049	1217	1204	1397	-	-	1227	1423	-	-	-	-
23	1049	1217	1204	1397	-	-	1867	2166	-	-	1811	2101
24	1049	1217	1204	1397	-	-	1708	1981	-	-	1761	2043
25	1049	1217	1204	1397	2784	3229	1627	1887	-	-	1711	1985
26	1324	1536	1204	1397	2666	3199	1527	1771	-	-	1666	1933

Uke nr.	Gulrot		Knollselleri		Isbergsalat stk.		Agurk stk.		Tomater		Epler > 70 mm	
	MP	ØP	MP	ØP	MP	ØP	MP	ØP	MP	ØP	MP	ØP
2025												
27	1767	2050	-	-	1331	1544	1072	1244	2635	3057	-	-
28	1767	2050	-	-	1266	1469	1072	1244	2635	3057	-	-
29	1663	1929	-	-	1266	1469	1072	1244	2635	3057	-	-
30	1663	1929	-	-	1266	1469	1136	1318	2635	3057	-	-
31	1663	1929	-	-	1266	1469	1136	1318	2635	3057	-	-
32	1467	1702	2999	3479	1291	1498	1194	1385	2635	3057	-	-
33	1467	1702	2999	3479	1291	1498	1194	1385	2635	3057	2409	2794
34	1369	1588	2999	3479	1317	1528	1194	1385	2635	3057	2409	2794
35	1369	1588	2999	3479	1317	1528	1194	1385	2635	3057	2409	2794
36	1369	1588	2999	3479	1390	1612	1194	1385	2635	3057	2409	2794
37	1267	1470	2622	3042	1390	1612	1194	1385	2635	3057	2409	2794
38	1267	1470	2622	3042	1390	1612	1194	1385	2635	3057	2409	2794
39	1267	1470	2424	2812	1473	1709	1194	1385	2739	3177	2409	2794
40	1221	1416	2424	2812	1473	1709	1194	1385	2739	3177	2409	2794
41	1221	1416	2424	2812	1473	1709	1194	1385	2739	3177	2409	2794
42	1221	1416	2424	2812	1536	1782	1194	1385	-	-	2409	2794
43	1221	1416	2424	2812	1536	1782	1194	1385	-	-	2409	2794
44	1221	1416	2424	2812	1536	1782	1194	1385	-	-	2409	2794
45	1221	1416	2331	2704	-	-	-	-	-	-	2409	2794
46	1221	1416	2331	2704	-	-	-	-	-	-	2409	2794
47	1260	1462	2331	2704	-	-	-	-	-	-	2409	2794
48	1260	1462	2395	2778	-	-	-	-	-	-	2409	2794
49	1260	1462	2395	2778	-	-	-	-	-	-	-	-
50	1260	1462	2395	2778	-	-	-	-	-	-	-	-
51	1260	1462	2395	2778	-	-	-	-	-	-	-	-
52	1260	1462	2395	2778	-	-	-	-	-	-	-	-
2026												
1	1273	1477	2395	2778	-	-	-	-	-	-	-	-
2	1273	1477	2395	2778	-	-	-	-	-	-	-	-
3	1273	1477	2395	2778	-	-	-	-	-	-	-	-
4	1328	1540	2395	2778	-	-	-	-	-	-	-	-
5	1328	1540	2522	2926	-	-	-	-	-	-	-	-
6	1328	1540	2522	2926	-	-	-	-	-	-	-	-
7	1328	1540	2522	2926	-	-	-	-	-	-	-	-
8	1378	1598	2522	2926	-	-	-	-	-	-	-	-
9	1378	1598	2522	2926	-	-	-	-	-	-	-	-
10	1378	1598	2690	3120	-	-	-	-	-	-	-	-
11	1378	1598	2690	3120	-	-	1194	1385	-	-	-	-
12	1414	1640	2690	3120	-	-	1194	1385	-	-	-	-
13	1414	1640	2690	3120	-	-	1194	1385	-	-	-	-
14	1414	1640	2779	3224	-	-	1137	1319	-	-	-	-
15	1414	1640	2779	3224	-	-	1137	1319	-	-	-	-
16	1460	1694	2779	3224	-	-	1137	1319	-	-	-	-
17	1460	1694	2779	3224	-	-	1137	1319	-	-	-	-
18	1460	1694	2779	3224	-	-	1137	1319	-	-	-	-
19	1460	1694	2779	3224	-	-	1137	1319	2739	3177	-	-
20	1508	1749	2779	3224	1651	1915	1156	1341	2739	3177	-	-
21	1508	1749	2779	3224	1651	1915	1156	1341	2739	3177	-	-
22	1508	1749	2779	3224	1651	1915	1156	1341	2739	3177	-	-
23	1508	1749	-	-	1591	1846	1156	1341	2739	3177	-	-
24	1508	1749	-	-	1487	1725	1112	1290	2739	3177	-	-
25	1810	2100	-	-	1383	1604	1112	1290	2739	3177	-	-
26	1810	2100	-	-	1383	1604	1112	1290	2739	3177	-	-

Gulrot: Bunt uke 25 til 31.

Årets "Avtaleguide" er nummer 49. i rekken. Teksten er sammenstilt av Anders Huus på næringspolitisk avdeling i Norges Bondelag.

Første del inneholder en generell omtale av rammene rundt jordbruksavtaleinstituttet og blir avsluttet med en omtale av jordbruksoppgjøret 2025. Deretter gjengis protokoll fra årets jordbruksforhandlinger. Til slutt er "Jordbruksavtale for 2025 - 2026" gjengitt.

Hensikten med "guiden" er å gi en kortfattet oversikt over jordbruksavtalens ordninger og bestemmelser og dermed viktige sider av jordbrukspolitikken. Vi håper at også denne utgaven vil kunne oppfylle dette formålet.

NORGES BONDELAG

Norges Bondelag, Postboks 9354 Grønland, 0135 Oslo

Tlf.: 22 05 45 00

bondelaget@bondelaget.no

bondelaget.no